

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Do projektu:

Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi Maurzyce - na działkach o nr
ewidencyjnych 310/, 313 i 317/1

Autor opracowania

Mgr Dorota Sowa
Stud. Miłosz Latek

Łódź, lipiec - wrzesień 2016 r.
Aktualizacja listopad 2016 r.

SPIS TREŚCI:

1.	INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1.1	Uwagi wstępne	3
1.2	Przedmiot i cel opracowania.....	4
1.3	Określenie zasięgu terenu objętego Prognozą.....	5
1.4	Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy.....	5
1.5	Podstawy prawne i materiały wyjściowe.....	6
1.6	Powiązania z innymi dokumentami	8
2.	STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena.....	11
2.1	Charakterystyka istniejącego stanu środowiska.....	11
2.2	Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania	38
2.3	Potencjalne dalsze zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	38
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	39
4.	PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko i zabytki	40
4.1	Cele ochrony środowiska i przyrody	40
4.2	Cele ochrony środowiska kulturowego.....	41
4.3	Opis projektowanego zagospodarowania.....	42
4.4	Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych projektu planu	44
4.5	Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych dla projektu mpzp oraz sposobów ich uwzględnienia i innych problemów środowiska	49
4.6	Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie mpzp wynikających z potrzeb ochrony środowiska.....	51
4.7	Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz zdrowie ludzi.....	53
4.8	Możliwość ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko ..	64
4.9	Rozwiązania alternatywne dla projektu planu.....	65
4.10	Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu	67
4.11	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	68
4.12	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	68

Spis rysunków

- Rysunek nr 1 – Prognoza oddziaływania na środowisko – skala 1:1 000

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Uwagi wstępne

Zgodnie z obowiązującym polskim prawodawstwem obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego – podstawa prawna art. 46 pkt. 1 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016, poz. 353 z późniejszymi zmianami) - zwanej dalej ustawą OOS.

Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko (dalej Prognoza) do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewidencyjnych 310/1, 313 i 317/1 jest realizacją obowiązku określonego w art. 51 ust. 1 ustawy OOS, która zgodnie z art. 51 ust. 2 w/w ustawy powinna:

- zawierać:
 - ✓ informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - ✓ informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - ✓ propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - ✓ informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - ✓ streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- określać, analizować i oceniać:
 - ✓ istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - ✓ stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - ✓ istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*,
 - ✓ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - ✓ przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,

- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać:
 - ✓ rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - ✓ rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej Prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, tj.:

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łowiczu pismem z dnia 6 maja 2016 r., znak: PSSE.ZNS.480/1/16;
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z dnia 9 maja 2016 r., znak: WOOS-II.411.182.2016.AJa.

Wytyczne powyższych organów uwzględniają wymagania określone w art. 51 i art. 52 ustawy OOS.

Treść Prognozy została opracowana w dostosowaniu do wyżej wymienionych wymagań zawartych w obowiązujących przepisach, tj. w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016, poz. 353 z późniejszymi zmianami) oraz wymagań wyżej wymienionych organów uzgadniających jej zakres i stopień szczegółowości.

Prognoza nie posiada mocy prawnej i nie stanowi przedmiotu uchwały Rady Gminy. Jest dokumentem towarzyszącym, bez którego plan nie może być uchwalony. Stanowi element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanego przez Wójta Gminy Zduny.

1.2 Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem opracowania jest analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (projekt planu) oraz prognoza ich oddziaływania na środowisko. Dążenie do określenia, czy i w jaki sposób zapisy i ustalenia projektu planu wpłyną na środowisko rozumianego jako *ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami* (art. 3 pkt. 39 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r., poz. 672 z późniejszymi zmianami)).

Głównym celem niniejszej Prognozy jest zaprezentowanie zagrożeń dla środowiska, wartości kulturowych i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji ustaleń projektu planu oraz wskazanie metod zmniejszenia potencjalnych uciążliwości. Ma ona również na celu określenie obecnego stanu środowiska na terenie objętym uchwałą oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Ocenę przewidywanych skutków dla środowiska, jakie mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenu i rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych odniesiono do istniejącego stanu środowiska, jego warunków i predyspozycji użytkowych rozpoznanych w najbardziej aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami projektu planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na środowisko.

Ważnym zadaniem prognozy oddziaływania na środowisko jest również informowanie społeczności lokalnej o skutkach wprowadzenia w życie ustaleń planu miejscowego oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu miejscowego.

1.3 Określenie zasięgu terenu objętego Prognozą

Analizowany obszar obejmuje fragment wsi Maurzyce, a dokładnie trzy działki o nr ewidencyjnych 310/1, 313 I 317/1 o łącznej powierzchni ok. 7,4 ha. Jest on położony w bezpośrednim sąsiedztwie drogi gminnej oraz w odległości ok. 200-400 m na południe od drogi krajowej nr 92.

Granice obszaru opracowania zostały graficznie wyznaczone na rysunku projektu planu w skali 1:1000, będącym integralnym załącznikiem Nr 1 do tekstu uchwały – projektu planu. Pierwotnie zostały one określone i wyznaczone na załączniku do uchwały Nr XV/106/16 Rady Gminy Zduny z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie *przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewidencyjnych 310/1, 313 i 317/1*.

Zakres przestrzenny Prognozy w zakresie powiązań i oddziaływań zewnętrznych poszerzono poza opisywany teren. Zatem zasięg terenu objętego niniejszą Prognozą to obszar objęty projektem planu oraz tereny sąsiednie, czyli obszary pozostające w zasięgu oddziaływań związanych z realizacją ustaleń projektu planu.

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Sporządzenie Prognozy wymaga zastosowania wielu metod analizy i oceny.

Najważniejszym etapem prac jest zbiór dostępnych informacji o terenie. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy OOŚ informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Wykorzystano dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska naturalnego i kulturowego oraz dokumenty planistyczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Część informacji została zebrana podczas prac nad pracami projektowymi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Głównym elementem Prognozy jest analiza zaprojektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zapisanych w projekcie planu w formie szczegółowych wskazań – tj. co i gdzie powinno się pojawić/wybudować. Dlatego też podstawową metodą analizy wpływu rozwiązań projektu planu na środowisko jest porównanie w układzie przestrzennym rozmieszczenia zaplanowanych ustaleń z danymi o elementach środowiska. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej (rozpoznanie stanu środowiska) i porównania go ze stanem przewidywanym, jako skutek realizacji przeanalizowanych ustaleń projektu planu.

Prognoza jest oceną oddziaływania na środowisko rozwiązań projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1 oraz w przypadku niekorzystnych zmian propozycją ich modyfikacji w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na środowisko. Osiągnięte jest to poprzez:

1. ocenę skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu
2. sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, określających osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego przestrzennego zagospodarowania obszaru.

Przeprowadzona analiza oparta jest na założeniach, że stanem odniesienia dla Prognozy są uwarunkowania określone w:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

- *Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym* sporządzonym na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny, 2014;
- aktualnie obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny - edycja IV* przyjętym uchwałą Nr X/68/15 Rady Gminy Zduny z dnia 15 października 2015 r.;
- *Prognozie oddziaływania na środowisko* sporządzonej do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny – edycja IV;
- Raporcie o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce gm. Zduny, 2011;
- analizowanym projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1.

W dokumencie *Prognozy oddziaływania na środowisko* zastosowano metodę opisową oraz graficzną, co skutkowało przedstawieniem części tekstowej opracowania (treść Prognozy) oraz części graficznej – rysunek Prognozy wykonany na rysunku projektu planu.

1.5 Podstawy prawne i materiały wyjściowe

Podstawy prawne:

- *zagospodarowanie przestrzenne, prawo budowlane:*
 - ✓ uchwała Nr XV/106/16 Rady Gminy Zduny z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewidencyjnych 310/1, 313 i 317/1;
 - ✓ ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r., poz. 778 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 r., Nr 164, poz. 1587);
 - ✓ ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422);
 - ✓ ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 460 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999 r., Nr 43, poz. 430 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446);
- *ochrona środowiska, ochrona przyrody:*
 - ✓ ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 672 z późniejszymi zmianami),
 - ✓ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późniejszymi zmianami);

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

- ✓ rozporządzenie Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego Nr 18, poz. 113 – obowiązuje tylko na terenie gminy Zduny (zapisy Rozporządzenia w stosunku do gmin: Bielawy, Domaniewice, Łowicz utraciły moc Rozporządzeniem Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego w sprawie wyznaczenia OCHK Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 31.03.2009 r. Nr 75, poz. 710), a w stosunku do gminy Kowiesy - Rozporządzeniem Nr 4/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.03.2009 r. w sprawie wyznaczenia OCHK Dolina Chojnatki (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.03.2009 r. Nr 75, poz. 708).
- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r., Nr 25, poz.133);
- ✓ zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1421 oraz Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r. poz.1899);
- ✓ zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z dnia 24 marca 2016 r. poz. 1404);
- ✓ ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1789 z późniejszymi zmianami);
- ✓ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010, Nr 213, poz. 1397) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 817) – tekst jednolity Dz. U. z dnia 18 stycznia 2016 r., poz. 71;
- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie kryteriów oceny występowania szkody w środowisku (Dz. U. z 2008 r., Nr 82, poz. 501);
- *powierzchnia ziemi:*
 - ✓ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 909 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r., poz. 196 z późniejszymi zmianami);
- *odpady:*
 - ✓ ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późniejszymi zmianami);
- *gospodarka wodno-ściekowa:*
 - ✓ ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 z późniejszymi zmianami);
- *powietrze, hałas, pole elektromagnetyczne:*
 - ✓ rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112 z późniejszymi zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1883).

Materiały wyjściowe, opracowania:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny - edycja IV* (zwane dalej Studium...) przyjęte uchwałą Nr X/68/15 Rady Gminy Zduny z dnia 15 października 2015

r., (wraz z prognozą oddziaływania na środowisko);

- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe* na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny, mgr inż. A. Załuski, 2014, Łowicz;
- *Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny (fragmenty wsi: Bąków Górny, Bogoria Górna, Maurzyce, Retki, Rząśno, Strugiennice, Urzecze, Wierznowice, Złaków Borowy i Złaków Kościelny)*, zatwierdzona uchwałą Nr XXXIV/188/2020 r. Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2020 roku;
- *Raport o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce gm. Zduny*, ATMO-ex Sp. z o.o., 2011;
- *Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim* (na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2014 r.), Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź, 2015;
- *Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1* w granicach określonych uchwałą Nr XV/106/16 Rady Gminy Zduny z dnia 28 stycznia 2016 r.

1.6 Powiązania z innymi dokumentami

Polityka przestrzenna zawarta w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny – edycja IV stanowi realizację celów zapisanych w innych dokumentach gminnych i wyższego szczebla. Przyjmuje ona liczne zasady zagospodarowania przestrzennego, których celem jest zagwarantowanie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz utrzymanie ładu przestrzennego gminy. Postuluje, by ograniczać rozwój zabudowy w obszarach o największych walorach przyrodniczych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej powinien następować w ramach ukształtowanych, dobrze skomunikowanych i wyposażonych w niezbędną infrastrukturę techniczną struktur zabudowy, zaś o funkcjach techniczno-produkcyjnych – w bliskim sąsiedztwie drogi krajowej nr 92.

W celu określenia kierunków zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy Studium...dokonało podziału terenu gminy na obszary, dla których określono odmienne założenia dla polityki rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Podstawowym kryterium wyodrębnienia danego typu obszaru było wskazanie celu podporządkowania polityki zagospodarowania przestrzennego obszaru oraz przedstawienie podstawowej i dopuszczalnej formy zabudowy i sposobów użytkowania terenów. Określa również ograniczenia i przeciwwskazania w zagospodarowaniu.

Obszar stanowiący przedmiot opracowania położony jest w obrębie obszaru występowania udokumentowanych złóż kopaliny z dopuszczeniem ich eksploatacji (PG) o następującej polityce zagospodarowania przestrzennego:

- główny cel - ochrona obszarów udokumentowanych złóż kopaliny i ich eksploatacja;
- dopuszczalne lub wskazane zagospodarowanie – dopuszczalna eksploatacja kopaliny ze złoża wraz z zabudową wykorzystywaną bezpośrednio do prowadzenia eksploatacji i rekultywacją terenów powyrobiskowych w kierunku wodnych; do czasu podjęcia eksploatacji obowiązuje rolnicze użytkowanie gruntów, a po zakończeniu eksploatacji istnieje możliwość realizacji funkcji rekreacyjnej;
- ograniczenia i przeciwwskazania w zagospodarowaniu – do czasu zakończenia wydobycia kopaliny ze złóż obowiązuje zakaz zabudowy nie związanej z działalnością górniczą.

Studium... dopuszcza etapowość przygotowania wyznaczonych obszarów do pełnienia podstawowej formy użytkowania, w tym dopuszcza etapowe przygotowanie do eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa we wsi Maurzyce (analizowany teren).

Według ustaleń Studium... jednym z warunków osiągnięcia i utrzymania zrównoważonego rozwoju gminy jest racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska, zapobieganie szkodliwym wpływom na środowisko przy realizacji planowanych zamierzeń społecznych i gospodarczych, oraz przywracanie do

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

stanu właściwego elementów środowiska, które uległy już degradacji (szczególnie wody powierzchniowe, wody podziemne, użytki rolne o wysokich klasach bonitacyjnych, powietrze).

Przy określaniu polityki przestrzennej dla poszczególnych obszarów gminy zobrzoną strukturą funkcjonalno-przestrzenną, Studium... uwzględniło następujące (ważniejsze dla analizowanego terenu) zasady gospodarowania i kierunki działań w sferze ochrony środowiska:

- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy poprzez wskazanie terenów jej rozwoju w pierwszej kolejności w granicach już ukształtowanych skupisk zabudowy lub w ich sąsiedztwie;
- ograniczanie możliwości realizacji zabudowy w obszarach wytypowanych jako strefy ochrony rolnej przestrzeni produkcyjnej;
- utrzymanie walorów krajobrazowych i „otwartego” charakteru obszarów dolin rzek: Bzury, Słudwi, Nidy i Igli, poprzez wykluczenie lub ograniczenie do niezbędnego minimum zabudowy kubaturowej, usytuowania napowietrznych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, oraz poprzez utrzymanie lub przywrócenie w zagospodarowaniu den tych dolin „trwałych” zbiorowisk roślinności - zbiorowisk trawiastych oraz zbiorowisk leśnych i zaroślowych;
- podporządkowanie gospodarowania w obrębie doliny Bzury - w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Doliny Bzury” oraz obszarów sieci Natura 2000: obszaru specjalnej ochrony ptaków p.n. Pradolina Warszawsko – Berlińska (PLB100001) i specjalnego obszaru ochrony siedlisk p.n. „Pradolina Bzury-Neru” (PLH100006) - ograniczeniom wynikającym z aktów prawnych ustanawiających w/w formy ochrony¹ oraz planów zadań ochronnych i planów ochrony² sporządzanych w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody;
- dążenie do obudowania biologicznego cieków wodnych, w celu ochrony wód przed spływami zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego;
- zalesianie gruntów rolnych o bardzo niskiej urodzajności gleb - klasy VI i V, nie dających pozytywnych efektów ekonomicznych gospodarowania, ale także najbardziej podatnych na degradację w efekcie użytkowania rolniczego;
- bezwzględną ochronę istniejących w terenach otwartych powierzchni zalesionych i dopuszczenie dalszego ich rozwoju w terenach otaczających oraz wzbogacanie różnorodności gatunkowej roślinności tych obszarów;
- określanie w planach miejscowych dla obszarów zabudowy terenów przewidzianych pod zieleń (m.in. poprzez ustalenie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki budowlanej);
- wspieranie działań w kierunku ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, między innymi, poprzez promowanie niewęglowych źródeł ciepła, a docelowo poprzez zgazyfikowanie obszaru gminy;
- kontynuację inwestycji na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych poprzez porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w terenach koncentracji zabudowy (realizację gminnej sieci kanalizacyjnej w oparciu o pracę gminnej oczyszczalni ścieków);
- działanie na rzecz poprawy bilansu wodnego w terenach rolnych poprzez magazynowanie wód powierzchniowych w naturalnych i sztucznych ciekach oraz w małych zbiornikach wodnych;
- dopuszczeniu robót budowlanych polegających na wykonywaniu i remoncie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych lub innych robót, w wyniku których dokonywana jest zmiana stosunków wodnych na obszarach objętych formami ochrony przyrody jedynie w przypadkach, gdy nie wpłyną

¹ Aktualnie dla obszaru chronionego krajobrazu „Doliny Bzury” nie obowiązują konkretne zakazy ograniczające gospodarowanie na tym obszarze. Katalog możliwych do ustanowienia zakazów w zagospodarowaniu obszarów chronionego krajobrazu określony jest w art. 24 ust.1 w związku z art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

² Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. Urz. Województwa Łódzkiego z dnia 21 marca 2014 r. poz. 1421).

one negatywnie na stan ochrony siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt podlegających prawnej ochronie.

Studium... nie jest aktem prawa miejscowego, ale jego ustalenia są jednak wiążące dla organów przy sporządzaniu planów miejscowych. Mimo że nie ma obowiązku ich literalnego przełożenia na treść prawa miejscowego, wymagane jest mimo wszystko, by przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego realizować cele i zasady polityki zagospodarowania przestrzennego przyjętej w Studium...³ Dlatego dla omawianego terenu przyjęto ustalenia zgodne ze Studium....

Kształtowanie przestrzeni na analizowanym obszarze zgodnie z ustaleniami Studium... będzie następować w oparciu o prawo miejscowe – obszar PG został wyodrębniony jako obszar, dla którego gmina zamierza sporządzić prawo miejscowe. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego to kolejny etap, w którym będzie miało miejsce uszczegółowienie wytycznych zawartych w Studium... poprzez wyznaczenie poszczególnych typów obszarów o różnych politykach rozwoju przestrzennego w oparciu o szczegółowe uwarunkowania oraz określenie dla nich przeznaczenia terenu, sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy.

Dla analizowanego obszaru obowiązuje zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny (Uchwała Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 roku), ale potrzeby inwestycyjne wymagają zmian w zapisach w/w planu.

Do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny – edycja IV w ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została sporządzona Prognoza oddziaływania na środowisko. Podstawowym celem prognozy było wykazanie, jak określone w projekcie Studium... kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak, to w jakim stopniu naruszają zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi.

W Prognozie przedstawiono ogólne skutki realizacji ustaleń projektu Studium na środowisko oraz na poszczególne jego elementy. Przeanalizowano wpływ na: warunki klimatu lokalnego, powierzchnię ziemi i gleby, kopaliny naturalne, wody powierzchniowe i wody podziemne, rośliny i zwierzęta, krajobraz, cele i przedmiot obszarów chronionych (w tym Natura 2000), zabytki, dobra materialne, warunki i jakość życia mieszkańców (jakość powietrza, klimatu akustycznego, zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym, zagrożenie powodziowe, gospodarka odpadami, zagrożenie awariami). Dokonano oceny rozwiązań zawartych w projekcie Studium... mających na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Prognoza wykazała, iż potencjalnie negatywne skutki środowiskowe wywołane realizacją projektu Studium... skupią się przede wszystkim w sferach oddziaływania na jakość powietrza, powierzchnię ziemi i gleby, jakość wód powierzchniowych i płytkich wód podziemnych oraz w ograniczonym zakresie również na krajobraz.

„Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe” wykonane na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny zawiera rozpoznanie i charakterystykę stanu środowiska w poszczególnych jego elementach. Ukazuje strukturę przyrodniczą i różnorodność biologiczną obszaru oraz jego wzajemne powiązania z szerszym otoczeniem. Przedstawia prawnie chronione zasoby przyrodnicze i krajobrazowe. Dokonuje oceny przydatności dla potrzeb budownictwa.

Dokonuje diagnozy i funkcjonowania środowiska. Ocenia odporność środowiska na degradację i jego zdolności do regeneracji, stan ochrony i użytkowania walorów przyrodniczych i różnorodności biologicznej oraz stan zachowania walorów krajobrazowych i możliwości ich kształtowania. Analizuje zgodność dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz ocenia charakter i intensywność zmian zachodzących w środowisku.

³ Preferowane i dopuszczalne dla poszczególnych typów obszarów formy użytkowania gruntów mogą być uzupełniane wprawdzie innymi niesprecyzowanymi funkcjami zagospodarowania, nie mniej jednak nie mogą to być funkcje sprzeczne z realizacją założonych celów polityki zagospodarowania przestrzennego, a ich rozmieszczenie nie doprowadziło do wystąpienia konfliktów przestrzennych.

Dokument ten określa przyrodnicze uwarunkowania dla kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, jak również uwarunkowania ekofizjograficzne poprzez wydzielenie klas waloryzacji ekofizjograficznej. Wskazuje tereny podporządkowane, pod względem użytkowania i zagospodarowania, potrzebom prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej. Określa ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub możliwości występowania uciążliwości i zagrożeń dla środowiska.

W celu ochrony i zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska przyszłe opracowania planistyczne powinny uwzględniać wrażliwości środowiska i potrzeby zabezpieczenia jego stanu. Ich realizacja będzie znaczącym krokiem gminy w zakresie realizacji polityki zrównoważonego rozwoju w zakresie gospodarki przestrzennej. Ustalenia Studium... oraz przyszłych projektów MPZP powinny być kompromisem łączącym ochronę poszczególnych wartości środowiskowo-przyrodniczych wraz z możliwościami zapewniającymi lokalny rozwój gospodarczy.

Zgodnie z waloryzacją ekofizjograficzną, analizowany teren leży w zasięgu klasy D-1 obejmującej tereny nieprzydatne dla gospodarki przestrzennej ze względu na lokalizację w obszarach przeznaczonych do czynnej ochrony walorów przyrodniczych w obszarze Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

W „Zmianie miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny (w tym zmiana ustaleń dotyczyła fragmentu wsi Maurzyce)” zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy w Zdunach Nr XXXIV/188/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r., określono warunki zagospodarowania wynikające z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego. Zgodnie z ustaleniami realizacja zagospodarowania na całym analizowanym obszarze, ze względu na położenie w obszarze chronionego krajobrazu Doliny Bzury, podlega rygorom ochrony określonym przepisami prawa miejscowego.

Określono przeznaczenie poszczególnych terenów oraz zasady warunki ich zabudowy i zagospodarowania. Wyznaczono zasady obsługi w zakresie komunikacji. Cały analizowany teren został przeznaczony pod rolnictwo i leśnictwo z zakazem realizacji zabudowy.

Poniższa Prognoza została także opracowana w szczegółowym nawiązaniu do Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce Gm. Zduny (Łódź, 2011 r.). Wynika to przede wszystkim z faktu, iż dokument ten przedstawia oddziaływanie na środowisko przedsięwzięcia, które również pojawi się w wyniku realizacji ustaleń projekt planu (pole B złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce”).

2. STAN ISTNIEJĄCY - analiza i ocena

2.1 Charakterystyka istniejącego stanu środowiska⁴

Rzeźba

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne (regionalizacja wg J. Kondrackiego, 2001 r.), gmina Zduny leży w obrębie dwóch mezoregionów Równina Kutnowska oraz Równina Łowicko-Błońska (analizowany obszar), należących do makroregionu Nizina Środkowomazowiecka, podprovincji Niziny Środkowopolskie, prowincji Niż Środkowoeuropejski. Przynależność do wyżej wymienionych jednostek określa podstawowe cechy morfologiczne, geologiczne, a także warunki klimatyczne, wodno-gruntowe, glebowe i zróżnicowanie roślinne obszaru.

Powierzchnia obszaru gminy została ukształtowana głównie w stadiaie Pilicy zlodowacenia Warty. Na całym jej obszarze dominuje krajobraz staroglacjalny (gmina całkowicie położona w zasięgu zlodowacenia Warty - zlodowacenie środkowopolskie). W wyniku akumulacyjnej działalności lądolodu powstała równinna wysoczyzna polodowcowa, która została silnie przemodelowana w warunkach

⁴ Podrozdział opracowany na podstawie *Opracowania ekofizjograficznego podstawowego* wykonanego na potrzeby Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny, 2014, Łowicz

peryglacjalnych podczas ostatniego zlodowacenia (Wisły). Decydującą rolę w kształtowaniu rzeźby odegrały czynniki denudacyjne, które spowodowały przeobrażenie powierzchni i złagodzenie form morfologicznych. Pagórkowate lecz silnie zdenudowane formy glacyfluwialne (kemy, ozy, moreny martwego lodu) występują nielicznie na obszarze gminy.

Rzeźba gminy Zduny charakteryzuje się słabym urozmaiceniem geomorfologicznym, bowiem budują ją jedynie cztery formy geomorfologiczne: peryglacjalna, zdenudowana równina morenowa, dolina marginalna – dolina Bzury (analizowany obszar), proglacjalna dolina erozyjno-zastoiskowa - dolina Słudwi – Przysowy oraz proglacjalna dolina erozyjno-akumulacyjna - dolina Igli. Doliny rzek stanowią współcześnie dominujące elementy morfogenetyczne.

Również cechuje ją słabe i monotonne urozmaicenie powierzchni pod względem hipsometrycznym. Zdenudowana równina morenowa zajmuje aż ok. 75% powierzchni gminy, a wysokości bezwzględne w jej obrębie kształtują się w przedziale 90 – 100 m n.p.m. Doliny rzeczne Słudwi i Igli dzielą ją na trzy płaty (północno-wschodni, centralny i południowo-zachodni. Najwyższa kumulacja powierzchni gminy występuje w jej zachodniej części (na południowy-zachód od Bąkowa Dolnego) i wynosi 106,8 m n.p.m. Pozostały obszar gminy to obszar dolinny tworzony przez dolinę Słudwi-Przysowy, Igli oraz Bzury.

Dolina Słudwi-Przysowy to prostoliniowa, szeroka oraz płaska dolina. Jej szerokość wynosi od 1,0 km do 2,5 km, a płaskie dno doliny wznosi się na wysokości 86,5 - 88,0 m n.p.m. Dolina Igli również ma prostoliniowy charakter oraz płytkie dno doliny kształtujące się na wysokości 90,0-95,0 m n.p.m. Nie mniej jednak jest ona już dość wąską doliną o szerokości 150-400 m.

Dolina Bzury, w obrębie której położony jest analizowany obszar, stanowi fragment Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Jest płaska, a zarazem rozległa, o szerokości do 3 km, w obrębie której występują liczne formy erozji, akumulacji rzecznej, starorzecza, terasy zalewowe oraz śródrzeczne kępy. W granicach gminy występuje jedynie fragment doliny Bzury. Jej północna krawędź jest łagodna i obniża się do poziomu 90 m n.p.m, zaś dno doliny kształtuje się na poziomie od 88 m n.p.m. na krańcach zachodnich do 85 m n.p.m. na krańcach wschodnich, gdzie odnotowany jest najniższy punkt gminy – 84,8 m n.p.m. Dolina Bzury jest elementem najbardziej wyróżniającym się hipsometrycznie w obszarze gminy.

Hipsometria analizowanego obszaru nawiązuje do morfologii terenu i charakteryzuje się nachyleniem w kierunku wschodnim – ku Słudwi. Badany teren cechuje niewielkie zróżnicowanie konfiguracyjno-wysokościowe – od 87,5 m n.p.m. na krańcach północno-zachodnich do 85 m n.p.m. na krańcach południowo-wschodnich.

Rzeźba terenu doliny Bzury w obrębie Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej stanowi element ograniczający, bowiem stwarza niekorzystne warunki dla rozwoju zabudowy i rolnictwa, zarówno w aspekcie walorów bezpośrednich jak i ochrony prawnej walorów przyrodniczych.

Budowa geologiczna

Gmina Zduny położona jest na południowo-zachodnim krańcu Niecki Warszawskiej, wręcz na jej pograniczu z Wałem Kujawskim. Granica w/w form geologicznych przebiega przez południowo-zachodnie krańce gminy (zachodnia część wsi Urzeczce), wzdłuż spągu utworów dolnej kredy.

Niecka Warszawska to najgłębsza i najdłuższa część Niecki Brzeźnej o osi północno-zachodniej w kierunku południowo-wschodnim. Jest ona wypełniona kredowymi i paleoceniowymi osadami, których podłoże skalne stanowią jednostki permu, triasu i jury. Miąższość osadów kredowych i paleoceniowych wynosi ponad 1200 m. Wał Kujawski stanowi centralny fragment Antyklinorium Środkowopolskiego. Ma on strukturę zrębową zbudowaną z utworów jurajskich i triasowych zalegającą na serii utworów permskich z formami tektoniki halokinetycznej (poduszki, wysady, grzbiety solne).

Podłoże mezozoiczne gminy Zduny budują przede wszystkim utwory jury górnej i kredy dolnej wykształcone jako wapienie, piaskowce, margle. Zalegają na poziomie 75-115 m p.p.t. Bezpośrednio na utworach mezozoicznych zalegają mieceńskie formacje ilaste z pokładami i soczewkami węgla brunatnych. Strop utworów trzeciorzędowych budują iły i mułki pliocenu zalegający na głębokości 30-50 m p.p.t.

Osady akumulacji lodowcowej zlodowacenia południowopolskiego występują jedynie w postaci płytów wypełniających zagłębienia powierzchni trzeciorzędowej, silnie zniszczone w okresie późniejszym. Nad nimi zalegają również zniszczone płyty iłów i mułków zastoiskowych zlodowacenia Sanu -1. W budowie geologicznej płytkiego podłoża gminy dominują osady lodowcowe i wodnolodowcowe zlodowacenia Warty i Odry – seria lodowcowych glin zwałowych o miąższości od 5,0 do 42,0 m. Podczas fazy leszczyńskiego zlodowacenia Wisły na terenie gminy występowały intensywne procesy erozyjno-dendudacyjne, co spowodowało, iż nad glinami zwałowymi bezpośrednio zalegają piaski aluwialne budujące terasy i dno doliny. Podczas fazy pomorskiej zlodowacenia Wisły w osi pradoliny rozpoczęły się procesy fluwialne kształtujące współczesną dolinę Bzury.

Utworami powszechnie odsłaniającymi się na powierzchni gminy są osady czwartorzędowe tworzące zwartą pokrywę o zróżnicowanej miąższości od 30 do 50 m (miejscami nawet 80 m), uzależnionej od morfologii terenu i powierzchni stropowej starszych osadów oraz zróżnicowanej morfogenezie (osady glacialne, peryglacialne, holoceni). W powierzchniowej warstwie obszaru gminy brak jest utworów starszych niż osady czwartorzędowe, które mają podstawowe znaczenie dla budowy geologicznej o współczesnej rzeźby terenu.

Pokrywę utworów czwartorzędowych na terenie gminy Zduny stanowią utwory lodowcowe, wodnolodowcowe i limnoglacialne i mają postać glin zwałowych, piasków akumulacyjnych oraz iłów zastoiskowych. Serie lodowcowych glin zwałowych budują strop znacznej powierzchni gminy. Miejscami na nich zalegają mułowo-piaszczysto-glinaste osady ablacyjne, natomiast w osi doliny Słudwi osadziły się iły warwowe z utworami zastoiskowymi okresu stadiału Warty.

Najmłodsze osady związane są z okresem holocenu i są to głównie utwory fluwialne wykształcone w postaci: piasków facji korytowej, mułków i mad rzecznych facji równin zalewowych, które budują terasy zalewowe i nadzalewowe w dolinie Bzury (analizowany teren), Słudwi, Igli i Nidy. Terasy budują eoholocenijskie utwory okresu borealnego występujące w facji korytowej (piaski korytowe z domieszką detrytus roślinny) oraz starorzeczy (torfy i namuły organiczne). Na niższych terasach w obrębie równiny zalewowej ma miejsce trwająca do dziś akumulacja torfów niskich.

Lokalnie na obszarach zabudowy i infrastruktury występują współczesne nasypy antropogeniczne.

Utworami odsłaniającymi się na powierzchni analizowanego terenu są:

- plejstocenijskie piaski aluwialne pradolinie zlodowacenia Wisły, zalegające na piaskach i glinach zlodowacenia Warty (zachodnia część obszaru);
- holocenijskie namuły i piaski rzeczne terasów nadzalewowych, zalegające na piaskach aluwialnych zlodowacenia Wisły lub na piaskach i glinach zlodowacenia Warty (generalnie wschodnia część);
- holocenijskie torfy, namuły organiczne i piaski próchniczne starorzeczy, terasów zalewowych, zagłębień wytopiskowych, zalegające na piaskach aluwialnych zlodowacenia Wisły lub na piaskach, iłach zastoiskowych lub glinach zlodowacenia Warty (wyspowo występujące obszary we wschodniej części).⁵

Surowce mineralne

Na terenie gminy dotychczas udokumentowano tylko jedno złożo – złożo kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE”. Obejmuje ono obszary dwóch pól – pole A i B. Pole B jest położone w odległości około 50 m na południe od Pola A, a rozgranicza je obszar leśny.

Pierwotnie w 2011 r. złożo kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” zostało udokumentowane na obszarze działki nr ewid. 300/1 i powierzchni 19 932 m² (obecnie pole A). Ustalono w dokumentacji geologicznej⁶ zasoby bilansowe złoża w kategorii C₁ wg stanu na 31.12.2010 r. wynosiły 684,75 ton.

⁵Przedstawiona szczegółowa budowa geologiczna analizowanego obszaru została oparta o Szczegółową mapę geologiczną Polski 1:50 000 – arkusz Łowicz (555), Brzeziński M., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 1992.

⁶ Dokumentacja geologiczna została zatwierdzona decyzją Starosty Łowickiego z dnia 05.08.2011r., znak: OŚ.6522.13.2011.AW.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

W 2012 r. rozszerzono pionowe granice złoża dokumentując zasoby kopaliny na części działek nr ewid. 310/1, 313 i 317/1 (analizowany teren) stanowiących oddzielne pole złoża - Pole B. Powierzchnia złoża wzrosła do 73 990 m², w tym: Pole A (zostało w tych samych granicach) – 19 932 m², Pole B – 54 058 m². Ustalone na dzień 31.12.2011 r. zasoby geologiczne wynosiły 2 505,07 tys. ton.⁷

Następne poszerzenie zasięgu i jednocześnie zasobów złoża nastąpiło w 2014 r. W oparciu o projekt robót geologicznych⁸ wykonano roboty i prace geologiczne, w wyniku których rozszerzono pionowe granice złoża dokumentując zasoby kopaliny w zachodniej części działek nr ewid. 310/1, 313 i 317/1 (analizowany teren) stanowiących Pole B. Ponadto na etapie wykonywania prac geologicznych włączono również w granice złoża wschodnią część działki nr ewid. 300/1 o powierzchni ok. 0,4 ha stanowiącej fragment Pola A. Aktualna całkowita powierzchnia złoża wzrosła do 96 145 m², w tym: Pole A – 24 248 m², a Pole B – 71 897 m². Ustalone na dzień 31.12.2013 r. zasoby geologiczne wynosiły 3 157,97 tys. ton, w tym w polu A – 734,21 tys. ton, a w polu B – 2 423,76 tys. ton.⁹ W 91% jest to piasek o średniej zawartości frakcji <2 mm przydatny dla budownictwa ogólnego i drogowego.

Wykonane rozpoznanie wiertnicze i przeprowadzone badania potwierdziły dotychczas poznaną budowę geologiczną i wykształcenie serii złożowej. Pole A złoża „MAURZYCE” rozpoznano trzema otworami wiertniczymi o głębokości 20,0 m każdy wykonanymi w 2012 r. Dla trzech próbek wykonano badania laboratoryjne pod kątem przydatności kopaliny dla budownictwa ogólnego i komunikacyjnego. Pole B złoża „MAURZYCE” (analizowany teren) rozpoznano sześcioma otworami wiertniczymi o głębokości 20,0 m każdy i wykonanymi w 2012 r. (pięć otworów) i w 2014 r. (jeden otwór). Do badań laboratoryjnych wytypowano jedną reprezentatywną próbkę. Głębokość otworów wiertniczych była warunkowana przede wszystkim faktem, iż złożo eksploatowane będzie do głębokości 20,0 m.

Złożo na całym obszarze wykształcone jest w postaci jednego pokładu zbudowanego z piasków z domieszką żwiru. Seria złożowa ma miąższość bilansową, wahającą się w przedziale 18,2 – 19,2 m. Spąg złoża wykazuje zróżnicowane położenie ze skrajnymi wartościami 64,9 – 66,3 m n.p.m. w Polu A oraz 64,0 – 67,6 m n.p.m. w Polu B. Litologię otworu z 2014 r. wykonanego w zachodniej części analizowanego obszaru przedstawia poniższy rysunek.

⁷ Decyzja Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 20 listopada 2012 r., znak: ROV.7427.2.136.2012.CF zatwierdzająca dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża

⁸ Zatwierdzony decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 01.08.2014 r., znak: RŚV.7427.1.21.2012.MK

⁹ Decyzja Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 30 października 2014 r., znak: RŚV.7427.2.73.2014.CF zatwierdzająca dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Głębokość występowania warstwy od – do (m)	Profil	Opis litologiczny wg inż. Henryka Sobczuka	Kompleks złożowy
1	2	3	4
0,0 – 0,3		Gleba	0,0
0,3 – 1,0		Piasek drobnoziarnisty, mułkowaty, żółty	N – 1,0 1,0
1,0 – 3,0		Piasek drobnoziarnisty, żółty	1,0
3,0 – 6,0		Piasek średnioziarnisty, z poj. żwirem jasnoszary	Z = 19,0
6,0 – 9,0		Piasek średnioziarnisty z domieszką żwiru, j.szary	
9,0 – 12,0		Piasek drobnoziarnisty, szary	
12,0 – 15,5		Piasek średnioziarnisty, szarozółty	
15,5 – 19,5		Piasek średnioziarnisty z domieszką żwiru, jasnoszary	
19,5 – 20,0		Piasek średnioziarnisty, szary	20,0

Rys. 1. Fragment karty otworu wiertniczego wykonanego w 2014 r. w zachodniej części Pola B złoża „MAURZYCE”

Źródło: Dodatek Nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” w kat. C1, Radzików, 2014 r., oprac. GEOPROTECT – Marzena Sadowska

Złoże „MAURZYCE” jest częściowo zawodnione. Zwierciadło wód podziemnych zostało nawiercone we wszystkich otworach z 2012 i 2014 r. Zwierciadło ma charakter swobodny i występowało w otworach średnio na rzędnej 83,7 m n.p.m. W zawodnionym wyrobisku poziom wody na koniec 2013 r. utrzymywał się na rzędnej 82,1 m n.p.m.

Złoże kruszywa naturalnego – piasku „MAURZYCE” eksploatowane jest od 2012 r. Koncesją na wydobywanie kopaliny ze złoża objęte jest jedynie Pole A ważną do 31.12.2031 r.¹⁰ Wyzaczyła ona granice obszaru górniczego „MAURZYCE” i tym samym powierzchnia jego wynosi 19 932 m². Ponadto wyznaczyła granice terenu górniczego „MAURZYCE” i powierzchnię w wielkości 31 831 m².

Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Zduny położona jest w dorzeczu Wisły, w zlewni Bzury będącej rzeką II rzędu i jednocześnie lewobrzeżnym dopływem Wisły. Szkielet hydrograficzny tworzą głównie dwa lewobrzeżne dopływy Bzury o charakterze naturalnym – Słudwia-Przysowa i Igła przepływające w kierunku południowo-wschodnim wraz z licznymi dopływami.

W południowej i południowo-zachodniej części gminy Zduny przebiegają działy wodne III rzędu rozdzielające zlewnie bezpośrednich lewobrzeżnych dopływów Bzury, w tym Słudwi-Przysowy i Igli. Jedynie południowe krańce gminy położone są w zlewni prawobrzeżnych dopływów Bzury rozdzielonych działem wodnym III rzędu. Ponadto przez teren gminy przebiegają liczne działy wodne IV. Analizowany teren położony jest bezpośrednio w zlewni Bzury.

Głównym ciekim przepływającym przez gminę jest Bzura, która przebiega w południowej części gminy w układzie niemalże równoleżnikowym z zachodu na wschód. Jest to typowa rzeka nizinna z licznymi starorzeczami i zabagnieniami w dolinie oraz tworzy ona liczne meandry. Spadek doliny Bzury na terenie gminy wynosi 0,45 promile. Bzura przepływa w odległości ok. 0,7-1,0 km na południe od granic

¹⁰ Decyzja Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 17.01.2012 r. znak: ROV.7422.2.122.2011.CF.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce** na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1

analizowanego obszaru. W mniejszej odległości, bowiem ok. 350-400 m na wschód od wschodnich granic badanego terenu przepływa Słudwia stanowiąca lewobrzeżny dopływ Bzury.

Ponadto sieć rzeczna gminy tworzą liczne bezimienne cieki powierzchniowe zmienione antropogenicznie (rowy melioracyjne), których wody bezpośrednio i pośrednio zasilają Bzurę. Na uwagę zasługuje fakt, iż naturalna sieć rzeczna została poddana działaniom regulacyjnym i obecne stosunki wodne są bardzo przeobrażone. Większość cieków została uregulowana i pełni rolę rowów melioracyjnych.

Na terenie gminy brak większych zbiorników powierzchniowych wód stojących. Występują głównie nieliczne oczka wodne w zagłębieniach bezodpływowych okresowo jedynie gromadzących wodę.

Podstawowym źródłem zasilania wód powierzchniowych na terenie gminy jest powierzchniowy i podpowierzchniowy odpływ lateralny. Ma miejsce przede wszystkim odpływ podpowierzchniowy po stropie glin zwałowych do zwierciadła I poziomu wodonośnego terenów niżej położonych.

Na analizowanym obszarze nie występują wody płynące ani stojące. Nie występują urządzenia melioracji szczełowych.¹¹ Warto zwrócić uwagę, iż ze względu na fakt, iż złoża jest częściowo zawadnione po zakończeniu eksploatacji złoża „MAURZYCE” powstaną dwa zbiorniki wodne. Aktualnie w obrębie Pola A (działka nr ewid. 300/1) oddalonego ok. 50,0 m na północ od analizowanego obszaru (Pole B) jest już zrealizowany zbiornik wodny o docelowej: powierzchni 12 000 m² (powierzchnia lustra wody 9 180 m²), średniej głębokości 5,0 m i całkowitej pojemności 36 720 m³ (pojemność retencyjna 4 590 m³). Powstał on w oparciu o pozwolenie na budowę stawu rekreacyjnego zgodnie z decyzją nr 503/2010 Starosty Łowickiego z dnia 17.11.2010 r. znak AB.7351-503/2010 oraz pozwolenie wodnoprawne otrzymane decyzją Starosty Łowickiego z dnia 19.10.2010 r. znak OS.I.6224/12/10. Jest to staw zasilany wodami gruntowymi oraz opadowymi (ze spływu powierzchniowego).

Fot.1. Zbiornik wodny w obrębie Pola A złoża „MAURZYCE” (widok w kierunku wschodnim i zachodnim)
Źródło: zasoby własne Pracowni Planowania Przestrzennego

W obrębie analizowanego terenu – Pole B również zostanie zrealizowany zbiornik wodny – staw hodowlany dla potrzeb rolnictwa. Aktualnie trwają prace realizacyjne. Będzie to staw o docelowej: powierzchni 10 000 m² (powierzchnia lustra wody 9 000 m²), maksymalnej głębokości 2,9 m i całkowitej pojemności 29 000,0 m³ (pojemność retencyjna 4000,0 m³). Powstanie on w oparciu o pozwolenie na budowę wydane decyzją nr 148.2016 Starosty Łowickiego z dnia 08.04.2016 r. znak AB.6740.119.2016 oraz pozwolenie wodnoprawne otrzymane decyzją Starosty Łowickiego z dnia 24.02.2016 r. znak OS.6341.5.33.2015.AS. Będzie to staw kopany o kształcie prostokąta zasilany wysiękami wód gruntowych oraz spływem powierzchniowym w wyniku wiosennych roztopów i nawałnych opadów deszczu.

¹¹ Zgodnie z pismem z dnia 16 maja 2016 r. (znak: IPK/6216/616/60/2016) Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi. Inspektorat Poddębicko-Kutnowski

Fot.2. Realizacja zbiornika wodnego we wschodniej części analizowanego obszaru – Pole B złoża „MAURZYCE” (widok w kierunku wschodnim)

Źródło: zasoby własne Pracowni Planowania Przestrzennego

Zbiornik ten będzie realizowany na terenie obszarów Natura 2000 – Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 i Pradolina Bzury-Neru PLH100006 oraz w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury, nie mniej jednak Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 12.02.2016 r. znak WPN-III.670.11.2016.DZ nie wniósł sprzeciwu w planowanej inwestycji.

Na terenie gminy Zduny (w tym na analizowanym obszarze) w myśl przepisów *Prawa Wodnego* największe zagrożenie powodziowe stwarza rzeka Bzura. Zagrożenie powodziowe ze strony tej rzeki może wystąpić w miesiącach marzec-kwiecień (powódź roztopowa) oraz lipiec-sierpień (powódź opadowo-rozlewna). Na terenie gminy brak obwałowań przeciwpowodziowych.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w dniu 15.04.2015 r. opublikował mapy zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego, które stanowią podstawę do podejmowania działań planistycznych na obszarze zagrożenia powodziowego lub dla innych działań mających na celu ograniczenie ryzyka powodziowego. Mapy zagrożenia powodziowego zostały sporządzone dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wyznaczonych dla rzek, dla których istnieje znaczące ryzyko powodziowe lub wystąpienie tego ryzyka jest prawdopodobne.

Sporządzone mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego są dokumentem administracyjnym (dokumentem planistycznym), które obowiązują od momentu przekazania ich organom administracji - w tym przypadku gminie Zduny dla rzeki Bzury.

Na mapach zagrożenia powodziowego zostały wyznaczone zasięgi:

- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q=10\%$);
- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q=1\%$);
- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego ($Q=0,2\%$).

Obszary o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 100 lat i 10 lat są obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, które wyznacza się na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Mimo, iż rzeka Bzura przepływa w odległości niemalże 0,7-1,0 km na południe od granic analizowanego obszaru to ze względu na bardzo szeroki teras zalewowy stwarza ona zagrożenie powodziowe dla wschodniej części analizowanego obszaru. W jego granicach mogą wystąpić wody

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

o prawdopodobieństwie wystąpienia $Q=0,2\%$, 1% , 10% .¹²

W obecnym stanie nie odnotowuje się zainwestowania, które mogłyby ulec powodzi. Niemniej jednak należy zachować należyłą ostrożność przy wprowadzaniu określonych działań. Wskazanie obszarów zagrożonych powodzią umożliwi władzom samorządowym odpowiednie działania i planowanie, które nie będzie sprzeczne z potrzebami gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej.

Analizowany teren położony jest w zasięgu Jednolitych Części Powierzchniowych (JCWP) – rzecznych nr JCWP PLRW20002427253 Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki bez Uchanki. Zgodnie z danymi KZGW w/w JCWP ma status naturalnej części wód, a jej stan został oceniony jako zły.¹³

W „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*”¹⁴ zostały ustalone cele środowiskowe¹⁵ z uwzględnieniem ich aktualnego stanu JCWP. Dla JCWP, w obrębie którego położony jest analizowany obszar to osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód. Osiągnięcie ich w wyznaczonym czasie jest jednak zagrożone, w związku z tym zostały dopuszczono derogacje (odstępstwa) od osiągnięcia celów środowiskowych. Wynika to z wpływu działalności antropogenicznej na stan JCW oraz z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCW (derogacje czasowe).¹⁶

Od 2010 r. na terenie województwa łódzkiego prowadzony jest monitoring Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Dla JCWP Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki bez Uchanki w 2014 r. stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny (punkt pomiarowo - kontrolny zlokalizowany był na terenie gminy Łowicz).¹⁷

Zgodnie z podziałem hydroregionalnym Polski gmina Zduny położona jest na granicy dwóch regionów hydrogeologicznych: południowo-mazowieckiego (południowo-zachodnia część makroregionu wschodniego Nizy Polskiego) oraz kujawsko-mazowieckiego (południowo-wschodnia część makroregionu zachodniego Nizy Polskiego). Wody podziemne poziomów użytkowych występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych (oligocenijsko-miocenijskich i górnomiocenijsko-pliocenijskich) oraz w jurajskich – region kujawsko-mazowiecki i górnokredowych – region południowomazowiecki.

Dane archiwalne wierzeń studziennych z Łowicza pozwalają na wyróżnienie w rejonie kopalni opisanych wyżej pięter wodonośnych. Piętro kredowe tworzą dwa poziomy wodonośne. Poziom górnokredowy występuje na głębokości 97,0 – 120,0 m ppt i tworzy jeden szczelinowy, słabo artezyjski poziom wodonośny o niezbyt dużej wydajności. Wodonośny poziom dolnokredowy występuje na głębokości ok. 280 m ppt i jest to piętro o wodach szczelinowo-porowych, cechujące się jednym poziomem wodonośnym o wydajności przekraczającej 200 m³/h. Piętro trzeciorzędowe reprezentowane jest przez wodonośny poziom – miocenijski występujący na głębokości 83,0-94,0 m p.p.t. i cechujący się wydajnością 40-90 m³/h.¹⁸

¹² Zgodnie z pismem z dnia 16 maja 2016 r. (znak: NZW-0221-208-2016-MSP) Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie

¹³ Na podstawie www.kzgw.gov.pl/files/file/Programy/PWSK/PWSK_zalacznik_1.xls i <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/> (dostęp 06.07.2016 r.)

¹⁴ M.P. 2011 r., Nr 49, poz. 449

¹⁵ Zostały one oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody stanu dobrego oraz z uwzględnieniem kategorii wód określonych rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

¹⁶ Zgodnie z rozporządzeniem nr 5/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Środkowej Wisły (Dz. U. Woj. Łódz. z dnia 17 kwietnia 2015 r., poz. 145, z późn. zm.), s. 49-50

¹⁷ Na podstawie danych zebranych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska udostępnionych poszczególnym gminom przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi.

¹⁸ Porwańska G., Kowalczyk P., Staliński Z., Malec K., *Raport o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce gm. Zduny; Łódź, 2011*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Wody podziemne na terenie gminy Zduny dla potrzeb komunalnych i innych potrzeb użytkowników ujmowane są głównie z piętra czwartorzędowego poziomu podmorenowego. Strop czwartorzędowej warstwy wodonośnej nawiercany jest na bardzo zróżnicowanej głębokości od 9 do 79 m p.p.t., średnio 20-25 m p.p.t. Lokalnie może się on łączyć z miocenijskim poziomem wodonośnym. Wodociągi w Jackowicach i Retkach ujmują wody piętra trzeciorzędowego (poziom miocenijski).

Występowanie pierwszego poziomu wodonośnego wykazuje duże zróżnicowanie w obrębie gminy, zarówno pod względem ciągłości poziomu, miąższości oraz głębokości zalegania. Głębokość występowania pierwszego poziomu wodonośnego jest ściśle uzależniona od morfologii terenu i jego budowy geologicznej,¹⁹ a także od zróżnicowania litologicznego osadów. Na terenie gminy można wyróżnić generalnie dwa obszary, gdzie granicą jest fizjograficzna granica mezoregionów Równina Kutnowska oraz Równina Łowicko-Błońska. Jest to obszar dolin rzeki Bzury, Słudwi i Igli, gdzie pierwszy poziom wodonośny występuje na głębokości 1,0 m p.p.t. i cechuje się miąższą strefą wodonośną oraz swobodnym zwierciadłem. Drugi obszar wiąże się z osadami równiny polodowcowej, gdzie pierwszy poziom wodonośny cechuje się płytką strefą wodonośną i zwierciadłem występującym głębiej niż 2,0 m p.p.t.

Na analizowanym obszarze pierwszy poziom wodonośny kształtuje się w następujący sposób. Najpłytsze występowanie zwierciadła wód na wschodniej części analizowanego obszaru od 1 do 2 m p.p.t. związane jest z osadami holocenijskimi w obrębie den dolin rzecznych i obniżen. Natomiast w zachodniej części obszaru głębokość pierwszego poziomu wodonośnego wzrasta do 2–4 m p.p.t. Badania hydrogeologiczne w rejonie złoża „MAURZYCE” (w tym analizowany obszar – Pole B) stwierdziły swobodny charakter zwierciadła na głębokości 1,5 – 3,1 m p.p.t., tj. na rzędnej 183,1 – 183,3 m n.p.m.²⁰

Przez teren gminy Zduny przebiegają granice dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych z tymże tylko jeden posiada dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych, która wyznaczyła i udokumentowała m.in. przestrzennym zasięg zbiornika. Gmina Zduny położona jest w zasięgu GZWP nr 215 i 226. Analizowany obszar położony jest w jedynie obrębie GZWP Nr 215 Subniecka Warszawska, który nie został jeszcze dotychczas udokumentowany. Jest to zbiornik poziomu wodonośnego piętra trzeciorzędowego: miocenijski i oligocenijski o charakterze porowym. W jego dotychczasowym nieudokumentowanym zasięgu położona jest znaczna część gminy, prócz jej zachodnio-południowego fragmentu.

W „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*” zostały ustalone również cele środowiskowe dla jednolitej części wód podziemnych:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych; dla części wód, będących obecnie w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu (analizowany obszar);
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych;
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Gmina Zduny leży w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) Nr 80 – obszar dorzecza Wisły. Charakteryzuje się ona występowaniem jednego lub dwóch poziomów wodonośnych czwartorzędowych. Wykształcony jest również lokalnie poziom miocenijski i kredowy. Ponadto powszechnie występują wodonośne utwory jurajskie będące w bezpośredniej więzi hydraulicznej z poziomami młodszymi. Ilościową i jakościową cechą szczególną JCWPd jest duża niejednorodność stratygraficzna poziomów wodonośnych. Jego stan ilościowy został określony jako zły (w subczęści) a chemiczny jako dobry.

¹⁹ Do ukształtowania powierzchni terenu nawiązuje przebieg hydroizobat, które obrazują głębokość od powierzchni terenu do pierwszego zwierciadła wód podziemnych.

²⁰Sobczuk H., Sadowska M. *Dodatek nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” w kategorii C₁*, Radzików, 2014

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

W 2010 r. został opracowany *Program wodno-środowiskowy kraju*,²¹ którego celem jest przedstawienie zestawień działań dla realizacji założonych celów środowiskowych. Ich wypełnienie w określonym czasie przyczyni się do uzyskania lepszego stanu wód. Działania na obszarze dorzecza Wisły w obrębie JCWPd nr 80 odnoszące się do analizowanego obszaru to monitorowanie ekosystemów zależnych od wód oraz weryfikacja pozwoleń wodno-prawnych na pobór wód podziemnych i ograniczenie zużycia dla potrzeb przemysłu i rolnictwa.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do „Planu wodno-środowiskowego kraju” cele środowiskowe wyznaczone dla JCWPd Nr 80 mogą zostać nieosiągnięte. Dlatego też ze względu na zmiany ilościowe powodowane znaczącym poborem wody z poziomu czwartorzędowego poprzez ujęcia aglomeracji łódzkiej oraz brak możliwości technicznych wyegzekwowania właściwych celi środowiskowych dopuszczono derogacje (odstępstwa) czasowe oraz cele mniej rygorystyczne. Po zastosowaniu programów działań osiągnięcie dobrego stanu jest możliwe do 2021 r.²²

Na terenie gminy Zduny brak punktów pomiarowych sieci krajowej i regionalnej monitoringu wód podziemnych. Został natomiast wyznaczony obszar OSN (punkt pomiarowo-kontrolny w Bogorii Górnej), nie mniej jednak analizowany obszar położony jest poza jego zasięgiem.²³ W 2015 roku, tak jak w roku ubiegłym, na obszarze OSN nie odnotowano przekroczenia poziomu zanieczyszczeń związkami azotu ze źródeł rolniczych.²⁴

W 2003 r. Ministerstwo Środowiska opracowało "Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych", który obejmuje szczegółowy wykaz aglomeracji powyżej 2 000 RLM²⁵, gdzie należałoby wybudować oczyszczalnię ścieków i sieć kanalizacyjną. Program ten został opracowany w celu sprawnej realizacji zobowiązań, jakie podjęła RP w Traktacie Akcesyjnym z UE w 2004 r. Zgodnie z tym zobowiązaniem wszystkie aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 000 powinny być wyposażone w oczyszczalnię ścieków oraz w odpowiednio rozbudowaną sieć kanalizacyjną do końca 2015 r.

Oczyszczanie ścieków komunalnych na terenie gminy oparte jest o zbiorniki do gromadzenia ścieków i stosunkowo nieliczne przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz dwie grupowe oczyszczalnie ścieków związane z funkcjonowaniem ośrodków szkolnych. Według „Programu funkcjonalno-użytkowego koncepcji neutralizacji ścieków w gminie Zduny” ok. 83% ścieków wytwarzanych przez mieszkańców gospodarstw rolnych gromadzona jest w zbiornikach (prawdopodobnie duża ich część ma ograniczoną szczelność), a pozostałe gospodarstwa ścieki bytowe odprowadzają bezpośrednio do ziemi lub wód powierzchniowych.

Nie mniej jednak w 2012 r. oddano do użytku gminną mechaniczno - biologiczną oczyszczalnię ścieków w Strugienicach o wydajności 350 m³/d, wyposażoną w stację zlewną ścieków. Jest to I etap budowy gminnego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, który w końcowej fazie zakłada budowę sieci kanalizacyjnej o długości ok. 19,6 km (wieś Zduny, Nowe Zduny, Dąbrowa, Szymanowice, Strugienice i Maurzyce). W kolejnym II etapie budową sieci kanalizacyjnej objęte zostaną tereny wsi: Zduny, Szymanowice, Strugienice, Maurzyce, także wsie: Wierznowice, Urzecze, Bąków Górny, Bąków Dolny, Bogoria Górna, Bogoria Dolna. W III etapie będzie wymagana rozbudowa oczyszczalni ścieków w Strumienicach oraz przewiduje się skanalizowanie wsi: Złaków Kościelny, Złaków Borowy, Retki, Wiskienica Dolna, Wiskienica Górna, Łażniki, Jackowice.

W okresie perspektywicznym podłączonych do sieci kanalizacyjnej byłoby ok. 85% mieszkańców gminy. Zgodnie z *Programem funkcjonalno-użytkowym koncepcji neutralizacji ścieków w gminie Zduny* niektóre obszary zostaną wyłączone z korzystania sieci kanalizacyjnej (ok. 149 siedlisk poza zwartą

²¹ http://www.kzgw.gov.pl/files/file/Programy/PWSK/Program_wodno-srodowiskowy_kraju.pdf (dostęp na 4.07.2016 r.)

²² www.kzgw.gov.pl/files/file/Programy/PWSK/PWSK_zalacznik_1.xls (dostęp na 4.07.2016 r.)

²³ Zgodnie ze „Sprawozdaniem z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2014 roku”, WIOŚ, Łódź

²⁴ Zgodnie ze *Sprawozdaniem z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2015 roku*

²⁵ RLM - równoważna liczba mieszkańców

zabudową we wsi Rząśno, Zalesie i Nowy Złaków), i będą one korzystać z indywidualnych urządzeń gromadzenia i oczyszczania ścieków (zbiorniki bezodpływowe z okresowym wywozem ścieków na oczyszczalnię, ewentualnie oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach).

Obecnie na analizowanym obszarze brak jest sieci kanalizacji sanitarnej.

Warunki gruntowe i budowlane

Najistotniejsze w procesie planowania przestrzennego są warunki budowlane podłoża. Na terenie gminy Zduny cechuje je zróżnicowanie przestrzenne nawiązujące do zróżnicowania geomorfologicznego i geologicznego oraz wynikającej z tego zmienności warunków wodnych. Na analizowanym obszarze występują następujące warunki gruntowe:

- warunki budowlane przeciętne – w poziomie posadowienia najczęściej występują piaski drobne i średnie w stanie średniozagęszczonym ($I_D=0,45 - 0,50$), podścielone są one glinami eluwalnymi lub morenowymi plastycznymi ($I_L=0,35$ lub twardoplastycznymi ($I_L=0,20$); wody gruntowe zalegają na głębokości 1,0 – 2,0 m p.p.t., co powoduje że są to grunty zawodnione; w zależności od poziomu wody gruntowej w obrębie zespołu warunków budowlanych panują proste, a jedynie lokalnie złożone warunki gruntowe – przede wszystkim zachodnia część analizowanego terenu;
- warunki budowlane mało korzystne – w poziomie posadowienia najczęściej piaski rzeczne, w tym próchniczne, w stanie średniozagęszczonym ($I_D=0,40$) oraz namuły organiczne i pyły; wody gruntowe zalegają na głębokości 1,0 – 2,0 m p.p.t., co powoduje że potencjalna strefa posadowienia może być trwale lub okresowo nawodniona; warunki budowlane charakteryzuje ograniczona nośność i w ich obrębie panują złożone warunki gruntowe – przede wszystkim wschodnia część analizowanego terenu;
- warunki budowlane niekorzystne – w poziomie posadowienia najczęściej grunty organiczne nienośne i słabonośne, głębiej piaski drobne i średnie w stanie średniozagęszczonym lub ły zastoiskowe; wody gruntowe zalegają płycej niż 1,0 m p.p.t.; warunki budowlane charakteryzuje słaba nośność lub a w ich obrębie panują złożone lub skomplikowane warunki gruntowe – wyspowo we wschodniej części analizowanego terenu.

Warunki glebowe

Konsekwencją rzeźby, budowy geologicznej i stosunków wodnych jest wytworzenie się określonych typów gleb. O charakterze pokrywy glebowej w znacznym stopniu decydują utwory powierzchniowe. Na analizowanym obszarze skałą macierzystą są: osady plejstocenyjskie w postaci piasków aluwialnych pradolinnych w zachodniej części analizowanego obszaru oraz osady holocenyjskie w postaci namułów i piasków rzecznych z wyspowo zalegającymi torfami, namułami i piaskami próchnicznymi starorzeczy we wschodniej części analizowanego obszaru.

Warstwa glebowa ma grubość do ok. 0,5 m. Uwzględniając materiał z którego powstaje gleba na analizowanym obszarze z piasków słabogliniastych i luźnych wykształciły się gleby brunatne kwaśne i wylugowane oraz czarne ziemie zdegradowane. Natomiast materiałem wschodniej część analizowanego obszaru są pyły zwykle oraz piaski luźne, z których wykształciły się mady.²⁶

Przydatność rolniczą gleb określają klasy bonitacyjne. W zachodniej części analizowanego obszaru występują gleby orne słabej i najsłabszej przydatności rolniczej V i VI klasy bonitacyjnej (3,76 ha), zaś we wschodniej występują gleby użytków zielonych wykształconych w formie pastwisk IV i V klasy bonitacyjnej (3,16 ha). Ponadto na powierzchni 0,56 ha występuje nieużytek.

Według przydatności rolniczej są to gleby należące przede wszystkim do kompleksu żytniego słabego (6) i najsłabszego (7) oraz użytków zielonych średnich (2z) i słabych (3z).

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych*²⁷ na analizowanym obszarze nie występują grunty rolne podlegające ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze (gleby klasy I-III). Nie występują również grunty leśne.

²⁶ Na podstawie portalu map glebowo-rolniczych udostępnionego w ramach geoportalu łódzkiego (dostęp na 19.07.2016 r.)

²⁷ Dz. U. z 2015, poz. 909 z późniejszymi zmianami

Warunki klimatyczne

Gmina Zduny wg regionalizacji klimatycznej A. Wosia położona jest w centralnej części XVII regionu klimatycznego zwanego Regionem Środkowopolskim. posiada cechy klimatu typowe dla Polski Środkowej. Cechuje go dominacja cyrkulacji równoleżnikowej mas powietrza z przewagą mas powietrza polarno-morskiego oraz duża częstotliwość występowania dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną i bez opadu. Główne cechy klimatu gminy Zduny to:

- cykliczność roczna wiatrów z przewagą wiatrów z kierunku zachodniego (ok. 22% ogółu) i południowo-zachodniego (ok. 13% ogółu) oraz nieznaczny udział wiatrów z sektora północnego i północno-wschodniego (ok. 8% ogółu), wiatry z kierunku wschodniego stanowią ok. 11% ogółu;
- przewaga wiatrów słabych i bardzo słabych – 73% stanowią wiatry poniżej 5 m/s, a 33% wiatry bardzo słabe poniżej 2 m/s; częste zjawisko stanowią cisze atmosferyczne – ponad 13% przypadków rocznie;
- zachmurzenie wynosi 6 stopni (w skali 11 stopniowej) z maksimum listopad-styczeń i minimum czerwiec-wrzesień;
- roczne nasłonecznienie jest średnio wysokie na poziomie od 1560 do 1600 godzin i więcej; dzienne nasłonecznienie ma maksimum w lecie - do 650 godzin (czerwiec-sierpień), a minimum w zimie – od, 130 godzin (grudzień-luty);
- średnia roczna suma usłonecznienia wynosi 1580 godzin; średnie całkowite promieniowanie słoneczne wynosi 3,85 MJ/m²x doba z maksimum w lipcu – 18,35 MJ/m²x doba i minimum w styczniu 2,45 MJ/m² x doba;
- średnioroczna temperatura z wielolecia wynosi +7,9 C z minimum w styczniu (-3,2 C) i maksimum w lipcu- +18,1 C;
- średnia roczna amplituda temperatury kształtowała się na poziomie 21,1 C;
- obszar ubogi w opady i cechujący się niedoborami wody w glebie – roczna suma opadów przy prawdopodobieństwie wystąpienia 50% wynosi ok. 550 mm, a roczne parowanie terenowe jest rzędu 500-520 mm; średnia suma dla lata wynosi 220 mm, a dla zimy 90 mm; maksymalny opad dobowy o prawdopodobieństwie 50% - 37 mm;
- grubość pokrywy śnieżnej średniorocznie wynosi 35 – 40 mm, która występuje przez 40 dni w roku;
- korzystny typ pogody, z przewagą pogody umiarkowanie ciepłej (5-15°C) i bardzo ciepłej (15-25°C);, pochmurnej (21-79%) i bez opadów – łącznie 82,3 dni w roku;
- długi okres wegetacyjny na poziomie ok. 214 dni w roku.

Zróznicowanie warunków morfologicznych i morfogenetycznych oraz wyjątkowo niski wskaźnik lesistości oraz niemal płaskie ukształtowanie powoduje, iż w granicy gminy Zduny można wyodrębnić jedynie dwa typy mezoklimatyczne:

- mezoklimat dolin rzecznych i obniżen (analizowany obszar) obejmuje południowo-wschodni obszar gminy w rejonie dolin Bzury i Słudwi; charakteryzuje się on zmniejszoną prędkością wiatru, zwiększoną wilgotnością i łagodną amplitudą temperatur; płytki poziom wód podziemnych oraz rozległość dolin sprzyjają występowaniu przygruntowych przymrozków (w tym inwersji temperatury) oraz utrzymywaniu się chłodnego, wilgotnego powietrza i powstawaniu mgieł;
- mezoklimat peryglacjalne równiny polodowcowej obejmuje pozostałą część gminy (północną, centralną i zachodnią), która charakteryzuje się zmniejszoną ilością opadów, zwiększeniem: prędkości wiatru, temperatury i jej amplitudy; panują korzystne walory termiczne i wysokie wartości usłonecznienia, które sprzyjają uprawom a zarazem powodują przesuszanie gleby; cechuje się one zwiększonymi niedoborami w glebie (zwiększone parowanie terenowe, niska lesistość, mniejsze możliwości retencyjne).

Warto tutaj zaznaczyć, iż trzy ostatnie dziesięciolecia wskazują na znaczne zmiany klimatu w Polsce. Obserwowany jest wzrost temperatury powietrza, z tym że silniejszy w zimie, a słabszy w lecie. Sumy opadów charakteryzują się znaczną zmiennością z roku na rok, tzn. występowaniem bardziej i mniej

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

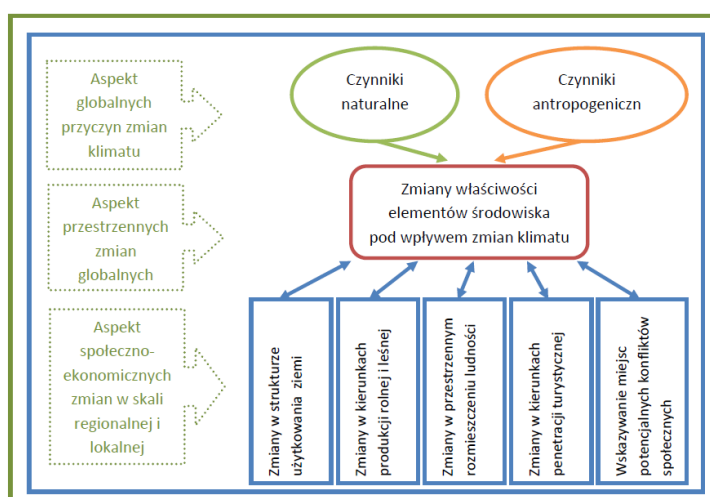
wilgotnych okresów w krótkich odstępach czasu. Ponadto zauważalne jest nasilenie się ekstremalnych zjawisk pogodowych (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, trąby powietrzne, osuwiska, itp.), które zmieniają dynamikę cech klimatu w Polsce.

Wśród zjawisk termicznych niekorzystnych i uciążliwych dla ludności, środowiska i gospodarki szczególnie dotkliwe są fale upałów. Jednocześnie również na większości obszaru Polski obserwuje się tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych.

Na większości obszaru Polski nastąpiła zmiana struktury opadów. Zaobserwowano wzrost liczby dni z opadem o dużym natężeniu, szczególnie w południowej części kraju. W części wschodniej wydłuża się zaś okres bezdeszczowy, co staje się przyczyną suszy (w tym hydrogeologicznej).

Obserwuje się coraz częstsze pojawianie się bardzo dużych prędkości wiatrów trwających wiele godzin lub nawet kilka dni. W okresie chłodnej pory roku (X-IV) wyróżnia się wzmożony udział prędkości wiatru w porywach powyżej 17 m/s stanowiących znaczne zagrożenie. W okresie lata (VI-VII) pojawiają się natomiast huraganowe prędkości wiatru.²⁸

Sektory życia społecznego i gospodarczego, które najbardziej odczuwają lub będą odczuwać negatywne skutki zmian klimatu to środowisko, leśnictwo, rolnictwo (analizowany teren), energetyka, transport, zdrowie. Przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań administracji szczebla centralnego, ale także regionalnego i lokalnego.

Rys. 2. Wpływ zmian klimatu na sposób funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego w kontekście przestrzennym

Źródło: Ministerstwo Środowiska, „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020” z perspektywą do roku 2030, 2013, Warszawa (za B. Degórska, M. Degórski, „Klimatyczne aspekty rozwoju miast i urbanizacji przestrzeni”, 2012, IGIPZ PAN, Warszawa)

Wg monitoringu zanieczyszczeń gazowych powietrza przeprowadzanego na terenie województwa łódzkiego, w 2014 r. na terenie gminy Zduny nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla SO₂, NO₂, CO, benzenu, O₃.²⁹

Na terenie gminy Zduny w 2014 r. brak było stanowisk pomiarów jakości powietrza z pasywnym poborem próby SO₂ i NO₂. Najbliżej względem analizowanego obszaru zlokalizowane są punkty na terenie miasta Łowicz, nie mniej jednak ze względu na znaczne różnice funkcjonalno-przestrzenne pomiędzy miastem (duża urbanizacja) i analizowanym obszarem (nie zainwestowany obszar rolniczy) dane notowane na stanowiskach pomiarowych zlokalizowanych w mieście Łowicz nie są adekwatne dla obszaru badań.

²⁸ Diagnoza na podstawie „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020” z perspektywą do roku 2030, 2013, Ministerstwo Środowiska, Warszawa

²⁹ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w województwie łódzkim” (na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2014 r.), Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź, 2015

Ze względu na rolniczy charakter gminy Zduny zanieczyszczenia pyłowe - stężenie pyłu PM10 i PM2,5 było również poniżej wartości dopuszczalnych. Zgodnie z matematycznym modelowaniem jakości powietrza, doszło natomiast do przekroczenia średniorocznych wartości stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM10 (rok).³⁰

Według *Rocznej oceny jakości powietrza* gmina Zduny leży w strefie łódzkiej obejmującej województwo łódzkie prócz aglomeracji łódzkiej. W strefie tej ze względu na ochronę zdrowia stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym. Nadano jej klasę C³¹ oraz wskazano gminy objęte programem ochrony powietrza, w tym gminę Zduny.

Dla gminy Zduny obowiązywał program ochrony powietrza, których celem jest osiągnięcie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10. Zostały one zatwierdzone uchwałami Sejmiku Województwa Łódzkiego z kwietnia 2013 roku.³²

Ze względu na ochronę roślin w strefie łódzkiej nie występowało przekroczenie dopuszczalnych wartości stężeń dla NO_x, SO₂. Natomiast, podobnie jak w roku ubiegłym, na terenie całego województwa stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu O₃ i nadano jej klasę D2. W grudniu 2013 roku Sejmik Województwa Łódzkiego podjął uchwały w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu docelowego ozonu przyziemnego.³³

Szata roślinna

Według podziału geobotanicznego Polski (Matuszkiewicz 1992) obszar gminy (zatem i analizowany teren) leży w granicach: państwa Holararktyda, obszaru Eurosyberyjskiego, prowincji Środkowo-Europejskiej Niżowo-Wyżynnej, działu Bałtyckiego, poddziału Pasa Wielkich Dolin, krainy Południowomazowiecko – Podlaskiej, podkrainy Południowomazowieckiej, okręgu Łowicko-Warszawskim.

Generalny, morfologiczny podział gminy oraz uwarunkowania przyrodnicze odzwierciedlają słabe pokrycie terenu szatą roślinną oraz ubogi jej charakter gatunkowy i siedliskowy. W związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa (nawet w dolinie Bzury w latach siedemdziesiątych XX w. przeprowadzono prace melioracyjne celem przekształcenia użytków zielonych w pola uprawne), a na niektórych obszarach w dalszej kolejności osadnictwa pierwotna roślinność uległa całkowitej zmianie (znaczące przeobrażenia antropogeniczne). Miejsce lasów zajęły pola uprawne, użytki zielone, a na części obszaru zabudowa i tereny komunikacyjne. Roślinność naturalna w znaczącym stopniu została zastąpiona przez roślinność synantropijną.

Ze względu na fakt, iż gmina Zduny jest intensywnie wykorzystywana rolniczo, szatę roślinną reprezentują przede wszystkim segetalne zbiorowiska roślin uprawnych. Występuje również roślinność ruderalna. Zdecydowanie większą różnorodnością gatunkową i siedliskową roślin, mimo przekształceń przystosowujących dla celów rolniczych, nadal odznacza się dolina Bzury. W bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki fragmentarycznie występują lasy łęgowe (łęgi jesionowo-olszowe), olsy i bagienne lasy olszowe.

³⁰ Ibidem

³¹ Klasa C może oznaczać jednak np. lokalny problem związany z daną substancją i nie powinna być utożsamiana ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy.

³² W tym uchwałą nr XXXV/690/13 z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy w woj. łódzkim w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 oraz planu działań krótkoterminowych. Nazwa strefy: strefa łódzka. Kod strefy: PL1002. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2 lipca 2013 r., poz. 3471), zmieniona uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego nr XLII/778/13 z 25 listopada 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXV/690/13 z 26 kwietnia 2013 roku w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu, zawartego w pyłe zawieszonym PM10 oraz planu działań krótkoterminowych. Nazwa strefy: strefa łódzka. Kod strefy: PL1002 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r., poz. 106)

³³ Uchwała Nr XLIII/797/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z 17 grudnia 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu docelowego ozonu przyziemnego. Nazwa strefy: strefa łódzka. Kod strefy: PL1002 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 369).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Tereny niżej położone nadal wykorzystywane są jako łąki i pastwiska. Piaszczyste tereny najwyższej wyniesione w obrębie doliny (Maurzyce – w tym analizowany teren) porastają lasy sosnowe, które są głównym drzewostanem na terenie gminy. Nie mniej jednak wskaźnik lesistości gminy Zduny jest niewielki i wynosi zaledwie 1,3%.

W obrębie gminy wyróżnia się dwa rodzaje obszarów, które różnią się pod względem fitocenotycznym i gatunkowym:

- obszar zdenudowanej równiny polodowcowej pozostający w rolniczym użytkowaniu (obszar rolniczy) – większa część obszaru gminy, gdzie dominują zbiorowiska segetalne i ruderalne; na żyznych siedliskach zbiorowisk pól uprawnych dominuje zbiorowisko segetalne klasy *Stellarietea mediae* (bylicy pospolitej) związku *Polygono-Chenopodion*, z przewagą zespołu jasnoty i przetacznika pospolitego – *Lamio-Veronicetum politae* charakterystycznych dla Polski centralnej; gatunki charakterystyczne to: jasnota różowa, przetacznik lśniący, przetacznik rolny, przetacznik ćmy, nawrot polny, czyściec roczny; domieszkę może stanowić wyka czteronasienna – *Vicietum tetraserae* z gatunkami – stokłosa żytnia, redest gruczołowaty, wyka czteronasienna, przetacznik bluszczykowi; obszarom ogrodów przydomowych upraw towarzyszą zbiorowiska chwastów jedno- dwuletnich rzędu *Polygono-Chenopodietalia* z charakterystycznymi następującymi gatunkami: chwastnica jednostronna, jasnota purpurowa, psianka czarna, mlecż zwyczajny, mlecż polny, stulisz lekarski, przetacznik perski; terenom komunikacyjnym oraz obiektom budowlanym towarzyszą zbiorowiska wieloletnich roślin ruderalnych klas *Chenopodietea* i *Artemisietea* z dominacją zespołu żmijowca i nostryków – *Echio-Melioletum* gatunkami charakterystycznymi: nostryk biały, nostryk żółty, szczaw rozpierzchły, żmijowiec zwyczajny, dziurawiec zwyczajny, wiesiołek dwuletni i wieloletni;
- obszar dolin rzecznych (Bzury i podrzędnie Słudwi, Igli i Nidy) – występują fragmentaryczne pozostałości zbiorowisk łągowych i zaroślowych, które reprezentują zespoły: *Salicetum triandro-viminalis* – wikliny nadrzeczne (główne gatunki wierzb: *Salix: purpurea, Fragilis, alba, triandra*), *Salicetum pentandro-cinereae* – łożowisko wierzby szarej, *Ribeso nigri-Alnetum* – oles porzeczkowy, *Circaeo-Alnetum* – łąg jesionowo-olszowy oraz zbiorowiska klasy *Molinio-Arrhenatheretea* – półnaturalne i antropogeniczne darniowe zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe na mezotroficznym i eutroficznym, niezabagnionych glebach mineralnych i organiczno-mineralnych lub na zmineralizowanych i podsuszonych murszach z torfu niskiego.

Najcenniejszym obszarem pod względem walorów botanicznych i fitosocjologicznych na terenie gminy Zduny jest obszar doliny Bzury w obrębie Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (w tym analizowany teren), gdzie występuje wieloprzestrzenny zespół roślinnych zbiorowisk półnaturalnych i seminaturalnych.

Analizowany obszar nadal w znaczącym stopniu pozostaje aktywny przyrodniczo. Obszary aktywne biologicznie to przede wszystkim użytki rolne w chwili obecnej wyłączane z produkcji rolniczej. W jego obrębie występują odłogowane pola uprawne (część zachodnia) i pastwiska (część wschodnia) z postępującą spontaniczną sukcesją wtórną (w tym zadrzewienia). Warto podkreślić iż aktualnie w części wschodniej analizowanego obszaru trwa budowa stawu dla potrzeb rolnictwa – hodowlanego (fot. 2 i fot. 3). Charakter szaty roślinnej w obrębie analizowanego obszaru przedstawiają poniższe fotografie.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Fot.3. Nieużytkowane pastwiska we wschodniej części analizowanego obszaru (widok w kierunku południowo-wschodnim)

Źródło: zasoby własne Pracowni Planowania Przestrzennego

Fot.4. Nieużytkowane pola uprawne w centralnej części analizowanego obszaru (widok w kierunku południowym i północnym)

Źródło: zasoby własne Pracowni Planowania Przestrzennego

Fot.5. Naturalna sukcesja zieleni wysokiej (zadrzewienia) w centralnej części analizowanego obszaru (widok w kierunku północnym)

Źródło: zasoby własne Pracowni Planowania Przestrzennego

Zatem reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych (odłogowane pola uprawne i pastwiska) oraz w mniejszym zakresie powierzchniowym zieleń wysoka w postaci zadrzewień.

Zgodnie z *Raportem o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce gm. Zduny* wykonanym dla Pola A odległego ok. 50 m na północ od analizowanego obszaru szatę roślinną reprezentują głównie rośliny segetalne. Na polnych drogach, obrzeżach lasu odnotowano występowanie następujących roślin: powój polny *Convolvulus arvensis*, perz właściwy *Elymus repens*, wiechlinę *Poa sp.*, tymotkę *Phleum sp.*, przymiotno kanadyjskie *Conyza canadensis*, chaber bławatek *Centaurea cyanus*, mniszek lekarski *Taraxacum officinale*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*, rumianek *Matricaria chamomilla*, goździk polny *Dianthus campestris*, szczaw *Rumex sp.*, komosę białą *Chenopodium album*, babkę zwyczajną *Plantago maior*, i lancetowatą *P. lanceolata*, bylicę pospolitą *Artemisia vulgaris*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, kąkol polny *Agrostemma githago*, wiesiołek *Oenothera sp.*, dziurawiec *Hypericum*, dziewannę *Verbascum sp.*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*, przytulię czepną *Galium aparine*. Szatę roślinną analizowanego obszaru przedstawiają poniższe fotografie.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce** na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1

Fot.6. Szata roślinna analizowanego obszaru – roślinność segetalna

Źródło: zasoby własne Pracowni Planowania Przestrzennego

Ponadto na podstawie wizji lokalnej z czerwca 2016 r. przedstawicielami zieleni wysokiej są: sosna pospolita *Pinus sylvestris*, brzoza brodawkowata *Betula pendula*, robinia akacjowa *Robinus pseudoacacia*, dąb bezszypułkowy *Quercus petraea*, topola osika *Populus tremula*.

Fot.7. Gatunki zieleni wysokiej w obrębie analizowanego obszaru

Źródło: zasoby własne Pracowni Planowania Przestrzennego

Występujące w północnej części analizowanego obszaru zadrzewienia są przede wszystkim związane z bezpośrednim sąsiedztwem od północy w postaci lasu sosnowego (zachodnia i centralna część działki nr ewid. 308/1). Jest to młody las sosnowy, posadzony na ubogich gruntach rolnych. Poza przedstawicielem

typu siedliskowego lasu - sosna pospolita *Pinus sylvestris*, w jego obrębie występują siewki innych gatunków drzew: brzoza brodawkowata *Betula pendula*, dąb bezszypułkowy *Quercus petraea* i czerwony *Q. Rubra*, jarząb pospolity *Sorbus aucuparia*, grusza pospolita *Pyrus communis* oraz krzewów: ałycza *Prunus cerasifera*, bez koralowy *Sambucus racemosa*, jaśmin *Jasminom sp.*, kruszyna pospolita *Frangula alnus*, dzika róża *Rosa canina* i jeżyna *Rubus*. Fragmentarycznie występujące runo tworzą pojedyncze rośliny reprezentowane niemal wyłącznie z gatunków segetalnych, w tym: skrzyp *Equisetum*, jastrzębiec kosmaczek *Hieracium pilosella*, fiołek trójbarwny *Viola tricolor*, paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare* i sałatnik leśny *Mycelis muralis*.

Fot.8. Las sosnowy stanowiący bezpośrednie sąsiedztwo od północy dla analizowanego obszaru (widok w kierunku północno-wschodnim i północnym)

Źródło: zasoby własne Pracowni Planowania Przestrzennego

Świat zwierząt

Zgodnie z regionalizacją faunistyczną A.S. Kostrowickiego gmina Zduny znajduje się w południowo-środkowej części podokręgu Wielkopolsko-Podlaskiego stanowiącego północną część Okręgu Środkowopolskiego.

Występowanie zwierząt ściśle związane jest ze zbiorowiskami roślinnymi, w których znajdują pożywienie i schronienie. Zatem w związku ze zmianami szaty roślinnej (wylesienia, procesy urbanizacyjne) zniszczone zostały naturalne siedliska i biotopy. Bogate siedliska roślinne, takie jak w dolinie Bzury, są potencjalnym miejscem występowania zróżnicowanych gromad fauny: owadów, płazów, pajęczaków, ssaków i ptaków.

Ubogość siedlisk (w tym zadrzewień śródpolnych) przekłada się na skromne walory faunistyczne. Najbardziej wyróżniającym się obszarem na tle gminy jest dolina Bzury, która została jednocześnie wyznaczona jako Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO)

Zgodnie z *Raportem o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce gm. Zduny* wykonanym dla Pola A odległego ok. 50 m na północ od analizowanego obszaru stwierdzono występowanie motyli z gatunku: rusałka pokrzywnik *Aglais urticae* i pawik *Inachis io*, paź królowej *Papilio machaon*, latolistek cytrynek *Gonepteryx rhamni* i dostojka latonia *Issoria lathonia*. Zaobserwowano trzmiele - ziemnego *Bombus terrestris* i gajowego *B. lucorum*. Świat płazów reprezentowała żaba moczarowa *Rana arvalis*, jeziorkowa *R. lessonae* i wodna *R. esculenta*, ropucha zielona *Bufo viridis* i paskówka *B. calamita* oraz grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*. Ptaki są bardzo nieliczne, jak na obszar rolniczy. Stwierdzono występowanie: czarnogłówki *Parus montanus*, modraszki *P. caeruleus*, jastrzębia *Accipiter gentilis*, dymówki *Hirundo rustica* (gniazduje w pobliskich gospodarstwach), sójki *Garrulus glandarius*, świergotka drzewnego *Anthus trivialis*, i łąkowego *A. pratensis* (podczas ich wędrówek), pliszki żółtej *Motacilla flava*, skowronka *Alauda arvensis* i kosa *Turdus merula* (gniazdującego w sąsiednim lesie). Nie stwierdzono prowadzenia lęgów ani bytowania gatunków ptaków.

Poza obszarem Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej teren gminy jest bardziej jednorodny, a zarazem ubogi w gatunki fauny. Jest to związane z występowaniem przede wszystkim fauny siedlisk łądowych.

Ze względu na rolniczy charakter analizowanego obszaru dominuje fauna charakterystyczna dla terenów rolniczych, których bogactwo zależy od stopnia mozaikowości terenu oraz intensywności prowadzonej na tych obszarach działalności antropogenicznej.

Prawne formy ochrony przyrody oraz obszary Natura 2000

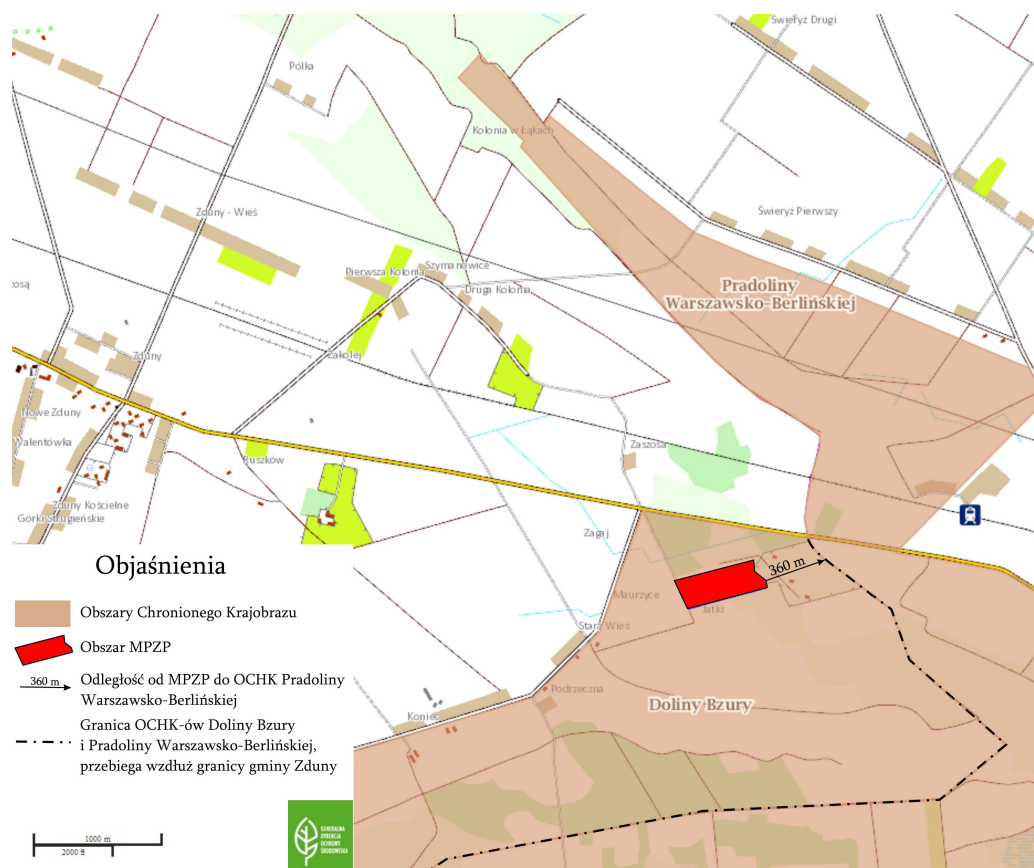
Obszar objęty opracowaniem, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. 2015 r., poz. 1651 ze zmianami) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. *w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. 2011r., Nr 25, poz. 133) i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. U. 2014 r., poz. 1713) położony jest w granicach trzech obszarowych form ochrony przyrody.

Po pierwsze analizowany obszar położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury, którego aktualne granice zostały wyznaczone rozporządzeniem Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. *w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu* (Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego Nr 18 poz. 113) (rys. 3). Położony jest on na północno-wschodnich krańcach OCHK-u.

Powołanie OCHK-u Doliny Bzury miało na celu ochronę cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny rzecznej Bzury stosunkowo mało jeszcze przekształconej wraz z rzekami o naturalnych korytach na zdecydowanej części ich przebiegu, jak również terenów sąsiadujących z dolinami obu tych rzek charakteryzujących się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi.

Nie mniej jednak rozporządzenie powołujące OCHK Doliny Bzury utraciło swoją moc prawną. Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. *o zmianie ustawy o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2001 r., Nr 3, poz. 21) przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 16 października 1991 r. *o ochronie przyrody* zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień ustawowych i w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 7 grudnia 2000 r., oraz zachowują moc tylko w zakresie w jakim nie są sprzeczne z ustawą z dnia 7 grudnia 2000 r., jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. A zatem Rozporządzenie Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. utraciło ostatecznie moc obowiązującą w dniu 2 sierpnia 2001 r., tj. 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody. Tym samym w rozporządzeniu brak jest konkretnych zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (tekst jednolity Dz. U. z 2015, poz. 1561 z późniejszymi zmianami), które mogą być wprowadzane w stosunku do OCHK-u.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce** na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1

Rys. 3. Położenie analizowanego obszaru względem Obszarów Chronionego Krajobrazu
Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp na 19.07.2016 r.)

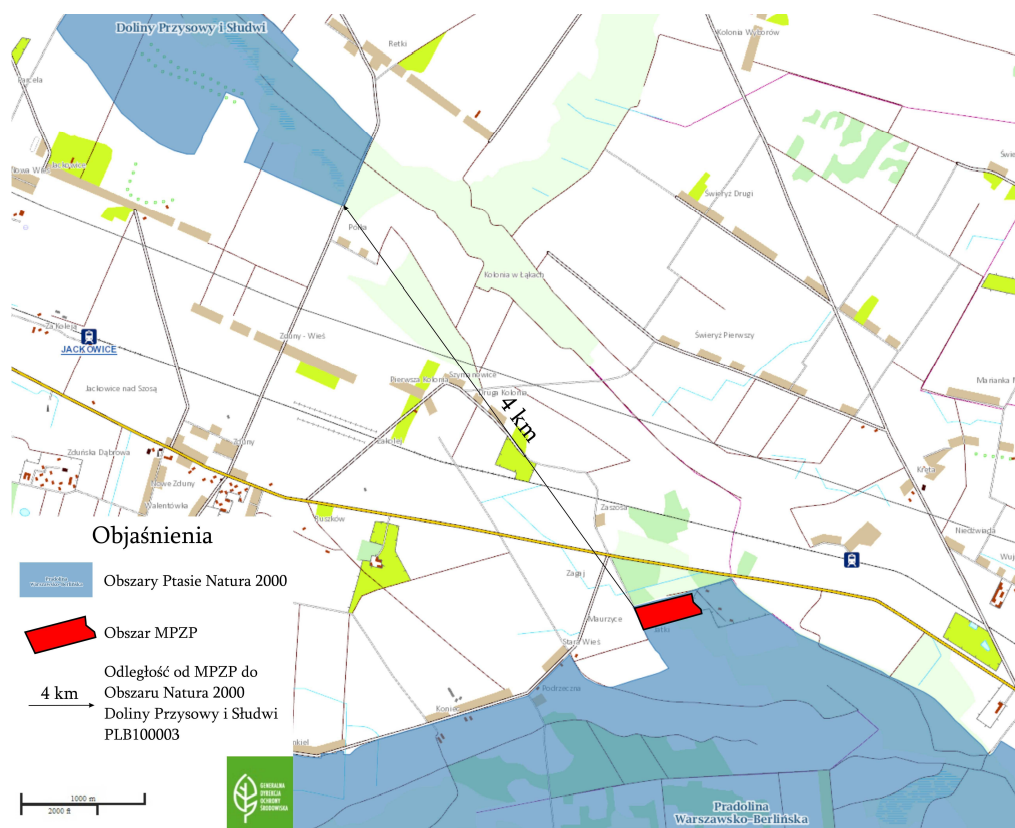
Aktualnie Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury występuje tylko w obrębie gminy Zduny. Zapisy Rozporządzenia Nr 36 Wojewody Skierniewickiego w stosunku do gmin: Bolimów, Nieborów utraciły moc Rozporządzeniem Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego w sprawie wyznaczenia OCHK Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.03.2009 r. Nr 75, poz. 710), a w stosunku do gminy Kowiesy - Rozporządzeniem Nr 4/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.03.2009 r. w sprawie wyznaczenia OCHK Dolina Chojnatki (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.03.2009 r. Nr 75, poz. 708). Analizowany obszar położony jest także w odległości ok. 360 m na zachód od Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (rys. 3).

Ponadto obszar badań położony jest w granicach dwóch obszarów sieci Natura 2000 – Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (rys. 4) i Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (rys. 7). Na terenie gminy Zduny granice obu obszarów Natura 2000 niemal w całości pokrywają się z granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury. Ponadto same obszary Natura 2000 również w znacznym stopniu pokrywają się. Ich współliniowa granica przebiega wzdłuż zachodniej granicy analizowanego obszaru i tuż za jego północną granicą obejmując m.in. kompleks leśny, który stanowi bezpośrednie sąsiedztwo od północy.

Wszystkie granice obszarowych form ochrony przyrody zostały zobrazowane na rysunku projektu planu i rysunku Prognozy.

Analizowany obszar położony jest na północnych krańcach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska – PLB100001 (rys. 4), który został sklasyfikowany jako obszar OSO w listopadzie 2004 r. (na podstawie ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1

Rys. 4. Położenie analizowanego obszaru względem obszarów ptasich NATURA 2000

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp na 19.07.2016 r.)

Obszar ten stanowi bardzo ważną ostoję ptaków wodno-błotnych. W jego obrębie występuje, co najmniej 57 gatunków ptaków z Załącznika I „dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE” z czego niemalże połowa (26) to gatunki lęgowe. Ponadto jest to miejsce gniazdowania 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 0,5% populacji krajowej gatunków zagrożonych w skali globalnej (C1): rycyk, kulik wielki (PCK) oraz wodniczka. Ponadto w jego obrębie gniazduje co najmniej 1% populacji krajowej ptaków (C3 i C6): gęgawa, cyranka, płaskonos, krakwa, perkozek, bąk (PCK), błotniak stawowy, błotniak łąkowy, kropiatka, zielonka, wodnik, rybitwa białowąsa (PCK), rybitwa białoskrzydła (PCK), krwawodziób, podróżniczek (PCK), brzęczka, remiz, wąsatka (PCK), dziwonia; a powyżej 0,5% - czernica, głowienka, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, zausznik, bielik, pustułka, kokoszka, łyska, kszyk, dudek; stosunkowo wysoką liczebność osiągają: bocian biały, czajka, derkacz (gatunek zagrożony w skali globalnej) i żuraw. Natomiast w okresie wędrowek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrowkowego (C3) gęsi zbożowej, gęsi białoczelnej, siewki złotej i łabędzia czarnodziobego.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 posiada aktualny plan zadań ochronnych, który został przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z dnia 24 marca 2016 r. poz. 1404).

Identyfikuje on istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk. Określa cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Zgodnie z załącznikiem nr 5 do wyżej wymienionego zarządzenia w obszarze Natura 2000 w granicach województwa łódzkiego wskazano określone działania ochronne dotyczące:

- ochrony czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk, polegającej na:
 - ✓ opracowaniu i przeprowadzeniu programu informacyjnego dotyczącego obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 oraz możliwości właściwego użytkowania siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru (wszystkie gminy w obrębie których utworzono obszar Natura 2000);
 - ✓ poprawa warunków hydrologicznych na odcinku Neru w pobliżu Dąbia – konieczna ekspertyza ornitologiczno-hydrogeologiczna (zachodnia część obszaru Natura 2000);
 - ✓ zachowanie siedlisk gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych – działanie obligatoryjne (wszystkie trwałe użytki zielone w obrębie obszaru Natura 2000);
 - ✓ ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe na trwałych użytkach zielonych – działanie fakultatywne (wszystkie trwałe użytki zielone w obrębie obszaru Natura 2000);
 - ✓ powieszenie 80 budek lęgowych typu D przeznaczonych dla gatunku dudek z corocznym ich czyszczeniem (część obszaru Natura 2000);
 - ✓ zwiększenie sukcesu lęgowego bielika poprzez m.in. odstraszanie drapieżników (strefy ochronne od istniejących miejsc gniazdowania);
- monitoringu stanu ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych polegające na liczeniu gatunków wykonywanym w okresie migracji oraz kontroli siedlisk, stanowisk, miejsc gniazdowania z częstotliwością indywidualnie określoną dla gatunku.

Powyższe działania ochronne dotyczą następujących gatunków ptaków i ich siedlisk: A004 perkozek (*Tachybaptus ruficollis*), A005 perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), A006 perkoz rdzawoszyi (*Podiceps grisegena*), A008 zausznik (*Podiceps nigricollis*), A021 bąk (*Botaurus stellaris*), A037 łabędź czarnodzioby (*Cygnus columbianus bewickii*), A039 gęś zbożowa (*Anser fabalis*), A041 gęś białoczelna (*Anser albifrons*), A043 gęgawa (*Anser anser*), A051 krakwa (*Anas strepera*), A055 cyranka (*Anas querquedula*), A056 płaskonos (*Anas clypeata*), A059 głowienka (*Aythya ferina*), A061 czernica (*Aythya fuligula*), A075 bielik (*Haliaeetus albicilla*), A081 błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), A084 błotniak łąkowy (*Circus pygargus*), A118 wodnik (*Rallus aquaticus*), A119 kropiatka (*Porzana porzana*), A120 zielonka (*Porzana parva*), A122 derkacz (*Crex crex*), A123 kokoszka (*Gallinula chloropus*), A125 łyska (*Fulica atra*), A140 siewka złota (*Pluvialis apricaria*), A153 kszyc (*Gallinago gallinago*), A156 rycyk (*Limosa limosa*), A160 kulik wielki (*Numenius arquata*), A162 krwawodziób (*Tringa totanus*), A196 rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybrida*), A197 rybitwa czarna (*Chlidonias Niger*), A198 rybitwa białoskrzydła (*Chlidonias leucopterus*), A232 dudek (*Upupa epos*), A272 podróżniczek (*Luscinia svecica*), A292 brzęczka (*Locustella luscinioides*), A294 wodniczka (*Acrocephalus paludicola*), A323 wąsatka (*Panurus biarmicus*), A336 remiz (*Remiz pendulinus*), A338 gąsior (*Lanius collurio*), A371 dziwonia (*Carpodacus erythrinus*).

Warto podkreślić, iż nie wszystkie w/w szczegółowe działania ochronne dotyczą gminy Zduny, a jedynie niektóre, tj.:

- opracowanie i przeprowadzenie programu informacyjnego dotyczącego obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 oraz możliwości właściwego użytkowania siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru;
- zachowanie siedlisk gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych (działanie obligatoryjne);
- ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe na trwałych użytkach zielonych (działanie fakultatywne);
- powieszenie 80 budek lęgowych typu D przeznaczonych dla gatunku dudek z corocznym ich czyszczeniem;
- monitoringu stanu ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Zgodnie z załącznikiem nr 6 do wyżej wymienionego zarządzenia działaniem ochronnym dotyczącym ochrony czynnej gatunków ptaków i ich siedlisk wdrażanym na obszarze gminy Zduny oraz w obrębie analizowanego obszaru jest realizacja skrzynek lęgowych dla gatunku dudek. Nie mniej jednak załączona część graficzna nie precyzuje konkretnie, w których miejscach zostaną zlokalizowane budki lęgowe, a jedynie cały obszar Natura 2000 dzieli na 6 obszarów zróżnicowanych powierzchniowo z określoną do zrealizowania liczbą skrzynek lęgowych.

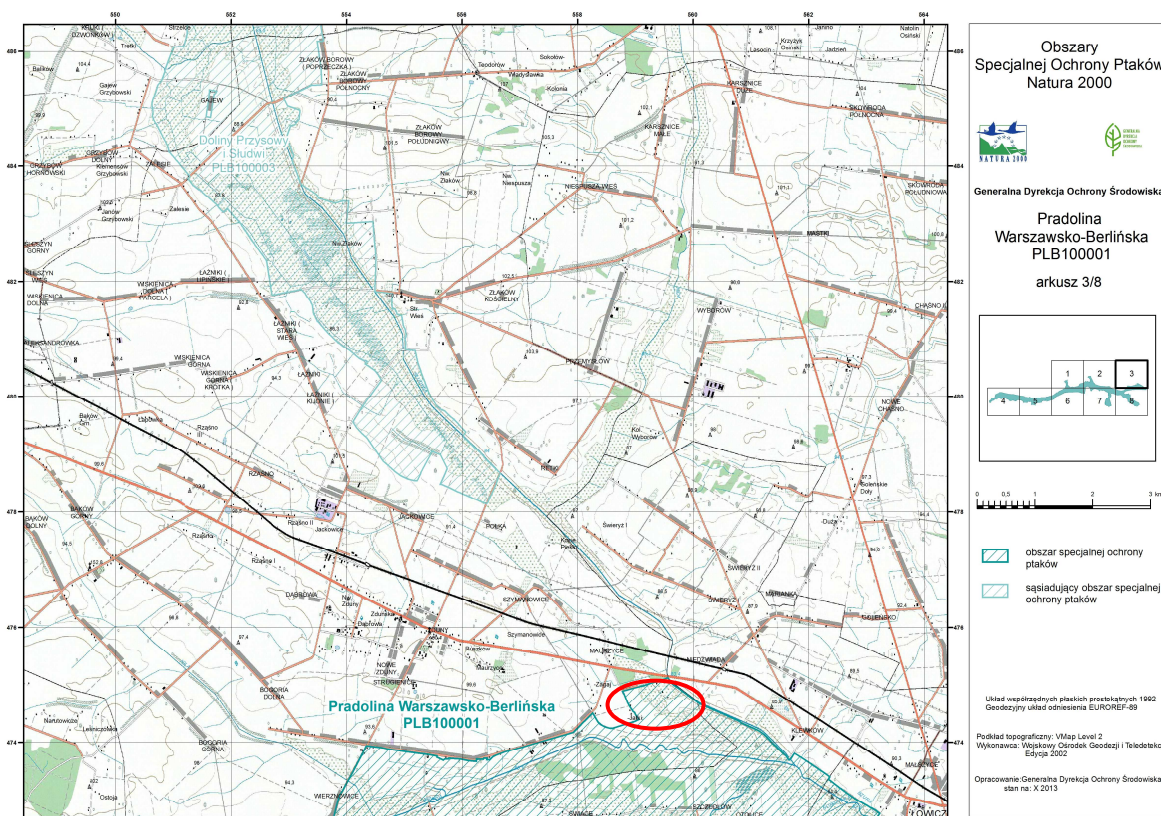
Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 obszary wdrażania działań ochronnych dotyczących monitoringu przedmiotów ochrony w/w obszarze Natura 2000 w znacznym stopniu zlokalizowane są poza granicami gminy i tym samym analizowanym obszarem. Jedynie monitoring następujących gatunków ptaków ma miejsce na terenie gminy Zduny, za południową granicą analizowanego obszaru: dudek, brzęczka, dziwonia, gąsiorek, podróżniczek, remiz.

Ponadto ze względu na wysoki udział pastwisk w powierzchni analizowanego obszaru (wg wypisu z rejestru gruntów) w jego obrębie należy uwzględnić działanie o charakterze fakultatywnym polegające na ekstensywnym użytkowaniu kośnym, kośno-pastwiskowym i pastwiskowym trwałych użytków zielonych.

Obligatoryjnie zaś na trwałych użytkach zielonych należy zachować siedliska gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony. Na chwilę obecną dla analizowanego obszaru nie była przeprowadzana szczegółowa inwentaryzacja przyrodnicza. Nie mniej jednak zgodnie z *Raportem o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce gm. Zduny* wykonanym dla Pola A odległego ok. 50 m na północ od analizowanego obszaru stwierdzono występowanie bardzo nielicznych, jak na obszar rolniczy, pospolitych ptaków: czarnogłówki *Parus montanus*, modraszki *P. caeruleus*, jastrzębia *Accipiter gentilis*, dymówki *Hirundo rustica* (gniazduje w pobliskich gospodarstwach), sójki *Garrulus glandarius*, świergotka drzewnego *Anthus trivialis*, i łąkowego *A. pratensis* (podczas ich wędrówek), pliszki żółtej *Motacilla flava*, skowronka *Alauda arvensis* i kosa *Turdus merula* (gniazdującego w sąsiednim lesie. Nie stwierdzono prowadzenia lęgów ani bytowania gatunków ptaków. Ponadto ze względu na rolniczy charakter analizowanego obszaru dominuje w jego obrębie fauna charakterystyczna dla terenów rolniczych.

Ponadto w odległości 4 km na północny-zachód od obszaru badań oddalony jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków – Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1

Rys. 5. Mapa granic obszaru Natura 2000 -Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (arkusz 3/8)

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/datafiles> (dostęp na 27.07.2016 r.)

W obrębie obszaru specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 znajduje się obszar „siedliskowy” Pradolina Bzury-Neru PLH100006. W lutym 2008 r. został on zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358) (2013/741/UE) - Dz. U. UE. L. 350 z 21.12.2013 r.

Został on wyznaczony w celu zachowania we właściwym stanie 11 typów siedlisk (szczegółowy wykaz siedlisk zawiera poniższa tabela) i 15 gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

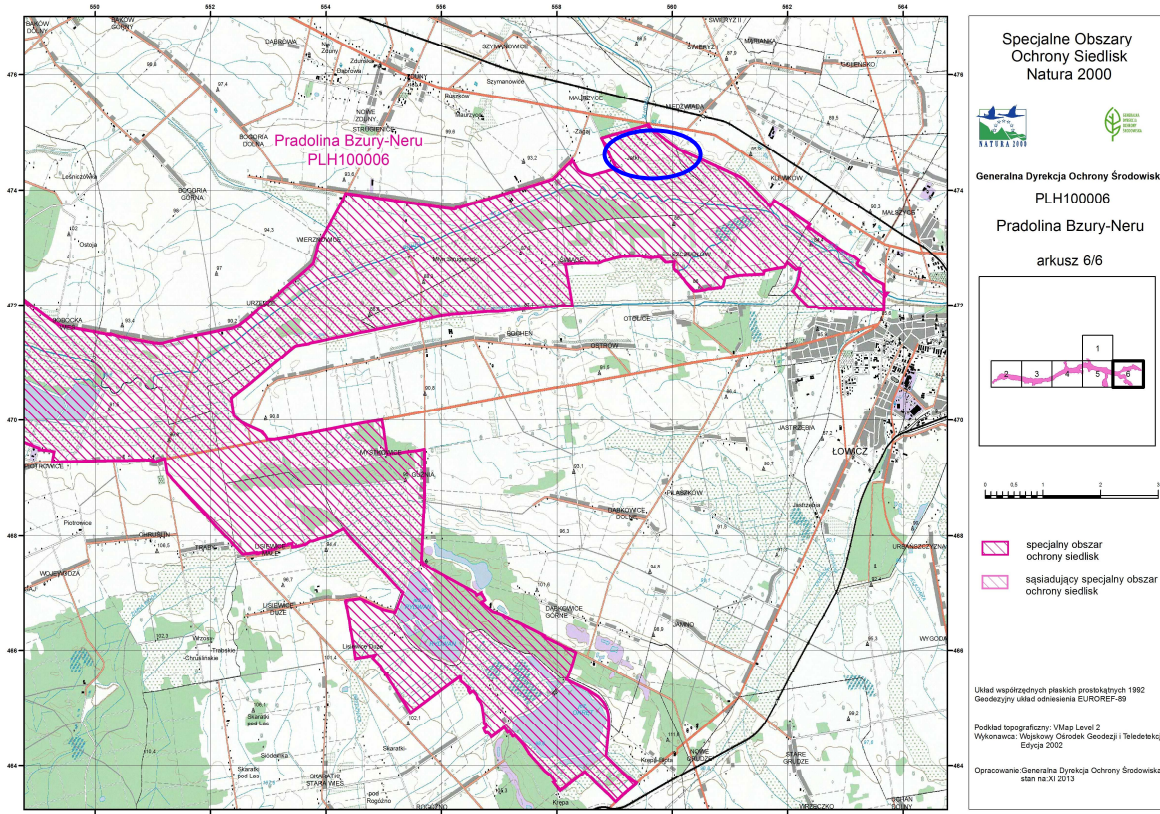
Typ siedliska		Pokrycie [ha]
Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska przyrodniczego	
1340	Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część – zbiorowiska śródładowe)	1,27
3150	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3,38
6120	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	0,0
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	1,24
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	55,82
6510	Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	9,59
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	3,58
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	1,71

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce** na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1

9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	9,66
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – forma priorytetowa	39,51
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	2,82

Tab. 1. Typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania dla Wspólnoty występujące na obszarze Natura 2000 - Pradolina Bzury-Neru PLH100006

Źródło: opracowanie własne na podstawie Standardowego formularza danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006

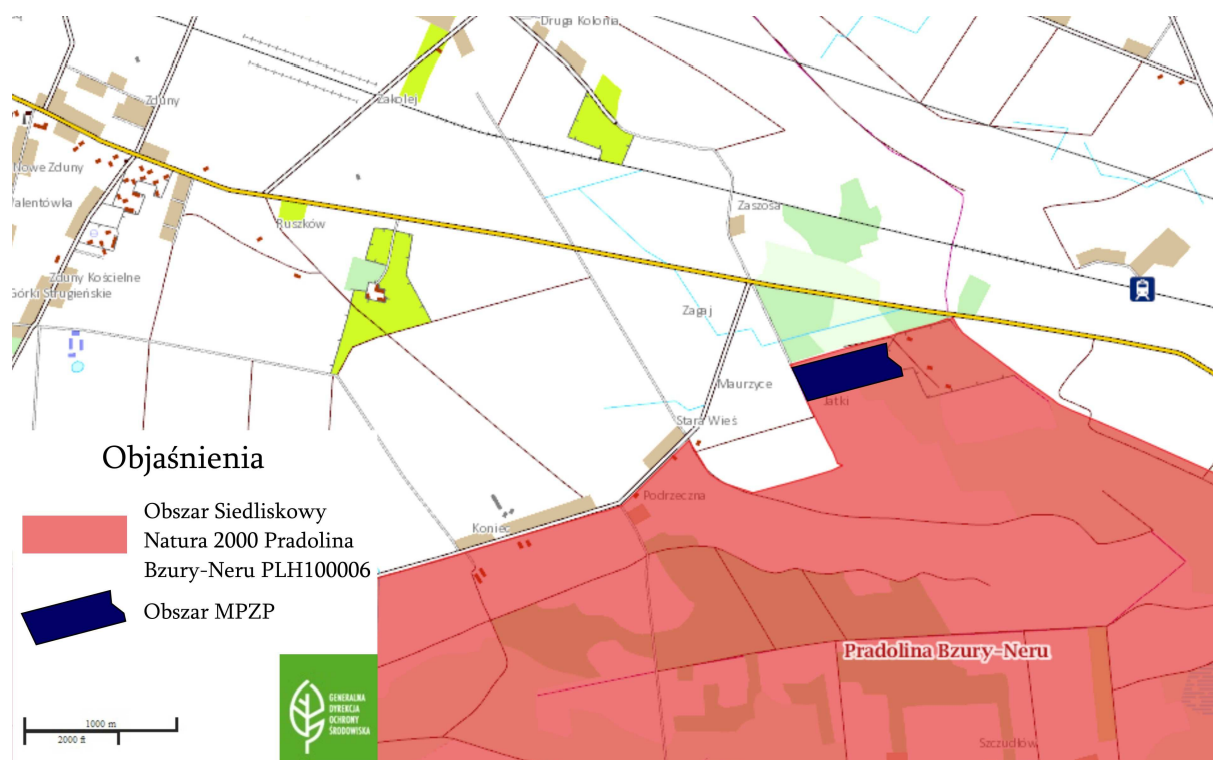
Rys. 6. Mapa granic obszaru Natura 2000 -Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (arkusz 6/6)

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/datafiles> (dostęp na 27.07.2016 r.)

W roku 2012-2013 przeprowadzono częściową inwentaryzację oraz ocenę stanu siedlisk i populacji gatunków wymienionych jako przedmioty ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Stanowiły one podstawę do zmian treści zawartych w Standardowym Formularzu Danych. Z aktualizacji danych wynika, iż na obszarze OZW wykazano obecność 9 typów siedlisk (brak 1340 i 6120) oraz 9 gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Powyższe badania wykonano w ramach planu zadań ochronnych (PZO).

Analizowany obszar położony jest na północno-wschodnich krańcach OZW Pradolina Bzury-Neru PLH100006, co przedstawia rys. 6 i 7.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce** na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1

Rys. 7. Położenie analizowanego obszaru względem obszaru siedliskowego NATURA 2000

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp na 19.07.2016 r.)

OZW Pradolina Bzury-Neru PLH100006 posiada aktualny plan zadań ochronnych, który został przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1421 oraz Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r. poz.1899). Identyfikuje on istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Określa cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Zgodnie z załącznikiem nr 5 do wyżej wymienionego zarządzenia w obszarze Natura 2000 w granicach województwa łódzkiego wskazano określone działania ochronne dotyczące:

- ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, polegającej na:
 - ✓ opracowaniu i przeprowadzeniu programu szkoleniowo-informacyjnego (pierwsze 2 lata obowiązywania planu zadań ochronnych);
 - ✓ organizacji i przeprowadzeniu programu szkoleniowo-informacyjnego dotyczącego sieci Natura 2000, przedmiotowego obszaru Natura 2000, możliwości właściwego użytkowania i ochrony płatów siedlisk przyrodniczych oraz ochrony gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000;
 - ✓ opracowaniu programu gospodarowania wodami (pierwsze 3 lata obowiązywania planu zadań ochronnych), który ma celu ustalenie działań zmierzających do utrzymania właściwych warunków wodnych pozwalających na użytkowanie gospodarcze i zachowanie wartości przyrodniczych (siedliska) w całym obszarze; musi on uwzględniać cele ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001;
- monitoringu stanu przedmiotów oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych, polegającym na monitoringu stanu ochrony przedmiotu ochrony (co 5 lat), zgodnie ze standardami metodyki opracowanymi przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ);

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

- uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych, polegające na:
 - ✓ szczegółowej inwentaryzacji terenowej wraz z opisem stanu ochrony płątów siedliska, ich struktury i funkcji;
 - ✓ szczegółowej inwentaryzacji w obszarze Natura 2000, określenie stanu populacji i siedlisk gatunku.

Powyższe działania ochronne dotyczą: 6410 Zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (*Molinion*), 6430 Ziołorośli górskich (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośli nadrzecznych (*Convolvuletalia sepium*), 6510 Niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7140 Torfowisk przejściowych i trzęsawisk (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 9170 Grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), *91E0 Łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (*Salicetum albofragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsów źródliskowych, 1355 wydry (*Lutra Lutra*), 1337 bobra europejskiego (*Castor fiber*), 1188 kumaka nizinnego (*Bombina bombina*), 1166 traszki grzebieniastej (*Triturus cristatus*), 4038 czerwonończyka fioletka (*Lycaena helle*).

Szczegółowe działania ochronne dla gminy Zduny zostały wytypowane jedynie dla obrębu Urzeczce (dz. ewid. nr 197 i 198), czyli poza granicami analizowanego obszaru.

„Pradolina Warszawsko-Berlińska”, objęta ochroną w postaci dwóch obszarów Natura 2000 (Pradolina Bzury-Neru PLH100006 oraz Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001), mimo niemal tysiącletniego użytkowania gospodarczego, stanowi najcenniejszy obszar bagienny w Polsce środkowej oraz ważną w skali regionu, kraju i sieci obszarów Natura 2000, ostoję różnorodności biologicznej. Obszar ten wciąż posiada unikatową wartość przyrodniczą.

Powiązanie ekologiczne

Systemy przyrodnicze funkcjonujące w krajobrazie mają strukturę węzłowo-pasmową. Węzły stanowią zwarte, zazwyczaj wielkopowierzchniowe ekosystemy leśne, o dużych walorach przyrodniczych, odgrywające rolę zasilającą w funkcjonowaniu systemu. Pasma (korytarze lub ciągi ekologiczne) to strefy, które ze względu na cechy przyrodnicze pełnią rolę łączników między węzłami. Są to najczęściej obniżenia dolinne, które umożliwiają swobodny przepływ informacji genetycznych i wymianę populacji, materii i energii. Zatem powiązania przyrodnicze z otoczeniem oraz ciągłość ekosystemów ekologicznych zapewniają doliny rzeczne oraz ekosystemy leśne.

Analizowany obszar cechuje atrakcyjne położenie względem systemu przyrodniczego gminy, ze względu na usytuowanie w rozległej dolinie rzecznej Bzury. Znajduje się on w niedalekiej odległości od dwóch ważnych rzek gminy będących ważnymi korytarzami ekologicznymi predysponowanymi do pełnienia roli łącznika między węzłami. Przede wszystkim obszar badań znajduje się na północ w odległości ok. 0,7-1,0 km od Bzury oraz na zachód w odległości ok. 350-400 m od Słudwi.

Ponadto wart uwagi jest fakt, iż bezpośrednie sąsiedztwo od północy stanowi kompleks leśny.

Tereny aktywne przyrodniczo są to tereny nieużytkowane rolniczo, które aktualnie są odłogowane z postępującą spontanicznie sukcesją wtórną. Ze względu na sąsiedztwo z kompleksem leśnym w północnej części analizowanego obszaru ma miejsca naturalna sukcesja zieleni wysokiej – zadrzewienia. Nie mniej jednak prowadzona polityka przestrzenna na obszarze badań – dopuszczenie możliwości eksploatacji z udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego, pozwala wysnuć wniosek, iż zmiany w jego obrębie idą w kierunku degradacji bioróżnorodności, a nie zaś jej zwiększaniu (rozwój zieleni wysokiej).

Wartości kulturowe

W ramach przeprowadzanych na terenie gminy badań powierzchniowych w obrębie analizowanego obszaru ujawniono jedno stanowisko archeologiczne.

2.2 Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania

Zagospodarowanie

Obecnie analizowany teren cechuje brak zabudowy. Nadal w 100% pozostaje on aktywny przyrodniczo i tym samym jest wolny od wszelkich obiektów kubaturowych. Nie mniej jednak analizowany obszar cechuje duża presja człowieka na środowisko w postaci udokumentowywania nowych złóż kruszywa naturalnego (piasku). W październiku 2014 r. decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego znak: RŚV.7427.2.73.2014.CF na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1 został zatwierdzony aktualny zasięg złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B, które stanowi 93,6% powierzchni terenu badań. Takie działanie zgodne jest z ustaleniami obowiązującego Studium..., które analizowany teren przewiduje do prowadzenia eksploatacji w ramach udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego.

Wart uwagi jest również fakt, iż aktualnie w obrębie analizowanego terenu jest realizowany zbiornik wodny – staw hodowlany dla potrzeb rolnictwa. Powstanie on w oparciu o pozwolenie na budowę wydanego decyzją nr 148.2016 Starosty Łowickiego z dnia 08.04.2016 r. znak AB.6740.119.2016 oraz pozwolenie wodnoprawne otrzymane decyzją Starosty Łowickiego z dnia 24.02.2016 r. znak OS.6341.5.33.2015.AS.

Od zachodniej granicy analizowany teren sąsiaduje z drogą gminną, która zapewnia powiązania komunikacyjne z pozostałą częścią gminy, a nawet kraju (droga krajowa nr 92 przebiegająca w odległości ok. 200-400 m na północ od analizowanego obszaru).

Analizowany teren ze względu na brak zainwestowania bardzo słabo wyposażony jest w infrastrukturę techniczną. Jedynie wzdłuż zachodniej granicy działki o nr ewid. 310/1, 313 przebiega sieć elektryczna niskiego napięcia. Brak jest gminnej sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych odbywa się w sposób indywidualny poprzez spływ powierzchniowy i podziemny. Ponadto warto podkreślić, iż sieć wodociągowa ułożona jest w drodze gminnej stanowiącej granicę od zachodu, nie mniej jednak na wysokości południowej granicy analizowanego obszaru skręca i biegnie przez tereny rolnicze w kierunku zachodnim.

Charakterystyka sąsiedztwa

Teren objęty projektem planu położony jest w południowo-wschodniej części gminy Zduny i stanowi fragment wsi Marzyce. Jego bezpośrednie sąsiedztwo od północy stanowi kompleks leśny oraz roślinność trawiasta, a dalej (za drogą dojazdową) istniejąca już kopalnia „Maurzyce” w ramach złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole A oraz kompleks hotelowy. Od wschodu graniczy z Muzeum wsi łowickiej w postaci Skansenu w Marzycach. Od południa i zachodu sąsiedztwo stanowią głównie tereny otwarte pozostające przede wszystkim w użytkowaniu rolniczym, z zabudową zagrodową rozlokowaną wzdłuż drogi gminnej stanowiącej jednocześnie bezpośrednią granicę od zachodu.

Na uwagę zasługuje fakt iż w nieznaczej odległości od analizowanego obszaru przepływają ważne rzeki - Słudwia - w odległości ok. 350-400 m od wschodnich oraz Bzura - w odległości 0,7-1,0 km od południowych granic analizowanego obszaru.

2.3 Potencjalne dalsze zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Wobec braku znaczących lokalnych czynników modelujących przyrodnicze środowisko, zasadniczy wpływ na jego kształtowanie będzie odgrywała działalność człowieka jak i sama natura. Charakter obszaru, który stanowi przedmiot poniższego opracowania wskazuje na kierunek zmian zachodzących w środowisku. W północno-centralnej części analizowanego obszaru ze względu na sąsiedztwo z kompleksem leśnym będzie miała miejsce przede wszystkim naturalna sukcesja ekologiczna – proces zadrzewiania terenu. Na pozostałym obszarze miałyby miejsce również sukcesja naturalna, ale przede wszystkim roślinności niskiej.

W przypadku braku realizacji projektu planu, środowisko nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie poddawane działaniu przede wszystkim procesów naturalnych. Istniejący stan środowiska analizowanego terenu nie uległby zmianom w zakresie kubaturowym.

Od 2002 r. dla analizowanego obszaru obowiązuje, bowiem miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – uchwała Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r. – zgodnie z którym został on wyłączony z możliwości urbanizacyjnej – przeznaczono go pod rolnictwo i leśnictwo z zakazem realizacji zabudowy. Zatem w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie miałyby miejsca zmiany w zakresie kubaturowym.

Brak realizacji projektowanego dokumentu przyczyniłby się do tego, iż na analizowanym obszarze nie pojawiałyby się tereny powierzchniowej eksploatacji kopalnin. Są to bowiem przedsięwzięcia mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko³⁴, a obowiązujące prawo miejscowe - uchwała Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r. zakazuje realizacji takich przedsięwzięć na terenach rolnych.

Ze względu na prywatną własność działki należy się liczyć z dużą presją realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Opracowywany projekt planu jest wynikiem zaistniałych potrzeb inwestycyjnych oraz zgodny z ustaleniami obowiązującego Studium..., które przeznaczyło obszar badań do docelowej eksploatacji udokumentowanego złoża kopalnin.

Wart uwagi jest również fakt, iż aktualnie w obrębie analizowanego terenu jest realizowany zbiornik wodny – staw hodowlany dla potrzeb rolnictwa. Powstanie on w oparciu o pozwolenie na budowę wydanego decyzją nr 148.2016 Starosty Łowickiego z dnia 08.04.2016 r. znak AB.6740.119.2016 oraz pozwolenie wodnoprawne otrzymane decyzją Starosty Łowickiego z dnia 24.02.2016 r. znak OS.6341.5.33.2015.AS.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Charakter obszaru objętego projektem planu powoduje, że obecnie brak jest zasadniczych problemów w zakresie środowiska. Przedmiotowy teren położony jest w południowo-wschodniej części gminy Zduny i cechuje go brak zainwestowania, co powoduje, że w jego obrębie nie występują żadne obiekty znacząco wpływające na stan środowiska.

Brak zainwestowania przesądza, że nie ma tu źródeł uciążliwości w zakresie zanieczyszczenia powietrza w postaci emisji punktowych, tzw. „niskich emisji” oraz zanieczyszczenia dla wód podziemnych ze strony odprowadzania ścieków w systemach kanalizacji indywidualnej – ścieki na wsi odprowadzane są najczęściej do zbiorników typu szambo.

Na terenie gminy Zduny brak jest punktów pomiarów jakości powietrza z pasywnym poborem próby SO₂ i NO₂. Nie mniej jednak wg monitoringu zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powietrza przeprowadzanego na terenie województwa łódzkiego w 2014 r. na terenie gminy Zduny nie doszło do

³⁴ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 817):

- wydobywanie kopalnin ze złoża metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha jest przedsięwzięciem zawsze znacząco oddziałyującym na środowisko;
- wydobywanie kopalnin ze złoża metodą odkrywkową:
 - ✓ bez względu na powierzchnię obszaru górniczego: 1) jeśli dotyczy torfu lub kredy jeziornej; 2) na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią; 3) na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie mniejszej niż 100 m od nich; 4) na obszarach objętych formami ochrony przyrody; 5) w odległości nie większej niż 250 m od terenów chronionych akustycznie; 6) jeśli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych; 7) jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalnin metoda odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalnin metoda odkrywkową;
 - ✓ z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok; jest przedsięwzięciem potencjalnie znacząco oddziałyującym na środowisko.

przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla SO₂, NO₂, jak również CO, benzenu, O₃. Ponadto rolniczy charakter gminy, niski stopień urbanizacji terenów sąsiadujących z analizowanym obszarem oraz ranga dróg stanowiących granicę od wschodu powoduje, że na przedmiotowym obszarze stopień zanieczyszczenia powietrza jest nieznaczny.

Ze względu na fakt, iż aktualnie na analizowanym obszarze zaniechano prowadzenia rolniczej działalności brak jest uciążliwości dla środowiska w tym zakresie.

Rozpatrując zaś położenie przedmiotowego terenu, należy stwierdzić, że w jego bliskim sąsiedztwie występują znaczne źródła zanieczyszczeń. Charakter przebiegających w pośrednim sąsiedztwie dróg (droga krajowa nr 92 przebiegająca w odległości ok. 200-400 m na północ od analizowanego obszaru) powoduje, że emisje komunikacyjne mogą mieć wpływ na stan sanitarny powietrza przedmiotowego obszaru. Sąsiadująca z analizowanym terenem zabudowa zagrodowa (najbliższa ok. 40 m na południe od granic obszaru badań) stanowią ponadto źródło zanieczyszczeń powietrza, ze względu na spalanie paliw stałych, głównie węgla, na potrzeby grzewcze budynków.

Istniejące tereny zabudowy są potencjalnym źródłem uciążliwości zapachowej (emisja do powietrza zanieczyszczeń odorowych). Nie mniej jednak jest to funkcja nierozzerwalnie związana z rolniczym charakterem gminy.

Wzdłuż drogi gminnej stanowiącej bezpośrednie sąsiedztwo od zachodu możemy spodziewać się jednak zakwaszenia i zanieczyszczenia metalami ciężkimi gleb (głównie ołów). Może być ona również źródłem spływów powierzchniowych zawierających związki ropopochodne.

Klimat akustyczny na analizowanym obszarze jest kształtowany przede wszystkim przez drogę krajową nr 92. Jest to strategiczny ciąg znacznie obciążony ruchem samochodowym³⁵, przebiegający w odległości ok. 200-400 m na północ od analizowanego obszaru. Brak wzdłuż niej ekranów akustycznych powoduje, iż jej uciążliwość może być odczuwalna na znacznych odległościach. Funkcję ekranu akustycznego częściowo stanowi kompleks leśny, z którym analizowany obszar graniczy od północy. Dlatego też można wysnuć wniosek, iż na analizowanym obszarze mogą być odczuwane uciążliwości akustyczne z nią związane. Ranga ciągu komunikacyjnego stanowiącego dla obszaru badań bezpośrednie sąsiedztwo od zachodu – droga gminna, powoduje, iż nie jest ona źródłem zagrożenia.

W chwili obecnej (sierpień 2016 r.) na analizowanym obszarze nie jest prowadzona działalność górnicza. Zostało tylko udokumentowane złożo. Brak koncesji na wydobycie określającej zasięg oraz powierzchnię obszaru i terenu górniczego. Działalność górnicza prowadzona jest w Polu A złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” oddalonego od analizowanego terenu ok. 50 m na północ. Nie mniej jednak należy podkreślić, iż analizowany obszar i kopalnia „Maurzyce” są własnością tego samego inwestora, więc nie ma konfliktu osób trzecich.

4. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko i zabytki

4.1 Cele ochrony środowiska i przyrody

Dla terenu **PE** przeznaczonego pod wydobycie kruszywa naturalnego (piasku) przyjęto ustalenia z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu mające na celu zapewnienie ochrony i prawidłowego funkcjonowania środowiska wsi Maurzyce i zrównoważony rozwój gminy. Dla niego projekt planu ustala:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem:

³⁵ Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2010 r. na drodze krajowej nr 92 na odcinku Bedlno – Łowicz wynosiło 5600 pojazdów na dobę (w tym aż 50% stanowiły samochody ciężarowe).

- a) inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej,
 - b) wydobywania kopalin ze złoża metodą odkrywkową,
 - c) realizacji zbiorników wodnych;
- 2) ochronę powierzchni ziemi poprzez obowiązek rekultywacji terenu w trakcie lub po zakończeniu eksploatacji przy czym ze względu na specyfikę wydobycia pisku oraz położenie w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią oraz w granicach form ochrony przyrody, rekultywację należy prowadzić w kierunku wodnym;
 - 3) zakaz wprowadzania nie oczyszczonych ścieków do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki;
 - 4) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w wielkości 10% powierzchni działki budowlanej;
 - 5) uciążliwość eksploatacji, w tym zwłaszcza oddziaływanie eksploatacji górniczej w zakresie wymagań dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, nie może wykroczać poza granice terenu górniczego, a w szczególności:
 - a) na granicy terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową, nie mogą być przekroczone dopuszczalne poziomy emisji hałasu określone w przepisach odrębnych,
 - b) na granicy terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową nie mogą być przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczenia powietrza powodowane przez środki transportu, emisję pyłów.

Projekt planu uwzględnia tereny podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych – akcentuje zarówno w części tekstowej projektu planu jak i w części graficznej, iż:

1. cały analizowany obszar położony jest w granicach:
 - a) Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury;
 - b) dwóch obszarów sieci Natura 2000 – Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (rys. 4) i Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (rys. 7); podkreśla, iż wszelkie działania, w tym inwestycyjne, na badanym terenie muszą być zgodne z celami ochrony obszarów Natura 2000 oraz z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody;
2. wschodnia część analizowanego obszaru położona jest w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią od Bzury o wysokim ($Q=10\%$) i średnim ($Q=1\%$) prawdopodobieństwie wystąpienia; projekt planu podkreśla, iż wszelkie działania, w tym inwestycyjne, na terenie muszą być zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego;
3. na znacznej powierzchni analizowanego obszaru (93,6% jego powierzchni) zostało udokumentowane złożo kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B.

Ponadto należy podkreślić, iż analizowany obszar położony jest w zasięgu obszaru o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia zdarzenia ekstremalnego ($Q=0,2\%$).

4.2 Cele ochrony środowiska kulturowego

W obrębie analizowanego obszaru zostało zlokalizowane jedno stanowisko archeologiczne, od którego projekt planu ustalił strefę ochrony archeologicznej, pokazanej graficznie na rysunku projektu planu obejmującą centralną i wschodnią część analizowanego obszaru.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków projekt planu ustala, iż roboty ziemne lub dokonywanie zmian charakteru dotychczasowej działalności wykonywane w granicach stanowiska archeologicznego należy prowadzić na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a w granicach konserwatorskiej strefy ochrony archeologicznej wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych o charakterze nadzoru.

4.3 Opis projektowanego zagospodarowania

W projekcie planu miejscowego składającego się z części opisowej (tekst planu – uchwały Rady Gminy) oraz graficznej (rysunku planu w skali 1:1000) określono dla całego obszaru objętego planem:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:
 - ✓ maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
 - ✓ minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
 - ✓ gabaryty obiektów w tym maksymalną wysokość zabudowy,
 - ✓ minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji,
 - ✓ linie zabudowy
 - ✓ minimalną wielkość działki budowlanej;
- granice terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę za wzrost wartości nieruchomości spowodowany uchwaleniem niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie ustala:

- zasad kształtowania krajobrazu, w tym również krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej;
- granic i sposobów zagospodarowania krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym i planie zagospodarowania przestrzennego województwa;
- zasad kształtowania przestrzeni publicznych;
- granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu;
- sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- granic obszarów objętych scaleniem i podziałem nieruchomości oraz zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości, gdyż wszystkie działki należą do jednego właściciela.

Projekt planu wyodrębnia tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania przestrzennego wyznaczone liniami rozgraniczającymi, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami, dla których ustala się następujące przeznaczenie terenu:

- teren o podstawowym przeznaczeniu pod wydobycie kruszywa naturalnego (piasku) w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego z dopuszczalnym przeznaczeniem uzupełniającym w postaci: urządzeń związanych z potrzebami eksploatacji górniczej; obiektów budowlanych lub tymczasowych kontenerów, związanych z prowadzeniem działalności górniczej, o funkcji socjalnej i administracyjnej (lokalizowanych na czas eksploatacji złoża); dróg wewnętrznych; sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej przesyłowej, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **PE**;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

- drogi dojazdowej oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **KDD** – projekt planu wyznacza jej wschodnią linię rozgraniczającą, przeznaczając pod nią pas terenu o szerokości od 1,7 m do 2,0 m (docelowa szerokość drogi będzie wynosić 10,0 m).

Projekt planu niemalże cały analizowany obszar przeznaczył pod działalność gospodarczą związaną z wydobyciem kruszywa naturalnego (piasku) – aż 99,6% powierzchni analizowanego obszaru. Jest to wynik stanu istniejącego w zakresie wydanych przez marszałka województwa decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną złoża kopaliny i tym samym udokumentowania złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole B w jego aktualnym zakresie. Zachodnie krańce obszaru badań projekt planu przeznaczył pod poszerzenie istniejącej drogi gminnej mającej zapewnić obsługę komunikacyjną terenu eksploatacji powierzchniowej.

Dla terenu, w obrębie którego dopuszczono możliwość wydobycia kopaliny projekt planu określił:

- przeznaczenie terenu – podstawowe i dopuszczalne uzupełniające;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu (pkt. 4.1. Prognozy);
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków (punkt 4.2 Prognozy);
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu (w tym zasady obsługi komunikacyjnej);
- zasady obsługi w infrastrukturę techniczną.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego projekt planu ustala nieprzekraczalną linię zabudowy zgodnie z rysunkiem projektu planu z zakazem przekroczenia jej zabudową, z wyjątkiem lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej (stacji transformatorowych, przepompowni ścieków lub innych urządzeń infrastruktury technicznej).

W zakresie zasad kształtowania ogrodzeń wprowadza zakaz stosowania w ogrodzeniach przęseł z prefabrykatów betonowych.

W zakresie podziału nieruchomości dopuszcza jedynie podziały w przypadku wykazania związku z eksploatacją surowców, ustalając minimalną wielkość nowo wydzielonej działki budowlanej.

Projekt planu na terenie przewidzianym do prowadzenia działalności górniczej (wydobycie kruszywa naturalnego – piasku) dopuszcza możliwość realizacji tylko tymczasowego zagospodarowania - obiektów budowlanych lub tymczasowych kontenerów związanych z prowadzeniem działalności górniczej (socjalne i administracyjne), lokalizowanych wyłącznie na czas eksploatacji złoża. Określa dla nich maksymalną wysokość, kąt nachylenia połaci dachowych oraz minimalną i maksymalną intensywność całkowitej zabudowy. Wprowadza obowiązek zabezpieczenia przed szkodami górniczymi drogi publicznej i sąsiednich nieruchomości, w tym skansenu.

W zakresie zasad zagospodarowania analizowanego terenu, projekt planu ustala możliwość eksploatacji złoża po wcześniejszym uzyskaniu koncesji na wydobycie. Docelowo granice terenu i obszaru górniczego zostaną wyznaczone w wyniku postępowania związanego z udzieleniem koncesji na wydobycie złoża. Z niej będzie również wynikać sposób eksploatacji złoża kruszywa naturalnego oraz pasy ochronne. Po zakończeniu wydobycia należy obowiązkowo przeprowadzić rekultywację terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu do czasu uzyskania koncesji i podjęcia eksploatacji złoża są to tereny prowadzenia gospodarki rolnej z zakazem lokalizacji obiektów budowlanych.

Obsługa komunikacyjna terenu wydobycia kruszywa naturalnego (piasku) będzie odbywać się z drogi publicznej dojazdowej stanowiącej bezpośrednią granicę od zachodu, którą zgodnie z ustaleniami projektu planu należy zabezpieczyć przed szkodami górniczymi. Dodatkowo wyznacza minimalną liczbę miejsc do parkowania dla samochodów osobowych.

Projekt planu zawiera również ustalenia z zakresu wyposażenia analizowanego terenu w infrastrukturę techniczną:

- zaopatrzenie w wodę - z wodociągu gminnego lub z tymczasowych zbiorników do magazynowania wody;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych - powierzchniowo przez infiltrację powierzchniową i podziemną do ziemi w granicy własnych działek i do istniejących rowów odwadniających, a następnie systemem rowów odwadniających do wód płynących;
- odprowadzanie ścieków bytowych – obowiązkowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych z obowiązkiem okresowego wywozu zgromadzonych nieczystości do punktu zlewnego; dopuszcza także rozwiązania indywidualne, np. toalety przenośne, kontenery sanitarne;
- zasilanie w energię elektryczną - z istniejącej sieć napowietrzno – kablowej średniego i niskiego napięcia;
- obowiązek gromadzenia i selekcji odpadów na działkach budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi oraz odbiór i usuwanie zgodnie z systemem oczyszczania przyjętym w gospodarce komunalnej gminy.

W zakresie układu komunikacyjnego projekt planu wyznacza teren drogi dojazdowej z dopuszczeniem w jej liniach rozgraniczających stacji transformatorowych SN/nn słupowych. Określa dla niej parametry funkcjonalno-techniczne.

W granicach analizowanego obszaru projekt planu wyznacza niewielki teren (pas o szerokości od 1,7 m do 2,0 m) przeznaczony pod poszerzenie istniejącej drogi stanowiącej bezpośrednie sąsiedztwo od zachodu. Ma to na celu zapewnienie obsługi komunikacyjnej terenu przyszłej eksploatacji powierzchniowej z terenami sąsiednimi (m.in. poprzez powiązania z drogą krajową nr 92).

Zgodnie z ustaleniami projektu planu wody opadowe i roztopowe pochodzące z terenów utwardzonych drogi należy odprowadzać do rowu przydrożnego. W przypadku braku utwardzenia drogi można je odprowadzać powierzchniowo przez infiltrację powierzchniową i podziemną do gruntu.

4.4 Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych projektu planu

Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Ustalenia projektu planu respektują wymogi określone w przepisach ogólnych i szczegółowych z zakresu ochrony środowiska. Szczegółowy wykaz aktów prawnych uwzględnionych przy tworzeniu projektu planu zawiera p. 1.5 Prognozy.

Projekt planu nie wyznacza obszarów osuwania się mas ziemnych, które podlegają ochronie na podstawie odrębnych przepisów.

Projekt planu nie wyznacza również terenów górniczych, bowiem udokumentowane na analizowanym obszarze złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B aktualnie nie posiada jeszcze koncesji na wydobycie.

Z przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wynika potrzeba określenia w planie miejscowym, które z wyznaczonych terenów podlegają ochronie akustycznej. W projekcie planu, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą Prognozę nie wyznaczono takich terenów, bowiem tereny wydobycia kruszywa naturalnego nie podlegają ochronie akustycznej. Wręcz przeciwnie, same mogą stwarzać uciążliwość, w tym akustyczną. Dlatego też by zminimalizować ewentualną uciążliwość projektowanego zagospodarowania dla terenów sąsiednich (w tym dla istniejącej zabudowy zagrodowej – najbliższa ok. 40 m na południe od granic obszaru badań) projekt planu ustala, iż na granicy z terenami zabudowy chronionej akustycznie (zabudowa zagrodowa) nie mogą być przekroczone dopuszczalne poziomy emisji hałasu określone w przepisach odrębnych. Oddziaływanie eksploatacji górniczej nie może wykraczać poza granice terenu górniczego.

Ochrona na podstawie odrębnych przepisów

Projekt planu uwzględnia tereny podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

Istotnym elementem ustaleń projektu planu są zapisy z zakresu zasad zagospodarowania terenów i obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych. Analizowany dokument uwzględnia konieczność zagospodarowania ich na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu prawa ustalającego na szczeblu krajowym (ustawowym), tj.:

- **Ustawy o ochronie przyrody** – ze względu na fakt, iż cały analizowany obszar położony jest w granicach:

- ✓ Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury, którego aktualne granice zostały wyznaczone rozporządzeniem Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego Nr 18 poz. 113) na podstawie ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody.

Nie mniej jednak rozporządzenie powołujące OCHK Doliny Bzury utraciło swoją moc prawną. Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r., Nr 3, poz. 21) przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień ustawowych i w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 7 grudnia 2000 r., oraz zachowują moc tylko w zakresie w jakim nie są sprzeczne z ustawą z dnia 7 grudnia 2000 r., jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. A zatem Rozporządzenie Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. utraciło ostatecznie moc obowiązującą w dniu 2 sierpnia 2001 r., tj. 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody. Tym samym w rozporządzeniu brak jest konkretnych zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2015, poz. 1561 z późniejszymi zmianami), które mogą być wprowadzane w stosunku do OCHK-u.

Aktualnie Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury występuje tylko w obrębie gminy Zduny. Zapisy Rozporządzenia Nr 36 Wojewody Skierniewickiego w stosunku do gmin: Bolimów, Nieborów utraciły moc Rozporządzeniem Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego w sprawie wyznaczenia OCHK Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.03.2009 r. Nr 75, poz. 710), a w stosunku do gminy Kowiesy - Rozporządzeniem Nr 4/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.03.2009 r. w sprawie wyznaczenia OCHK Dolina Chojnatki (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.03.2009 r. Nr 75, poz. 708).

- ✓ dwóch obszarów sieci Natura 2000 - Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko - Berlińska - PLB100001³⁶ oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006³⁷; projekt planu podkreśla, iż wszelkie działania, w tym inwestycyjne, na badanym terenie muszą być zgodne z celami ochrony obszarów Natura 2000 oraz z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody;

należy podkreślić, iż aktualnie zarówno OSO Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 oraz OZW Pradolina Bzury-Neru PLH100006 posiada aktualny plan zadań ochronnych³⁸, który określa

³⁶ Sklasyfikowany jako OSO w listopadzie 2004 r. na podstawie ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

³⁷ Zatwierdzony jako OZW zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358) (2013/741/UE) - Dz. U. UE. L. 350 z 21.12.2013 r.

³⁸ Przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1421 oraz Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r. poz. 1899 oraz zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz obszarów ich wdrażania;

wytypowane działania ochronne dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001dotyczą:

- ochrony czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk, polegającej na: opracowaniu i przeprowadzeniu programu informacyjnego dotyczącego sieci Natura 2000, poprawie warunków hydrologicznych na odcinku Neru w pobliżu Dąbia, obowiązkowym zachowaniu siedlisk gatunków ptaków (stanowiących przedmioty ochrony) położonych na trwałych użytkach zielonych, ekstensywnym użytkowaniu kośnym, kośno-pastwiskowym lub pastwiskowym na trwałych użytkach zielonych, powieszeniu budek lęgowych dla gatunku dudek, zwiększeniu sukcesu lęgowego bielika;
- monitoringu stanu ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych (liczenie gatunków wykonywanym w okresie migracji; kontrola siedlisk, stanowisk, miejsc gniazdowania z częstotliwością określoną indywidualnie dla gatunku).

wytypowane działania ochronne dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006dotyczą:

- ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, polegającej na organizacji i przeprowadzeniu programu szkoleniowo-informacyjnego dotyczącego sieci Natura 2000, opracowaniu programu gospodarowania wodami zmierzającego do utrzymania właściwych warunków wodnych pozwalających na użytkowanie gospodarcze i zachowanie wartości przyrodniczych siedliska;
- monitoringu stanu przedmiotów oraz realizacji celów działań ochronnych, polegającym na monitoringu stanu ochrony przedmiotu ochrony;
- uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach i uwarunkowaniach ochrony polegające na szczegółowej inwentaryzacji terenowej w obszarze Natura 2000.

Planowane w projekcie planu zagospodarowanie analizowanego terenu – teren wydobywania kruszywa naturalnego (piasku) w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” pole B może oddziaływać na obszary Natura 2000 - Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001 i Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wydobywanie kopaliny ze złoża metodą odkrywkową jest przedsięwzięciem mogąącym zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.³⁹ Ponadto ze względu na położenie analizowanego obszaru w granicach sieci Natury 2000 przedsięwzięcie to należy również traktować jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.

Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z dnia 24 marca 2016 r. poz. 1404).

³⁹ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 817):

- wydobywanie kopaliny ze złoża metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha jest przedsięwzięciem zawsze znacząco oddziałyującym na środowisko;
- wydobywanie kopaliny ze złoża metodą odkrywkową:
 - ✓ bez względu na powierzchnię obszaru górniczego: 1) jeśli dotyczy torfu lub kredy jeziornej; 2) na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią; 3) na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie mniejszej niż 100 m od nich; 4) na obszarach objętych formami ochrony przyrody; 5) w odległości nie większej niż 250 m od terenów chronionych akustycznie; 6) jeśli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych; 7) jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopaliny metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopaliny metodą odkrywkową;
 - ✓ z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok; jest przedsięwzięciem potencjalnie znacząco oddziałyującym na środowisko.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Dopuszczenie powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego będzie wiązała się ze znaczącym oddziaływaniem na przyrodę i istniejące siedliska analizowanego obszaru. Aktualnie część istniejących siedlisk została już zniszczona wraz z realizacją zbiornika wodnego – stawu hodowlanego dla potrzeb rolnictwa o docelowej powierzchni 10 000 m² (powierzchnia lustra wody 9 000 m²). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 12.02.2016 r. znak WPN-III.670.11.2016.DZ nie wniósł sprzeciwu dla tej inwestycji.

Ponadto należy podkreślić, iż w myśl przepisów ustawy *o ochronie przyrody* (art. 33 ust.3 – Dz. U. z 2015. poz. 1651 ze zmianami) planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania, w tym sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, na etapie którego to zostanie określone pełne oddziaływanie na środowisko oraz obszar Natura 2000.

Nie mniej jednak należy tutaj podkreślić, iż w chwili obecnej przy obecnie obowiązującym prawie miejscowym – uchwałą Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r. brak możliwości prawnej przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla docelowego przedsięwzięcia polegającego na odkrywkowej eksploatacji kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B. Po pierwsze przedsięwzięcie to jest niezgodne z obowiązującym prawem miejscowym, który analizowany obszar przeznaczył pod rolnictwo i leśnictwo z zakazem realizacji zabudowy i działalności gospodarczej. Po drugie uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia z właściwymi organami w ramach przeprowadzanej oceny oddziaływania na środowisko wymaga przedłożenia wypisu i wrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Po trzecie decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony – warunek spełniony – uchwałą Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r.

Uwzględniając powyższe w chwili obecnej brak jest możliwości formalno-prawnej przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z powyższym w celu umożliwienia prowadzenia eksploatacji powierzchniowej z udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole B uchwałą Nr XV/106/16 Rady Gminy Zduny z dnia 28 stycznia 2016 r. zostały podjęte prace nad zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewidencyjnych 310/1, 313 i 317/1, czyli dla analizowanego obszaru.

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko przygotowywana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona jest właśnie na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewidencyjnych 310/1, 313 i 317/1.

- **Ustawy prawo wodne** – ze względu na fakt, iż wschodnia część analizowanego obszaru położona jest w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wodami Bzury o wysokim ($Q=10\%$) i średnim ($Q=1\%$) prawdopodobieństwie wystąpienia;
projekt planu uwzględnia w/w zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i wyznacza je graficznie na rysunku projektu planu; w części tekstowej uchwały akcentuje, iż wszelkie działania, w tym inwestycyjne, na tym terenie muszą być zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego;
ponadto, ze względu na fakt, iż analizowany obszar położony jest również w zasięgu obszaru o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia zdarzenia ekstremalnego ($Q=0,2\%$).jako oznaczenie informacyjne na rysunku projekt planu wskazuje obszar o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi – raz na 500 lat, jednocześnie ma on największy zasięg w obrębie analizowanego obszaru;
na zalanie narażony jest przeszły teren wydobywania kruszywa naturalnego (piasku) – PE.
- **Ustawy prawo geologiczne i górnicze** – ze względu na fakt, iż w październiku 2014 r. decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego znak: RŚV.7427.2.73.2014.CF na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1

został zatwierdzony aktualny zasięg złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B, które stanowi 93,6% powierzchni terenu badań;

- **Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** – z uwagi na fakt, iż na wschodniej części działek o nr ewid. 310/1 i 313 oraz w północno-wschodniej części działki o nr ewid. 317/1 zostało udokumentowane stanowisko archeologiczne.

Ochrona różnorodności biologicznej

Obszar objęty opracowaniem należy do terenów dotychczas niezainwestowanych i cechuje go brak zabudowy. Nadal w 100% pozostaje on aktywny przyrodniczo i tym samym jest wolny od wszelkich obiektów kubaturowych. Są to przede wszystkim użytki rolne w chwili obecnej wyłączone z produkcji rolniczej. W jego obrębie występują odłogowane pola uprawne (część zachodnia) i pastwiska (część wschodnia) z postępującą spontanicznie sukcesją wtórną (w tym zadrzewienia).

Zatem reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych (odłogowane pola uprawne i pastwiska) oraz w mniejszym zakresie powierzchniowym zieleń wysoka w postaci zadrzewień (fotografie od 3 do 7).

Bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego obszaru stanowią tereny otwarte pozostające w leśnym (od północy) oraz w rolniczym użytkowaniu (od południa i zachodu). Od wschodu pośrednio graniczy z Muzeum wsi łowickiej w postaci Skansenu w Marzycach. Ponadto warto podkreślić, iż dalej w kierunku północy za kompleksem leśnym i drogą dojazdową jest istniejąca już kopalnia „Maurzyce” w ramach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole A oraz kompleks hotelowy.

W nieznacznej odległości od granic analizowanego obszaru przepływają ważne rzeki - Słudwia (ok. 350-400 m na wschód) oraz Bzura (0,7-1,0 km na południe).

Aktualnie na analizowanym obszarze widoczna jest duża presja człowieka na środowisko w postaci udokumentowywania nowych złóż kruszywa naturalnego (piasku). W październiku 2014 r. decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego znak: RŚV.7427.2.73.2014.CF na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1 został zatwierdzony aktualny zasięg złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B, które stanowi 93,6% powierzchni terenu badań. Takie działanie zgodne jest z ustaleniami obowiązującego Studium..., które analizowany teren przewiduje do prowadzenia eksploatacji w ramach udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego. Wart uwagi jest również fakt, iż aktualnie w obrębie terenu badań jest realizowany zbiornik wodny – staw hodowlany dla potrzeb rolnictwa.

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi prawne umożliwienie prowadzenia na analizowanym obszarze działalności wydobywczej. Jest to wynik stanu istniejącego w zakresie wydanych przez marszałka województwa decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną złoża kopaliny i tym samym udokumentowania złoża kruszywa naturalnego. Spowoduje to znaczne przekształcanie istniejącego środowiska. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie niemalże całkowitemu zmniejszeniu. Projekt planu minimalną wartość powierzchni biologicznie czynnej wyznaczył na zaledwie 10% powierzchni działki budowlanej. Nie mniej jednak należy podkreślić, iż w myśl ustaleń projektu planu, po zakończeniu eksploatacji powierzchniowej należy obowiązkowo przeprowadzić rekultywację terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Projekt planu wskazuje na przeprowadzenie rekultywacji w kierunku wodnym, co jest zasadne już z samego faktu, iż w trakcie eksploatacji złoża zbiornik wodny będzie tworzył się samoczynnie, tak jak w obrębie Pola A. Ponadto wart uwagi jest fakt, iż analizowany teren położony jest w znacznym stopniu w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi wodami Bzury (zbiornik zbierał będzie wody powodziowe). Nowopowstały zbiornik będzie tworzył odpowiednie zaplecze przestrzenne dla Skansenu w Marzycach objętego ochroną konserwatorską. Jednocześnie podniesie on walory przyrodnicze analizowanego obszaru, co jest niezwykle istotne ze względu na fakt położenia w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury oraz w obszarze Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001 i obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006.

Warto zauważyć, iż wodny kierunek rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych zazwyczaj stwarza nowe możliwości ekspansji przyrody, szczególnie w obszarach o ubogiej sieci rzecznej, pozbawionych naturalnych zbiorników wodnych. Odpowiednie zagospodarowanie powstałych zbiorników wodnych może przynieść skutek w postaci zwiększenie bioróżnorodności środowiska.

Projekt planu nie odnosi się do świata zwierzęcego

Proporcja terenów o różnych formach użytkowania

Cały obszar objęty opracowaniem pozostaje dotychczas aktywny biologicznie. Nie mniej jednak zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne znacząco wpłynę na zachwianie dotychczasowej proporcji na niekorzyść terenów aktywnych biologicznie. Tereny pozostające dotychczas w użytkowaniu rolniczym staną się bowiem terenami wydobywania kruszywa naturalnego (piasku) oraz terenami komunikacyjnymi. Ustalony przez projekt planu obowiązek zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej jest na tyle niski, że nie zrekompensuje tej powierzchni aktywnej biologicznie.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu niemalże cały analizowany obszar został przeznaczony pod działalność gospodarczą związaną z wydobyciem kruszywa naturalnego (piasku). Zachodnie krańce obszaru badań staną się zaś terenem komunikacyjnym. Warto podkreślić, iż po zakończeniu prowadzenia działalności eksploatacyjnej analizowany teren będzie miał funkcję wodną – pojawią się zbiorniki (zbiornik) wodne.

4.5 Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych dla projektu mpzp oraz sposobów ich uwzględnienia i innych problemów środowiska

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z jej członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty programowe UE wprowadzające koncepcję trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych to m.in.: Agenda 21; Strategia Lizbońska; Szósty Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany „Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór”; Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE; „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”.

Zobowiązania Polski w zakresie ochrony środowiska wynikają także z ratyfikowanych konwencji międzynarodowych m.in.: Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego; Konwencja z Espoo o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym; Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku; Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro; Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu; Europejska Konwencja Krajobrazowa we Florencji; Konwencja z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Polska jako członek Unii Europejskiej, jest zobowiązana do implementacji całego prawodawstwa unijnego do krajowego systemu prawnego. Dyrektywy Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska to m.in. dyrektywa: 2001/42/WE; 2000/60/WE; 2006/118/WE; 2001/81/WE; 96/62/WE; 2008/50/WE; 2009/28/WE; 2002/49/WE; 2008/98/WE; 2004/35/WE; 2003/4/WE; 2003/35/WE.

Najważniejszym dokumentem prawnym w Polsce jest *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski*, która w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo.

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest uchwalona w 2001 roku "II Polityka Ekologiczna Państwa". Jej głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, przy założeniu, że skuteczna regulacja i reglamentacja korzystania ze środowiska nie dopuści do powstania zagrożeń dla jakości i trwałości zasobów przyrodniczych. Zakłada ona, że niepodważalnym kryterium obowiązującym na każdym, także lokalnym, szczeblu jej realizacji jest

człowiek, jego zdrowie oraz komfort środowiska, w którym żyje i pracuje.

Dokumentem strategicznym wskazującym na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP w najbliższych 4 latach i z perspektywą 4-letnią jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Główne cele to m.in. udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.

W zakresie gospodarki przestrzennej zasadniczym dokumentem na szczeblu krajowym jest „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, która wśród podstawowych celów wymienia kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Pożądanymi cechami polskiej przestrzeni będzie: konkurencyjność i innowacyjność, spójność wewnętrzna, bogactwo i różnorodność biologiczna, bezpieczeństwo oraz ład przestrzenny. Polityka przestrzennego zagospodarowania kraju powinna sprostać zaspokojeniu bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych oraz umożliwić dalszy rozwój społeczno-gospodarczy w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska. Rozwój społeczno-gospodarczy należy racjonalnie powiązać z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością.

W projekcie planu priorytetowe cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, rządowym i samorządowym zostały uwzględnione i zawarte w treści poprzez odpowiednie sformułowania i zapisy. W sensie pozytywnym to:

1. Ustalenie szczegółowych wytycznych dla ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym - *Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE* (ochrona środowiska naturalnego został wyartykułowany jako główny cel);
 - b) Krajowym – *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (ustala uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych, postuluje ochronę dziedzictwa przyrodniczego; akcentuje wdrożenie wytycznych metodycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska);
2. Ustalenie dla terenu projektowanej eksploatacji kruszywa naturalnego minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Międzynarodowym - *Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992)*;
 - b) Wspólnotowym – *Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE* (przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska);
 - c) Krajowym - *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski* (w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (ustala ochronę przyrody poprzez m.in. zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody i umożliwienie zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju);
3. Zakazanie na terenie przeznaczonym pod inwestycje realizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z nielicznymi wyjątkami – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE* (przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska);

4. Ustalenie, iż na granicy terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową nie mogą być przekroczone dopuszczone poziomy emisji hałasu – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Dyrektywa 2002/49/WE* (odnosi się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (zapobieganie narażania na szkodliwe działanie hałasu);
 - b) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przepisów poświęconych ochronie przed hałasem);
5. Ustalenie, iż na granicy terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową nie mogą być przekroczone dopuszczone poziomy zanieczyszczenia powietrza – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE* (przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska; ograniczenie emisji zanieczyszczeń z sektora transportu);
 - b) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (zapewnienie poprawy jakości powietrza; uzyskanie bezpiecznych wskaźników emisyjnych);
6. Ustalenie ochrony powierzchni ziemi poprzez wprowadzenie obowiązku rekultywacji – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ochrona gleb poprzez zwiększenie skali przywracania ich wartości użytkowej); *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* (mówi, że każdy jest zobowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie);
7. Zakazanie wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym - *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenia zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – ochrona wód);
8. Wprowadzenie obowiązku gromadzenia i selekcji odpadów na działkach budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi oraz odbiór i usuwanie zgodnie z systemem oczyszczania przyjętym w gospodarce komunalnej gminy - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE* (postuluje zmniejszenie wytwarzania odpadów); *Dyrektywa 2008/98/WE* (eliminacja wytwarzania odpadów oraz wykorzystywanie odpadów jako zasobów);
 - b) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (selektywne zbieranie odpadów komunalnych); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (selektywna zbiórka odpadów komunalnych);
9. Ustalenie zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej lub tymczasowych zbiorników do magazynowania wody - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym - *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zaspokojenia zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu).

4.6 Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu wynikających z potrzeb ochrony środowiska

Zapisy projektu planu umożliwiają prowadzenie na analizowanym obszarze działalności wydobywczej kruszywa naturalnego (piasku) w granicach udokumentowanego złoża. Nie wyznacza terenów zabudowy. Jedynie zachodnie krańce przeznacza pod układ komunikacyjny.

Z punktu widzenia nowo planowanych inwestycji projekt planu zakazuje lokalizowania przedsięwzięć

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

mogących zawsze znacząco oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, za wyjątkiem:

- a) inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej,
- b) wydobywania kopalin ze złoża metodą odkrywkową,
- c) realizacji zbiorników wodnych.

W projekcie planu, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą Prognozę nie wyznaczono terenów podlegających ochronie akustycznej, bowiem tereny wydobywania kruszywa naturalnego nie podlegają takiej ochronie. Wręcz przeciwnie, same mogą stwarzać uciążliwość, w tym akustyczną. Dlatego też by zminimalizować ewentualną uciążliwość projektowanego zagospodarowania dla terenów sąsiednich (w tym dla zabudowy zagrodowej – najbliższa ok. 40 m na południe od granic obszaru badań) projekt planu ustala, iż na granicy z terenami zabudowy chronionej akustycznie (zabudowa zagrodowa) nie mogą być przekroczone dopuszczalne poziomy emisji hałasu określone w przepisach odrębnych. Nie mniej jednak dotrzymanie standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie będzie zależało również od jej odległości od źródła zagrożenia, jak też stosowanych technologii (np. sprzyjające środowisku - obniżające hałas).

Na granicy terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową nie mogą być również przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczenia powietrza powodowane przez środki transportu oraz emisje pyłów.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu oddziaływanie eksploatacji górniczej nie może wykraczać poza granice terenu górniczego.

W celu ochrony powierzchni ziemi projekt planu rozstrzyga o obowiązku rekultywacji powstałych wyrobisk pokopalnianych. Ze względu na specyfikę wydobywania piasku oraz położenie w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią oraz w granicach form ochrony przyrody nakazuje przeprowadzenie w trakcie lub po zakończeniu eksploatacji rekultywacji w kierunku wodnym. Jest to korzystnym rozwiązaniem z faktu, iż udokumentowane złożo „MAURZYCE” Pole B jest częściowo zawodnione. Zwierciadło ma charakter swobodny i występowało w otworach średnio na rzędnej 83,7 m n.p.m (na koniec 2013 r. utrzymywał się na rzędnej 82,1 m n.p.m.). Ponadto wschodnia i centralna część badanego obszaru położona jest w zasięgu zagrożenia wodami powodziowymi Bzury o wysokim, średnim i niskim prawdopodobieństwie wystąpienia.

Warto zauważyć, iż wodny kierunek rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych zwiększy bioróżnorodności środowiska, co jest niezwykle istotne ze względu na fakt położenia w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury oraz w obszarze Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001 i obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006.

Nowopowstały zbiornik będzie tworzył odpowiednie zaplecze przestrzenne dla Skansenu w Maurzycach objętego ochroną konserwatorską oraz zwiększy walory przyrodnicze tej części wsi Maurzyce.

Projekt planu zawiera zapisy mające na celu ochronę warunków gruntowych i wodnych. Zakazuje wprowadzania nie oczyszczonych ścieków do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki. Powstające ścieki muszą być odprowadzane w systemie szczelnych zbiorników bezodpływowych z obowiązkiem okresowego wywozu zgromadzonych nieczystości do punktu zlewnego z dopuszczeniem rozwiązań indywidualnych (toalety przenośne, kontenery sanitarne).

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu bezpośrednio i pośrednio odnoszących się do problematyki wodnej nie powinna skutkować nie osiągnięciem celi środowiskowych ustalonych w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*” dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych. Czyli:

- osiągnięciem co najmniej dobrego potencjału ekologicznego i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych;
- zapobieganiu pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych oraz utrzymaniu dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych;

- zapobieganiu dopływowi lub ograniczeniu dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Cel zapewnienia równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenia działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka są poza regulacjami projektu planu. Projekt planu określa jedynie dyspozycje przestrzenne, nie przesądza jednak o tym co w konsekwencji i kiedy zostanie zlokalizowane. Nie mniej jednak przyjęte w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne nie wpłyną na pobór, a wręcz przeciwnie – na retencje wody. Przyczyni się temu przede wszystkim ustalony przez projekt planu wodny kierunek rekultywacji. Zmiana z obecnego na wodny kierunek zagospodarowania ze względu na powierzchnię nie będzie miała istotnego wpływu na funkcjonowanie ekosystemu doliny Bzury.

Dodatkowo analizując ustalenia projektu planu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej mają one raczej wymiar pro-środowiskowy i przyczynią się w przyszłości do poprawy stanu istniejącego. Projekt planu ustala m.in.:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki;
- obowiązek odprowadzania ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych z obowiązkiem okresowego wywozu zgromadzonych nieczystości do punktu zlewnego;
- dopuszcza rozwiązania indywidualne - toalety przenośne, kontenery sanitarne.

Powstające odpady muszą być gromadzone selektywnie oraz odbierane i usuwane zgodnie z systemem oczyszczania przyjętym w gospodarce komunalnej gminy.

Projekt planu na terenie przewidzianym do prowadzenia działalności górniczej (wydobycie kruszywa naturalnego – piasku) dopuszcza możliwość realizacji tylko tymczasowego zagospodarowania - obiektów budowlanych lub tymczasowych kontenerów związanych z prowadzeniem działalności górniczej (socjalne i administracyjne), lokalizowanych wyłącznie na czas eksploatacji złoża. Określa dla nich parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy, w tym: nieprzekraczalną linię zabudowy, maksymalną wysokość budynków, kąt nachylenia połaci dachowych oraz minimalny i maksymalny wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy. Ma to na celu kształtowanie projektowanej zabudowy w sposób planowy i racjonalny.

4.7 Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000⁴⁰ oraz zdrowie ludzi

Projektowanie w zmianie planu zagospodarowanie będzie się wiązało z następującymi zjawiskami:

- **wprowadzeniem gazów lub pyłów do powietrza** – podstawowym źródłem emisji gazów i pyłów na analizowanym obszarze będzie przyszła odkrywkowa kopalnia kruszywa naturalnego (piasku), w związku z przeróbką mechaniczną surowców oraz transportem technologicznym; drugim, ważnym źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza będą tereny komunikacyjne (środki transportu); realizacja ustaleń projektu planu znacząco zwiększa możliwość prowadzenia eksploatacji powierzchniowej kruszywa naturalnego (piasku) – na ten cel przeznaczają niemalże cały analizowany teren; spowoduje to wzrost liczby użytkowników danego terenu – nastąpi wzrost lokalnego natężenia ruchu samochodowego (transport technologiczny surowców); w celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej i powiązań z terenami sąsiednimi projekt planu wyznacza pas terenu o szerokości od 1,7 m do 2,0 m wzdłuż zachodniej granicy opracowania pod poszerzenie istniejącej drogi; będzie ona głównym źródłem uciążliwości w zakresie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego; w celu ochrony otaczających terenów przed zanieczyszczeniem powietrza powinno zostać wykonane

⁴⁰ Celem Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków (przedmiotów ochrony), które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy

właściwe kształtowanie nawierzchni drogi, w celu uniknięcia dużych pochyleń podłoża, zaś w celu minimalizacji rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń na tereny sąsiadujące zaleca się zakładanie pasów zieleni izolacyjnej;

brak w stanie istniejącym zabudowy powoduje, iż nie ma emitorów niskiej emisji;

- **wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi** – w ramach obszaru przeznaczanego do wydobycia obowiązuje zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki; powstające ścieki będą odprowadzane do szczelnych zbiorników bezodpływowych z obowiązkiem okresowego wywozu zgromadzonych nieczystości do punktu zlewnego, dopuszcza się rozwiązania indywidualne, np. toalety przenośne, kontenery sanitarne;
ze względu na brak wyznaczenia terenów przeznaczonych do zabudowy można przypuszczać, iż ilość odprowadzanych ścieków w stosunku do stanu istniejącego pozostanie na zbliżonym poziomie; nowym źródłem ścieków będą głównie obiekty budowlane lub tymczasowe kontenery o funkcji socjalnej i administracyjnej dopuszczone tylko na czas eksploatacji złoża; ich ilość w chwili obecnej jest trudna do oszacowania, bowiem będzie ona uzależniona od przebiegu i natężenia procesów eksploatacyjnych;
- **zmianą warunków hydrogeologicznych** – główną przyczyną zmiany warunków gruntowo-wodnych będzie odkrywkowa eksploatacja kruszywa naturalnego (piasku), szczególnie gdy prowadzona jest w warstwie zawodnionej (wydobycie kopaliny spod powierzchni wody); przy prawidłowo⁴¹ prowadzonej eksploatacji nie powinno jednak dojść do naruszenia pierwszego poziomu wodonośnego; projekt planu nie przewiduje utwardzenia powierzchni w obrębie terenów planowanej zabudowy tymczasowej oraz nie wyznacza terenów zabudowy, które przyczyniłyby się do zwiększenia spływu powierzchniowego z analizowanego terenu;
dopuszczenie możliwości odprowadzania wód opadowych i roztopowych poprzez infiltrację powierzchniową i podziemną do ziemi i następnie do wód płynących stwarza poważne zagrożenia możliwości wystąpienia skażenia wód;
- **wykorzystywaniem zasobów środowiska** – na obszarze objętym opracowaniem w chwili obecnej (sierpień 2016 r.) występuje jedno udokumentowane złożo kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B, które stanowi aż ok. 93,6% powierzchni terenu badań; jest to złożo dotychczas eksploatowane tylko na Polu A (od 2012 r.), dla którego Marszałek Województwa Łódzkiego wydał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża (decyzja z dnia 17.01.2012 r. znak: ROV.7422.2.122.2011.CF); pole B nie ma udzielonej koncesji na wydobywanie wyznaczającej zasięg oraz powierzchnię obszaru i terenu górniczego;
projekt planu niemalże cały obszar przeznacza pod teren wydobycia kruszywa naturalnego (piasku) z udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego; jest to wynik stanu istniejącego w zakresie wydanych przez marszałka województwa decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną złoża kopaliny i tym samym udokumentowania złoża kruszywa naturalnego;
- **przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu i pokrywy glebowej** – dopuszczona działalność górnicza prowadzi do znacznych odkształceń terenu, ponieważ polega na trwałym ubytku złoża; będzie to główny sposób ingerencji w istniejącą rzeźbę i pokrywę glebową, bowiem projekt planu nie wyznacza terenów do zabudowy; ze względu na wodny kierunek rekultywacji nawet po przeprowadzeniu określonych działań rekultywacyjnych skutki wydobycia kopaliny w morfologii terenu nie zostaną odwrócone; profil glebowy zostanie bezpowrotnie utracony – jedynie nadkład z obszarów terenu złoża zostanie ponownie wykorzystany w procesie rekultywacji; powstanie wklęsła forma antropogeniczna, która zostanie wykorzystana przez zbiornik wodny;

⁴¹ Pod pojęciem „prawidłowa eksploatacja” należy rozumieć działania wykluczające przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska gruntowego, szczególnie w obrębie samego wyrobiska, bowiem jego dno znajduje się bliżej warstwy wodonośnej.

- **zanieczyszczeniem gleby lub ziemi** – możemy się spodziewać zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi (głównie ołowiem) wzdłuż projektowanej drogi dojazdowej stanowiącej bezpośrednie sąsiedztwo od zachodu;
na obszarze objętym planem nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby przy respektowaniu wytycznych planu powodować zanieczyszczenie gleby lub ziemi;
- **emitowaniem hałasu** – głównym źródłem uciążliwości akustycznej będzie przede wszystkim droga dojazdowa oraz odkrywkowa kopalnia kruszywa naturalnego – piasku (praca ciężkich maszyn oraz koncentracja na małym obszarze ciężkich środków transportowych do transportu kruszywa);
realizacja ustaleń projektu planu wpłynie na zwiększenie ruchu samochodowego na analizowanym obszarze w stosunku do stanu obecnego; głównym źródłem hałasu będą auta służące do transportu kruszywa, jednak na obecnym etapie nie można dokładnie określić poziomu wytwarzanego hałasu, gdyż będzie on uzależniony od liczby użytkowników terenu oraz od ustaleń decyzji administracyjnych;
- **wytwarzaniem odpadów** – obecnie ze względu na brak zabudowy brak jest źródeł wytwórców odpadów – brak zabudowy oraz czynnych kopalni; plan zagospodarowania przestrzennego wskazuje rodzaj przeznaczenia terenu, nie przesądza natomiast o lokalizacji konkretnych obiektów; na obecnym etapie nie można dokładnie określić ilości i rodzaju powstających odpadów, których wielkość zależna jest od ilości użytkowników danego obszaru;
projekt planu nakazuje gromadzenie i selekcję odpadów na działkach budowlanych oraz odbiór i usuwanie zgodnie z systemem oczyszczania przyjętym w gospodarce komunalnej gminy;
- **emitowaniem pól elektromagnetycznych** – na analizowanym obszarze brak liniowych i punktowych emitorów pól elektromagnetycznych; ustalenia projektu planu dopuszczają możliwość lokalizacji stacji transformatorowych w liniach rozgraniczającej drogi;
- **zmianą szaty roślinnej** – w wyniku realizacji projektu planu nastąpią przede wszystkim negatywne zmiany w zakresie szaty roślinnej; wraz ze zmianą w użytkowaniu terenu likwidacji ulegnie znaczna powierzchnia użytków rolnych; odtworzenie szaty roślinnej na omawianym terenie nastąpi dopiero na etapie procesu rekultywacji;
należy jednak podkreślić, iż część szaty roślinnej została już zmieniona w wyniku realizacji zbiornika wodnego (staw hodowlany dla potrzeb rolnictwa); ponadto ustalony w projekcie planu wodny kierunek rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych stwarza nowe możliwości ekspansji przyrody, szczególnie w obszarach o ubogiej sieci rzecznej, pozbawionych naturalnych zbiorników wodnych; odpowiednie zagospodarowanie powstałych zbiorników wodnych może przynieść skutek w postaci zwiększenie bioróżnorodności środowiska;
- **ryzykiem wystąpienia poważnych awarii** – zgodnie z ustaleniami planu nie przewiduje się lokalizacji na obszarze nim objętym żadnych nowych obiektów mogących stanowić ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Liniowa bariera ekologiczna – droga już istnieje. Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje pojawienie się powierzchniowej bariery ekologicznej – odkrywkowej kopalni kruszywa naturalnego (piasku). Należy tu jednak zaznaczyć, iż odkrywkowa eksploatacja będzie prowadzona zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia⁴² określającą szczegółowe warunki wykorzystania terenu i wymagania dotyczące środowiska oraz zgodnie z koncesją na wydobycie.

⁴² Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) i Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 817) wydobywanie kopalni ze złoża metodą odkrywkową może być przedsięwzięciem zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływające na środowisko

Wpływ ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne elementy środowiska oraz na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000:

- **powietrze:** największy wpływ na jakość powietrza będzie miała emisja gazów i pyłów do powietrza pochodząca z kilku źródeł – działalność górnicza oraz ruch kołowy (środki transportu) na sąsiadujących trasach komunikacyjnych i w obrębie kopalni; dlatego bardzo korzystnym zapisem projektu planu jest ustalenie mówiące o przestrzeganiu dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza w celu wyeliminowania uciążliwości na terenach przeznaczonych pod zabudowę zagrodową; stan sanitarny powietrza zależeć będzie zatem w znacznym stopniu od przestrzegania przez przyszłych użytkowników analizowanego terenu w/w wymogu oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska (ochrony powietrza), jak również od napływu zanieczyszczeń z zewnątrz.
- **klimat:** projektowana kopalnia nie będzie miała wpływu na modyfikację klimatu lokalnego; sąsiedztwo terenów otwartych będzie korzystnie wpływać na warunki bioklimatyczne; nie powinny nastąpić żadne zasadnicze zmiany w stosunku do stanu istniejącego.
- **wody powierzchniowe i podziemne:** realizacja projektu planu nie powinna mieć wpływu na ustalone cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i wód podziemnych (JCWPd); w obrębie analizowanego obszaru brak jest wód powierzchniowych, ale rzeka JCWP w obrębie której jest położony (tj. Bzura) przepływa w nieznacznej odległości od granic przedmiotowego terenu – t.j. 0,7-1,0 km; należy zaznaczyć, iż w przypadku JCWP, w obrębie której zlokalizowany jest analizowany obszar, ryzyko nie osiągnięcia celów środowiskowych jest duże; dlatego też dopuszczono derogacje (odstępstwa) czasowe od osiągnięcia celów środowiskowych, m.in. ze względu na brak technicznych możliwości zastosowania w celu poprawy stanu JCW; ze względu na nieznaczną powierzchnię analizowanego obszaru nie można jednoznacznie przesądzić, iż realizacja ustaleń projektu planu może spowodować nie osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”; należy jednak tutaj podkreślić, iż projekt planu zawiera liczne zapisy mające na celu zminimalizowanie kolizji jakie mogą zaistnieć przy jego realizacji, pod warunkiem oczywiście respektowania ich przez użytkowników terenów;

projekt planu zawiera między innymi liczne zapisy mające na celu ochronę jego środowiska gruntowo-wodnego; jego realizacja nie powinna spowodować pogorszenia jakości wód, bowiem projekt planu zakazuje wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki; nie mniej jednak zaproponowane rozwiązania w zakresie gospodarki ściekowej nie należą do bezpiecznych ekologicznie – umożliwienie odprowadzania ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych („szamba”) z obowiązkiem okresowego wywozu zgromadzonych nieczystości do punktu zlewnego, dopuszcza się rozwiązania indywidualne, np. toalety przenośne, kontenery sanitarne; nieprawidłowa eksploatacja w/w rozwiązań może doprowadzić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz rozprzestrzeniania się odorów; warto tutaj jednak podkreślić, iż przyjęte rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne - brak wyznaczenia terenów przeznaczonych do zabudowy, ilość odprowadzanych ścieków powinna pozostać na zbliżonym poziomie w stosunku do stanu istniejącego;

zabudowa oraz tereny utwardzone (w tym tereny komunikacyjne) ograniczają możliwość zasilania wód gruntowych, jednocześnie przyczyniając się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach i rowach melioracyjnych; w wyniku realizacji projektu planu udział terenów zabudowy do terenów użytkowanych przyrodniczo nie wzrośnie (brak wyznaczenia terenów do zabudowy) i tym samym nie wystąpi zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego; jest to o tyle istotne, iż wschodnia część analizowanego obszaru położona jest w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wodami Bzury o wysokim (Q=10%) i średnim (Q=1%) prawdopodobieństwie wystąpienia; projekt planu uwzględnia w/w zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczając je graficznie na rysunku projektu planu oraz akcentując w części tekstowej uchwały obowiązku zgodności wszelkich działań (w tym inwestycyjnych) z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego;

głównym zagrożeniem dla warunków gruntowo-wodnych będzie odkrywkowa kopalnia, lecz tylko w przypadku nie prawidłowo prowadzonej eksploatacji; ponadto należy podkreślić fakt, iż udokumentowane złoża jest częściowo zawodnione, eksploatacja kruszywa będzie z dużym prawdopodobieństwem wiązała się ze zmianą położenia zwierciadła wody gruntowej; w związku z powyższym oraz ze specyfiki wydobycia piasku projekt planu rozstrzyga o obowiązku rekultywacji powstałych wyrobisk pokopalnianych w kierunku wodnym;

przy respektowaniu wytycznych projektu planu oraz decyzji administracyjnych wydawanych dla kopalni (decyzje środowiskowe, koncesje na wydobycie) nie powinno więc nastąpić pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

- **powierzchnię ziemi i gleby:** projekt planu niemalże cały analizowany obszar przeznacza pod inwestycje powodujące znaczne przekształcenie powierzchni ziemi – dopuszcza możliwość prowadzenia powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego (piasku); skutkiem działalności górniczej będzie zmiana ukształtowania terenu (np. rzędnych powierzchni terenu) oraz przemieszczanie mas skalnych/ziemnych (np. nadkładu); po zakończeniu eksploatacji i przeprowadzeniu prac rekultywacyjnych zarówno zmiany w morfologii terenu jak i w przypadku profilu glebowego są bezpowrotne (jedynie nadkład z obszarów terenu złoża zostanie ponownie wykorzystany w procesie rekultywacji);

roboty budowlane związane z rozbudową układu komunikacyjnego oraz powstaniem kopalni odkrywkowej spowodują naruszenie istniejącej powierzchni glebowej (pod ulicą nastąpi unieczynnienie gleby), a tym samym ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej oraz znaczące zmniejszenie powierzchni produkcyjnej gleb; skutkiem tych prac będzie usunięcie gleby na powierzchni przeznaczonej pod ciąg komunikacyjny, zmiana cech fizycznych gleby lub powstanie gruntów nasypanych; ponadto realizacja odkrywkowej kopalni będzie wiązało się z powstaniem antropogenicznej formy wklęsłej, która po pomyślnie zakończonym procesie rekultywacji stanie się zbiornikami wodnymi.

- **bioróżnorodność, zwierzęta, rośliny:** zakłada się, że potencjalne zmniejszenie bioróżnorodności jest proporcjonalne do zróżnicowania i zagęszczenia gatunków roślin i zwierząt oraz powierzchni terenów zabudowy;

negatywne zmiany w środowisku roślin i zwierząt nastąpią na terenach obecnie wolnych od zabudowy i przeznaczonych do prowadzenia działalności wydobywczej w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego; nie mniej jednak przeprowadzona rekultywacja terenów górniczych stworzy szansę na rozwój siedlisk nowej flory oraz fauny, przede wszystkim związanej ze zbiornikami wodnymi, wart uwagi jest fakt, iż w chwili obecnej trwają prace realizacyjne zbiornika wodnego – stawu hodowlanego dla potrzeb rolnictwa we wschodniej części analizowanego terenu;

- **klimat akustyczny:** na obszarze objętym projektem planu nie występują tereny podlegające ochronie akustycznej; realizacja ustaleń planu, czyli umożliwienie powstawania nowej odkrywkowej kopalni kruszywa naturalnego (piasku), będzie generować hałas związany z eksploatacją złóż oraz dodatkowy ruch samochodowy; będzie to się wiązać ze zwiększoną emisją hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego; w celu zapobieżenia negatywnemu wpływowi eksploatacji złóż dla użytkowników na sąsiednich działkach własnościowych, projekt planu ustala, iż oddziaływanie eksploatacji górniczej na granicy z terenami chronionymi akustycznie (zabudowa zagrodowa) nie może przekroczyć dopuszczalnych poziomów emisji hałasu wyznaczonych w przepisach odrębnych z tego zakresu.

- **krajobraz:** na przedmiotowym obszarze zmiana krajobrazu będzie związana przede wszystkim z działalnością górniczą;

projekt planu nie wyznacza nowych terenów zabudowy; dopuszcza jedynie tymczasowe zagospodarowanie – obiekty budowlane lub tymczasowe kontenery związane z prowadzeniem

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

działalności górniczej (socjalne i administracyjne) i lokalizowane; określa dla nich zasady kształtowania bryły obiektu;

zmiana istniejącego krajobrazu na skutek powierzchniowego wydobycia kopaliny obejmuje przede wszystkim deformację rzeźby oraz warunki wodne; są to zmiany w części odwracalne, gdyż skutki wydobycia polegające na powstaniu wyrobiska i deformacji powierzchni terenu ustąpią po przeprowadzeniu rekultywacji, do której zobowiązany jest zakład górniczy; ze względu na specyfikę eksploatacji piasku oraz położenie analizowanego obszaru w granicach form ochrony przyrody i w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią wodami Bzury projekt planu wskazuje kierunek wodny który jest jak najbardziej pożądanym w zaistniałej sytuacji.

- **zasoby naturalne:** realizacja ustaleń projektu planu wpłynie negatywnie na zasoby naturalne przedmiotowego obszaru w związku z dopuszczeniem możliwości prowadzenia działalności górniczej na niemalże całym analizowanym obszarze (powierzchnia udokumentowanego złoża);

negatywne zmiany znajdą również w zasobach świata roślinnego i zwierzęcego; warto jednak zauważyć, iż wodny kierunek rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych zazwyczaj stwarza nowe możliwości ekspansji przyrody; odpowiednie zagospodarowanie powstałych zbiorników wodnych może przynieść skutek w postaci zwiększenia bioróżnorodności środowiska.

- **zdrowie ludzi:** dopuszczenie możliwości prowadzenia działalności górniczej zwiększy znacznie zasięg uciążliwości z tym związany (m.in. emisje gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, wibracji, wytwarzanie ścieków i odpadów);

bardzo korzystnym ustaleniem projektu planu jest ograniczenie uciążliwości eksploatacji górniczej (zwłaszcza oddziaływania jej w zakresie wymagań dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego) do granic terenu górniczego; w szczególności artykułuje, iż na granicy z terenami przeznaczonych pod zabudowę zagrodową (najbliżej położona jest ok. 40 m na południe od granic obszaru badań) nie mogą być przekroczone dopuszczalne poziomy emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza (w tym pyłów) powodowane przez środki transportu.

- **zabytki:** projekt planu w celu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków ustala strefę ochrony archeologicznej od udokumentowanego stanowiska archeologicznego oraz zawiera wytyczne dla prowadzenia robót ziemnych i dokonywania zmian dotychczasowej działalności w granicach stanowiska oraz strefy ochrony archeologicznej.

- **dobra materialne:** w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpi poprawa jakości i wartości dóbr materialnych - nastąpi wzrost wartości części nieruchomości gruntowych wskutek zmiany ich przeznaczenia na tereny budowlane oraz poprawy ich dostępności.

- **NATURA 2000:**

Realizacja ustaleń projektu planu – teren wydobycia kruszywa naturalnego (piasku) w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole B może oddziaływać na obszary Natura 2000. Analizowany teren położony jest na północno-wschodnich krańcach dwóch obszarów sieci Natura 2000 - Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska – PLB100001⁴³ oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006⁴⁴. Projekt planu uwzględnia ten fakt i podkreśla, iż wszelkie działania, w tym inwestycyjne, na badanym terenie muszą być zgodne z celami ochrony obszarów Natura 2000 oraz z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody.

⁴³ Sklasyfikowany jako OSO w listopadzie 2004 r. na podstawie ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

⁴⁴ Zatwierdzony jako OZW zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358) (2013/741/UE) - Dz. U. UE. L. 350 z 21.12.2013 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Należy podkreślić, iż aktualnie zarówno OSO Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 oraz OZW Pradolina Bzury-Neru PLH100006 posiada aktualny plan zadań ochronnych (PZO)⁴⁵ które są aktem prawa miejscowego. Identyfikują one istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Określają one działania ochronne i ich cele ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz obszarów ich wdrażania.

Wytypowane działania ochronne dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001 dotyczą:

- ochrony czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk, polegającej na: opracowaniu i przeprowadzeniu programu informacyjnego dotyczącego sieci Natura 2000, poprawie warunków hydrologicznych na odcinku Neru w pobliżu Dąbia, obligatoryjnym zachowaniu siedlisk gatunków ptaków (stanowiących przedmioty ochrony) położonych na trwałych użytkach zielonych, ekstensywnym użytkowaniu kośnym, kośno-pastwiskowym lub pastwiskowym na trwałych użytkach zielonych, powieszeniu budek lęgowych dla gatunku dudek, zwiększeniu sukcesu lęgowego bielika;
- monitoringu stanu ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych (liczenie gatunków wykonywanym w okresie migracji; kontrola siedlisk, stanowisk, miejsc gniazdowania z częstotliwością określoną indywidualnie dla gatunku).

Powyższe działania ochronne dotyczą następujących gatunków ptaków i ich siedlisk: A004 perkozek (*Tachybaptus ruficollis*), A005 perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), A006 perkoz rdzawoszyi (*Podiceps griseogenä*), A008 zausznik (*Podiceps nigricollis*), A021 bąk (*Botaurus stellaris*), A037 łabędź czarnodzioby (*Cygnus columbianus bewickii*), A039 gęś zbożowa (*Anser fabalis*), A041 gęś białoczelna (*Anser albifrons*), A043 gęgawa (*Anser anser*), A051 krakwa (*Anas strepera*), A055 cyranka (*Anas querquedula*), A056 płaskonos (*Anas clypeata*), A059 głowienka (*Aythya ferina*), A061 czernica (*Aythya fuligula*), A075 bielik (*Haliaeetus albicilla*), A081 błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), A084 błotniak łąkowy (*Circus pygargus*), A118 wodnik (*Rallus aquaticus*), A119 kropiatka (*Porzana porzana*), A120 zielonka (*Porzana parva*), A122 derkacz (*Crex crex*), A123 kokoszka (*Gallinula chloropus*), A125 łyska (*Fulica atra*), A140 siewka złota (*Pluvialis apricaria*), A153 kszyc (*Gallinago gallinago*), A156 rycyk (*Limosa limosa*), A160 kulik wielki (*Numenius arquata*), A162 krwawodziób (*Tringa totanus*), A196 rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybrida*), A197 rybitwa czarna (*Chlidonias Niger*), A198 rybitwa białoskrzydła (*Chlidonias leucopterus*), A232 dudek (*Upupa epos*), A272 podróżniczek (*Luscinia svecica*), A292 brzęczka (*Locustella luscinioides*), A294 wodniczka (*Acrocephalus paludicola*), A323 wąsatka (*Panurus biarmicus*), A336 remiz (*Remiz pendulinus*), A338 gąsiorek (*Lanius collurio*), A371 dziwonia (*Carpodacus erythrinus*).

Warto podkreślić, iż nie wszystkie w/w szczegółowe działania ochronne dotyczą gminy Zduny, a jedynie niektóre, tj.:

- opracowanie i przeprowadzenie programu informacyjnego dotyczącego obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 oraz możliwości właściwego użytkowania siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru;
- zachowanie siedlisk gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych (działanie obligatoryjne);
- ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe na trwałych użytkach zielonych (działanie fakultatywne);
- powieszenie 80 budek lęgowych typu D przeznaczonych dla gatunku dudek z corocznym ich czyszczeniem;
- monitoringu stanu ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych.

⁴⁵ Przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1421 oraz Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r. poz. 1899 oraz zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z dnia 24 marca 2016 r. poz. 1404).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Zgodnie z załącznikiem nr 6 do wyżej wymienionego zarządzenia działaniem ochronnym dotyczącym ochrony czynnej gatunków ptaków i ich siedlisk wdrażanym na obszarze gminy Zduny oraz w obrębie analizowanego obszaru jest jedynie realizacja skrzynek lęgowych dla gatunku dudek. Nie mniej jednak załączona część graficzna nie precyzuje konkretnie, w których miejscach zostaną zlokalizowane budki lęgowe, a jedynie cały obszar Natura 2000 dzieli na 6 obszarów zróżnicowanych powierzchniowo z określoną do zrealizowania liczbą skrzynek lęgowych.

Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 obszary wdrażania działań ochronnych dotyczących monitoringu przedmiotów ochrony w/w obszarze Natura 2000 w znacznym stopniu zlokalizowane są poza granicami gminy i tym samym analizowanym obszarem. Jedynie monitoring następujących gatunków ptaków ma miejsce na terenie gminy Zduny, za południową granicą analizowanego obszaru: dudek, brzęczka, dziwonina, gąsiorek, podrózniczek, remiz.

Ponadto ze względu na wysoki udział pastwisk w powierzchni analizowanego obszaru (wg wypisu z rejestru gruntów) w jego obrębie należy uwzględnić działanie o charakterze fakultatywnym polegające na ekstensywnym użytkowaniu kośnym, kośno-pastwiskowym i pastwiskowym trwałych użytków zielonych. Wart uwagi jest jednak fakt, iż aktualnie część istniejących pastwisk została już zniszczona wraz z realizacją zbiornika wodnego – stawu hodowlanego dla potrzeb rolnictwa o docelowej powierzchni 10 000 m² (powierzchnia lustra wody 9 000 m²). Ponadto należy zaznaczyć, iż zarówno realizowany staw, jak również wodny kierunek rekultywacji dopuszczanej projektem planu powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego ma pozytywny wydźwięk dla gospodarki wodnej i stosunków wodnych. Z załącznika nr 3 do zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 wynika bowiem, iż zmiany stosunków wodnych polegające na osuszaniu doliny, zaniku czy wcześniejszym wysychaniu niewielkich powierzchniowo zbiorników stanowią istniejące i potencjalne zagrożenie dla gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w/w obszarze Natura 2000.

Obligatoryjnie na trwałych użytkach zielonych należy zachować siedliska gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony. Na chwilę obecną dla analizowanego obszaru nie była przeprowadzana szczegółowa inwentaryzacja przyrodnicza. Nie mniej jednak zgodnie z *Raportem o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce gm. Zduny* wykonanym dla Pola A odległego ok. 50 m na północ od analizowanego obszaru stwierdzono występowanie bardzo nielicznych, jak na obszar rolniczy, pospolitych ptaków: czarnogłówki *Parus montanus*, modraszki *P. caeruleus*, jastrzębia *Accipiter gentilis*, dymówki *Hirundo rustica* (gniazduje w pobliskich gospodarstwach), sójki *Garrulus glandarius*, świergotka drzewnego *Anthus trivialis*, i łąkowego *A. pratensis* (podczas ich wędrówek), pliszki żółtej *Motacilla flava*, skowronka *Alauda arvensis* i kosa *Turdus merula* (gniazdującego w sąsiednim lesie). Nie stwierdzono prowadzenia lęgów ani bytowania gatunków ptaków. Ponadto ze względu na rolniczy charakter analizowanego obszaru dominuje w jego obrębie fauna charakterystyczna dla terenów rolniczych.

W związku z powyższym realizacja projektu planu nie narusza ustaleń planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001, bowiem w jego granicach nie zostały zidentyfikowane gatunki ptaków i ich siedliska będące przedmiotami ochrony.

Wytypowane działania ochronne dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 dotyczą:

- ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, polegającej na: organizacji i przeprowadzeniu programu szkoleniowo-informacyjnego dotyczącego sieci Natura 2000, opracowaniu programu gospodarowania wodami zmierzającego do utrzymania właściwych warunków wodnych pozwalających na użytkowanie gospodarcze i zachowanie wartości przyrodniczych siedliska;
- monitoringu stanu przedmiotów oraz realizacji celów działań ochronnych, polegającym na monitoringu stanu ochrony przedmiotu ochrony;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

- uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach i uwarunkowaniach ochrony polegające na szczegółowej inwentaryzacji terenowej w obszarze Natura 2000.

Powyższe działania ochronne dotyczą: 6410 Zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (*Molinion*), 6430 Ziołorośli górskich (*Adenostylyon alliariae*) i ziołorośli nadrzecznych (*Convolvuletalia sepium*), 6510 Niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7140 Torfowisk przejściowych i trzęsawisk (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 9170 Grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*), *91E0 Łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (*Salicetum albofragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*) i olsów źródłiskowych, 1355 wydry (*Lutra Lutra*), 1337 bobra europejskiego (*Castor fiber*), 1188 kumaka nizinnego (*Bombina bombina*), 1166 traszki grzebieniastej (*Triturus cristatus*), 4038 czerwończyka fioletka (*Lycaena helle*).

Szczegółowe działania ochronne dla gminy Zduny zostały wytypowane jedynie dla obrębu Urzeczce (dz. ewid. nr 197 i 198), czyli poza granicami analizowanego obszaru.

Jednocześnie warto podkreślić, iż zgodnie z *Raportem o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Maurzyce” w miejscowości Maurzyce gm. Zduny* wykonanym dla Pola A odległego ok. 50 m na północ od analizowanego obszaru szatę roślinną reprezentują głównie rośliny segetalne. Na polnych drogach, obrzeżach lasu odnotowano występowanie następujących roślin: powój polny *Convolvulus arvensis*, perz właściwy *Elymus repens*, wiechlinę *Poa sp.*, tymotkę *Phleum sp.*, przymiotno kanadyjskie *Conyza canadensis*, chaber bławatek *Centaurea cyanus*, mniszek lekarski *Taraxacum officinale*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*, rumianek *Matricaria chamomilla*, goździk polny *Dianthus campestris*, szczaw *Rumex sp.*, komosę białą *Chenopodium album*, babkę zwyczajną *Plantago maior*, i lancetowatą *P. lanceolata*, bylicę pospolitą *Artemisia vulgaris*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, kąkol polny *Agrostemma githago*, wiesiołek *Oenothera sp.*, dziurawiec *Hypericum*, dziewannę *Verbascum sp.*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*, przytulię czepną *Galium aparine*. Szatę roślinną analizoanego obszaru obrazują fotografie nr 6 i 7.

Ponadto na podstawie wizji lokalnej z czerwca 2016 r. przedstawicielami zieleni wysokiej są: sosna pospolita *Pinus sylvestris*, brzoza brodawkowata *Betula pendula*, robinia akacjowa *Robinus pseudacacia*, dąb bezszypułkowy *Quercus petraea*, topola osika *Populus tremula*.

W związku z powyższym realizacja projektu planu nie narusza ustaleń planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006, bowiem w jego granicach nie zostały wyznaczone siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony.

Zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową jest przedsięwzięciem mogącym zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.⁴⁶ Ponadto ze względu na położenie analizowanego obszaru w granicach sieci Natury 2000 przedsięwzięcie to należy również traktować jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.

⁴⁶ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 817):

- wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha jest przedsięwzięciem zawsze znacząco oddziałyującym na środowisko;
- wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową:
 - ✓ bez względu na powierzchnię obszaru górniczego: 1) jeśli dotyczy torfu lub kredy jeziornej; 2) na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią; 3) na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie mniejszej niż 100 m od nich; 4) na obszarach objętych formami ochrony przyrody; 5) w odległości nie większej niż 250 m od terenów chronionych akustycznie; 6) jeśli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych; 7) jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metoda odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metoda odkrywkową;
 - ✓ z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobywaniu większym niż 20 000 m³ na rok; jest przedsięwzięciem potencjalnie znacząco oddziałyującym na środowisko.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Dopuszczenie powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego będzie wiązała się zatem ze znaczącym oddziaływaniem na przyrodę i istniejące siedliska analizowanego obszaru. Wart uwagi jest jednak fakt, iż aktualnie część istniejących siedlisk została już zniszczona wraz z realizacją zbiornika wodnego – stawu hodowlanego dla potrzeb rolnictwa o docelowej powierzchni 10 000 m² (powierzchnia lustra wody 9 000 m²). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 12.02.2016 r. znak WPN-III.670.11.2016.DZ nie wniósł jednak sprzeciwu dla tej inwestycji.

W myśl przepisów ustawy *o ochronie przyrody* (art. 33 ust.3 – Dz. U. z 2015. poz. 1651 ze zmianami) planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania, w tym sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, na etapie którego to zostanie określone pełne oddziaływanie na środowisko oraz obszar Natura 2000. Nie mniej jednak należy tutaj podkreślić, iż w chwili obecnej przy obecnie obowiązującym prawie miejscowym – uchwałą Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r. brak jest możliwości prawnej przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla docelowego przedsięwzięcia polegającego na odkrywkowej eksploatacji kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B. Wynika to z faktu, iż:

- po pierwsze przedsięwzięcie to jest niezgodne z obowiązującym prawem miejscowym, który analizowany obszar przeznaczył pod rolnictwo i leśnictwo z zakazem realizacji zabudowy i działalności gospodarczej;
- po drugie uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia z właściwymi organami w ramach przeprowadzanej oceny oddziaływania na środowisko wymaga przedłożenia wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- po trzecie decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony – warunek spełniony – uchwałą Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r.

Dlatego też w celu umożliwienia prowadzenia eksploatacji powierzchniowej z udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole B uchwałą Nr XV/106/16 Rady Gminy Zduny z dnia 28 stycznia 2016 r. zostały podjęte prace nad zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewidencyjnych 310/1, 313 i 317/1, czyli dla analizowanego obszaru. A niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko przygotowana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona jest właśnie na jego potrzeby.

Należy jednak podkreślić, iż obecny etap – projekt planu to jedynie wskazanie przeznaczenia terenu. Nie ma jeszcze miejsca przesądzenie, jaka konkretna inwestycja zostanie zrealizowana. Dlatego też na obecnym etapie nie możemy odnieść się do konkretnej możliwej do pojawienia się w obrębie terenu PE działalności górniczej. Zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko analizy odnoszą się do zaproponowanych w projekcie planu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i zagospodarowania przestrzennego. Rozpatrują przede wszystkim zaproponowane przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania. Przy braku informacji chociażby o sposobie prowadzenia eksploatacji górniczej oraz użytej technologii brak jest możliwości określenia pełnego oddziaływania na środowisko.

Należy jednak dodać, iż dopuszczone w projekcie planu przedsięwzięcie będzie potrzebowało przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz obowiązkowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dopiero na tym etapie będzie możliwość pełnej oceny na środowisko, bowiem będą informacje o konkretnych rozwiązaniach technologicznych.

Ponadto projekt planu ustala zasady ochrony środowiska, przyrody, przy respektowaniu których nastąpi wyeliminowanie bądź ograniczenie negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji ustaleń projektu planu (pkt. 4.1. Prognozy).

Zgodnie z art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w ramach projektu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wyznaczono terenów podlegających ochronie akustycznej. Projektowany teren wydobywania kruszywa naturalnego (piasku) w granicach udokumentowanego złoża bowiem nie podlega takiej ochronie, a wręcz przeciwnie sam może stwarzać uciążliwości akustyczne. Dlatego też by zminimalizować ewentualną uciążliwość projektowanego zagospodarowania dla terenów sąsiednich (w tym dla istniejącej zabudowy zagrodowej – najbliższa ok. 40 m na południe od granic obszaru badań) projekt planu ustala, iż na granicy z terenami zabudowy zagrodowej nie mogą być przekroczone dopuszczalne poziomy emisji hałasu określone w przepisach odrębnych. Oddziaływanie eksploatacji górniczej nie może wykroczyć poza granice terenu górniczego.

Na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy braku informacji o planowanych przedsięwzięciach, nie da się określić, jakie przedsięwzięcia zostaną zrealizowane i czy będą to przedsięwzięcia, których oddziaływanie na środowisko będzie znaczące w rozumieniu obowiązujących przepisów. Określenie oddziaływań jest zatem niepełne i ma charakter ogólny.

Oddziaływania będą występowały w fazie budowy poszczególnych obiektów, ich eksploatacji i likwidacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane.

Faza budowy będzie się wiązała przede wszystkim z przygotowaniem terenu do rozpoczęcia planowanego przedsięwzięcia i zabezpieczeniem terenu budowy. Prowadzone podczas budowy prace mają charakter okresowy i nie wpływają na stan środowiska, ponieważ wszystkie oddziaływania mają charakter przemijający.

Faza eksploatacji będzie związana z określonym korzystaniem ze środowiska, z oddziaływaniem na niego poprzez:

- ✓ emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego,
- ✓ emisje hałasu i wibracji;
- ✓ wytwarzanie odpadów;
- ✓ pobór wody;
- ✓ pobór energii;
- ✓ powstawanie ścieków;
- ✓ powstawanie wód opadowych i roztopowych;
- ✓ fragmentaryczne zniszczenie siedlisk roślinnych (teren górniczy);
- ✓ zwiększenie powierzchni deformacji rzeźby terenu (teren górniczy);
- ✓ fragmentaryczne przekształcenie profilu glebowego (teren górniczy).

Intensywność poszczególnych rodzajów oddziaływań będzie zróżnicowana, w zależności od zastosowanych rozwiązań techniczno – technologicznych i organizacyjnych.

Podczas fazy likwidacji należy uwzględnić stopień degradacji terenu związanego z działalnością projektowanego zamierzenia inwestycyjnego. Może zajść potrzeba podejmowania prac rekultywacyjnych przywracających stan środowiska do stanu pierwotnego – dla terenu wydobywania kruszywa naturalnego projekt planu ustala obowiązek przeprowadzenia prac rekultywacyjnych. Prace rozbiórkowe i rekultywacyjne mogą stać się źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza.

Dla potrzeb niniejszej Prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko w podziale na oddziaływania:

- bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia pokrywy glebowo-roślinnej pod terenem komunikacyjnym i w obrębie terenu działalności górniczej; emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza; znaczny wzrost poziomu hałasu; wzrost poziomu wibracji; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków; zmiany w morfologii terenu; zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych;
- pośrednie – uszczelnienie powierzchni, wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska, ryzyko wystąpienia wypadków;

- wtórne – eksploatacja pojazdów samochodowych jest źródłem emisji gazów obniżających odczyn opadów atmosferycznych (kwaśne deszcze), na których oddziaływanie narażone są gleby oraz roślinność, zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;
- skumulowane – na analizowanym obszarze będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – emisje pyłowe i gazowe do atmosfery; ścieki; odpady; emisje i hałas komunikacyjny; wibracje;
- krótkoterminowe – emisja hałasu budowlanego, zanieczyszczenia powietrza w fazie budowy, odpady budowlane, ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy, fragmentaryczne zakłócenie funkcjonowania środowiska w trakcie prowadzenia robót;
- średnioterminowe – zmiany powierzchni (rzeźby) terenu w wyniku prowadzonej działalności górniczej (po przeprowadzeniu działań rekultywacyjnych skutki wydobywania kopaliny widoczne w morfologii terenu będą częściowo odwracalne); zmiany w krajobrazie o zasięgu lokalnym na terenach rolniczych (kopalnia); wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; wytwarzanie odpadów i ścieków (wzrost ilości odpadów i ścieków spowodowany wzrostem ilości użytkowników terenów);
- długoterminowe – emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza; zmiany profilu glebowego w obrębie terenu górniczego; zmiany w morfologii terenu; zmiany w krajobrazie o zasięgu lokalnym na terenach rolniczych (zbiorniki wodne);
- stałe – częściowa zmiana krajobrazu; zmiany w morfologii terenu; emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza; zmiany profilu glebowego w obrębie terenu górniczego;
- chwilowe – ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy, powstawanie odpadów budowlanych, hałas i zanieczyszczenia pyłowo-gazowe powietrza powodowane pracą sprzętu budowlanego występujące w fazie budowy obiektów.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu wzrośnie liczba źródeł zanieczyszczeń środowiska, ale jednak będą one miały znaczenie lokalne. W znacznym stopniu będzie to zakres średnioterminowy, bowiem eksploatacja górnicza odbywa się w określonym czasie, do momentu zbilansowania zasobów na poziomie „0”. Po jej zakończeniu obowiązkowo należy przeprowadzić proces rekultywacji, w wyniku którego część oddziaływań zostanie odwróconych. Ponadto projekt planu zawiera zapisy, które mają zminimalizować ewentualne negatywne skutki dopuszczonej powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego (piasku). Realizacja ustaleń planu może oddziaływać na obszary Natura 2000. wart jest jednak uwagi fakt, iż analizowany teren położony jest na północno-wschodnich krańcach obszarów Natura 2000, a wodny kierunek rekultywacji niesie ze sobą pozytywny skutek zwiększenia bioróżnorodności środowiska.

4.8 Możliwość ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko

Realizacja projektu planu wiąże się ze znaczącym przekształceniem niemalże całego analizowanego obszaru. Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów polegają przede wszystkim na dopuszczeniu na niemalże całym analizowanym obszarze (granice udokumentowanego złoża - 93,6% powierzchni terenu badań) możliwości prowadzenia eksploatacji powierzchniowej kruszywa naturalnego (piasku). Dojdzie zatem do zmiany ukształtowania terenu (np. rzędnych powierzchni terenu) oraz przemieszczanie mas skalnych/ziemnych (np. nadkładu). Należy jednak nadmienić, iż zmiana ta ma wymiar średnioterminowy, bowiem po zakończeniu eksploatacji zgodnie z ustaleniami projektu planu konieczne jest przeprowadzenie rekultywacji terenu w kierunku wodnym. Jedynie zachodnie krańce projektu planu przeznacza pod poszerzenie drogi mającej zapewnić obsługę komunikacyjną terenu eksploatacji powierzchniowej.

Projekt planu nie wyznacza nowych terenów do urbanizacji.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego, do którego ustaleń odnosi się niniejsze opracowanie, zawiera zapisy, które mają na celu zminimalizowanie kolizji jakie mogą zaistnieć przy jego realizacji oraz

złagodzenia wpływu na środowisko. Warunkiem niezbędnym dla spełnienia przyjętych w planie założeń prośrodowiskowych jest ich respektowanie przez użytkowników terenów.

Ustalenia projektu planu w odniesieniu do zasad użytkowania poszczególnych terenów m.in. mają na celu ochronę warunków środowiskowych analizowanego obszaru oraz ludzi.

Istotny wpływ na zagospodarowanie terenu badań mają również określone w projekcie planu zasady wyposażenia go w infrastrukturę techniczną. Systematyzują one działalność gospodarczą w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zaopatrzenia w energię elektryczną, gospodarki odpadami oraz określają ogólne warunki korzystania ze środowiska. Do rozwiązań pro środowiskowych należy zaliczyć zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi oraz gruntu, tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki oraz obowiązek selekcji odpadów. Dopuszczone rozwiązania w zakresie odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych nie należą do bezpiecznych ekologicznie. Stwarzają poważne zagrożenie możliwości wystąpienia skażenia wód.

Uciążliwe negatywne oddziaływanie na środowisko będzie przede wszystkim wiązać się z funkcjonowaniem terenu przeznaczonego pod odkrywkowe wydobycie kruszywa naturalnego (piasku) w granicach udokumentowanego złoża. Nie mniej jednak projekt planu zawiera zapisy, które mają na celu ograniczyć uciążliwość tego terenu dla środowiska oraz dla ludzi, w tym dla sąsiedniej zabudowy zagrodowej.

Ponadto należy również nadmienić, iż odkrywkowa eksploatacja będzie prowadzona zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia⁴⁷ określającą szczegółowe warunki wykorzystania terenu i wymagania dotyczące środowiska oraz zgodnie z koncesją na wydobycie. W/w decyzje administracyjne będą zawierały szereg wymagań, mających na celu ograniczyć negatywne oddziaływanie kopalni odkrywkowych na środowisko oraz ludzi.

Uciążliwości jakie powstaną w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie powinny znacząco wpłynąć na znaczne pogorszenie się walorów środowiska w skali wsi i gminy. Największe zmiany zajdą przede wszystkim w ukształtowaniu terenu, profilu glebowym, bioróżnorodności flory i fauny oraz krajobrazie lokalnym. Pojawią się również nowe źródła emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery oraz emisji hałasu. Będą one miały jednak wymiar średnioterminowy (do zakończenia eksploatacji). Część uciążliwości zostanie odwrócona po prawidłowym przeprowadzeniu procesu rekultywacji.

Realizacja projektu planu może oddziaływać na obszary Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko - Berlińska - PLB100001 oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006.

4.9 Rozwiązania alternatywne dla projektu planu

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania oraz zasad obsługi komunikacyjnej wskazują nowe możliwości rozwoju wsi w oparciu o istniejące uwarunkowania.

Wyznaczone w projekcie planu przeznaczenie podstawowe stanowi kontynuację zapisów obowiązującego Studium..., zgodnie z którym cały analizowany obszar przewidziany został do prowadzenia eksploatacji powierzchniowej w ramach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego (warunek obecnie już spełniony – w październiku 2014 r. na działkach nr ewid. 300/1, 310/1, 313, 317/1 został zatwierdzony aktualny zasięg złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B. Stanowi ono 93,6% powierzchni terenu badań.

Projekt planu stwarza podstawy do prowadzenia polityki przestrzennej w obrębie w/w

⁴⁷ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) i Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 817) wydobycie kopalni ze złoża metodą odkrywkową może być przedsięwzięciem zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływające na środowisko

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Należy podkreślić, iż jest to wynik stanu istniejącego w zakresie wydanych przez marszałka województwa decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną złoża kopaliny i tym samym udokumentowania złoża kruszywa naturalnego.

Stworzenie możliwości prowadzenia eksploatacji z udokumentowanego złoża jest zasadniczą zmianą w stosunku do obowiązującego prawa miejscowego. Dla obszaru badań od 2002 r. obowiązuje bowiem miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – uchwała Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach w dniu 25 czerwca 2002 roku. Zgodnie z w/w dokumentem analizowany teren został wyłączony z możliwości urbanizacyjnych – przeznaczono go pod rolnictwo i leśnictwo z zakazem realizacji zabudowy. Zatem w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie miałyby miejsca zmiany w zakresie kubaturowym.

Należy tutaj jednak zaznaczyć, iż celem projektu planu jest zabezpieczenie terenów sąsiednich, w tym przeznaczonych pod zabudowę, przed bezpośrednim oddziaływaniem terenów górniczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego i ochrona środowiska.

Opracowywany miejscowy plan jest wynikiem zaistniałych nowych potrzeb inwestycyjnych. Istniejące prawo miejscowe uniemożliwiało w dużym stopniu realizację nowych odkrywkowych kopalni kruszywa naturalnego. W myśl bowiem zapisów obowiązującego prawa miejscowego na analizowanym terenie obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie zaś z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) i Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 817) wydobywanie kopalni ze złoża metodą odkrywkową może zaliczać się w wielu przypadkach do takich przedsięwzięć. Zatem eksploatacja z udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole B nie jest możliwa bez zmiany obowiązującego prawa miejscowego.

Ponadto wart uwagi jest fakt, iż w prawdzie analizowany teren położony jest w zasięgu dwóch obszarów Natura 2000 - Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska – PLB100001⁴⁸ oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006⁴⁹. Nie mniej jednak projekt planu podkreśla, iż wszelkie działania, w tym inwestycyjne, na badanym terenie muszą być zgodne z celami ochrony obszarów Natura 2000 oraz z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody.

W obecnej sytuacji formalno-prawnej (obowiązujące prawo miejscowe zakazujące realizacji na analizowanym terenie realizacji przedsięwzięć mogących zawsze/potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – w tym wydobywanie kopalni ze złoża metodą odkrywkową) brak jest możliwości przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

- przedsięwzięcie to jest niezgodne z obowiązującym prawem miejscowym, który analizowany obszar przeznaczył pod rolnictwo i leśnictwo z zakazem realizacji zabudowy i działalności gospodarczej;
- uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia z właściwymi organami w ramach przeprowadzanej oceny oddziaływania na środowisko wymaga przedłożenia wypisu i wrysunku z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony – warunek spełniony – uchwała Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r.

⁴⁸ Sklasyfikowany jako OSO w listopadzie 2004 r. na podstawie ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

⁴⁹ Zatwierdzony jako OZW zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358) (2013/741/UE) - Dz. U. UE. L. 350 z 21.12.2013 r.

W związku z powyższym w celu umożliwienia prowadzenia eksploatacji powierzchniowej z udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole B uchwałą Nr XV/106/16 Rady Gminy Zduny z dnia 28 stycznia 2016 r. zostały podjęte prace nad zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewidencyjnych 310/1, 313 i 317/1, czyli dla analizowanego obszaru. A niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko przygotowywana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona jest właśnie na potrzeby tego projektu.

W związku z powyższym oraz ze względu na średnioterminowe oddziaływanie odkrywkowych kopalni kruszywa naturalnego (w część stan przywrócony sprzed eksploatacji na etapie rekultywacji) nie istnieje potrzeba wskazania alternatywnego rozwiązania w stosunku do przedstawionego w projekcie planu w zakresie zagospodarowania obszaru.

4.10 Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu

Projekt planu został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń projektu planu wymaga kontroli i oceny jakości poszczególnych elementów środowiska. Do kontrolowania i egzekwowania przestrzegania przepisów ochrony środowiska niezbędna jest wiarygodna wiedza o stanie środowiska, która jest zapewniana w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W miarę potrzeb możliwe jest tworzenie lokalnych sieci monitoringu zapewniających śledzenie i kontrolowanie wpływu najbardziej szkodliwych punktowych lub obszarowych źródeł zanieczyszczenia.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu są następujące:

- ocena projektowanego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu planu działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko;
- analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, a także innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, np.:
 - ✓ ocena stanu sanitarnego i jakości powietrza,
 - ✓ ocena jakości wód,
 - ✓ ocena jakości gleby i ziemi,
 - ✓ ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,
 - ✓ ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku,
 - ✓ ocena gospodarki odpadami,

wykonywane raz na 1 rok.

Monitorowanie i ocena realizacji planowanej zabudowy wymaga określenia podstawowych grup wskaźników. Mogą być one sporządzane w kategoriach dotyczących presji na środowisko czy w kontekście zachowania zrównoważonego, ładu przestrzennego. Proponuje się następujące wskaźników służących analizie jakości środowiska:

- stan i jakość wód podziemnych;
- zmiany położenia zwierciadła wody gruntowej;
- ilość i jakość ścieków odprowadzanych z analizowanego obszaru;
- ilość wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z analizowanego obszaru;
- jakość gleb;
- jakość (zanieczyszczenie) powietrza;
- ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów - poziom odzysku odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do całkowitej ilości tych odpadów zawartych w odpadach komunalnych (%), udział odpadów niebezpiecznych;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

- udział poszczególnych form użytkowania gruntu w stosunku do całkowitej powierzchni analizowanego obszaru (%);
- udział powierzchni zrekultywowanych w stosunku do powierzchni wymagających takiej potrzeby (%);
- jakości powierzchni biologicznej – m.in. liczba nasadzeń drzew na analizowanym terenie (szt.), liczby wyciętych/posadzonych drzew, powierzchni wyciętych/posadzonych krzewów;
- jakość klimatu akustycznego (dB) – uciążliwość akustyczna istniejących ciągów komunikacyjnych na podstawie pomiarów zarządcy drogi lub WIOŚ (dB);
- możliwość wystąpienia ruchów masowych spowodowanych działalnością górniczą;
- sprawność i stan techniczny urządzeń zapewniający bezawaryjną pracę instalacji.

Za monitoring poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialny jest przede wszystkim Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane z zakresu ochrony przyrody zapewniają Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych. Jednostkami wspomagającymi zapewniającymi informacje są m.in. urzędy wojewódzkie, starostwa powiatowe, zarządy dróg, instytucje związane z gospodarką wodną (m.in. RZGW, IMGW) i inne. Wyniki badań prowadzonych przez w/w instytucje są powszechnie dostępne w raportach przez nie opracowanych.

Ponadto zgodnie z art. 55 ust. 3. pkt. 5 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016, poz. 353 z późniejszymi zmianami) monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko zobowiązany jest prowadzić organ opracowujący projekt dokumentu.

4.11 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie skutkowała transgranicznym oddziaływaniem na środowisko.

4.12 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313, 317/1 wykonanego na zlecenie Wójta Gminy Zduny. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla w/w obszaru została podjęta uchwałą Nr XV/106/16 Rady Gminy Zduny z dnia 28 stycznia 2016 r.

Obszar objęty opracowaniem obejmuje fragment wsi Maurzyce, a dokładnie trzy działki o nr ewidencyjnych 310/1, 313 I 317/1 o łącznej powierzchni ok. 7,4 ha. Jest on położony w bezpośrednim sąsiedztwie drogi gminnej oraz w odległości ok. 200-400 m na południe od drogi krajowej nr 92 w południowo-wschodniej części gminy Zduny.

Jest to obszar dotychczas niezainwestowany. Cechuje go brak zabudowy. Nadal pozostaje on w 100% aktywny przyrodniczo i tym samym jest wolny od wszelkich obiektów kubaturowych. Są to przede wszystkim użytki rolne w chwili obecnej wyłączone z produkcji rolniczej - odłogowane pola uprawne (część zachodnia) i pastwiska (część wschodnia) z postępującą spontanicznie sukcesją wtórną (w tym zadrzewienia).

Zatem reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych (odłogowane pola uprawne i pastwiska) oraz w mniejszym zakresie powierzchniowym zieleń wysoka w postaci zadrzewień (fotografie od 3 do 7).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Analizowany obszar cechuje atrakcyjne położenie względem systemu przyrodniczego gminy, ze względu na usytuowanie w rozległej dolinie rzecznej Bzury. Znajduje się on w niedalekiej odległości od dwóch ważnych rzek gminy będących ważnymi korytarzami ekologicznymi predysponowanymi do pełnienia roli łącznika między węzłami - ok. 0,7-1,0 km na północ od Bzury oraz ok. 350-400 m na zachód od Słudwi.

Bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego obszaru stanowią głównie tereny otwarte pozostające w leśnym (od północy) oraz w rolniczym użytkowaniu (od południa i zachodu). Od wschodu pośrednio graniczy z Muzeum wsi łowickiej w postaci Skansenu w Marzycach, zaś za kompleksem leśnym w kierunku północnym jest istniejąca już kopalnia „Maurzyce” w ramach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole A, która wraz z badanym terenem stanowi inwestycję tego samego właściciela.

Prognoza... poddaje analizie stan środowiska obszaru, jego zagrożenia i potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.

W wyniku przeprowadzonej analizy poszczególnych elementów środowiska, tj. rzeźba, budowa geologiczna, surowce naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierząt, prawne formy ochrony przyrody oraz obszar Natura 2000 należy stwierdzić, iż istniejące uwarunkowania są niezwykle zróżnicowane i jednocześnie sprzyjają i ograniczają przekształceniu analizowanego obszaru w teren eksploatacji górniczej.

Głównym potwierdzeniem atrakcyjności analizowanego obszaru jako tereny przeszłej eksploatacji górniczej jest m.in. decyzja Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 30 października 2014 r. (pismo znak RŚV.7427.2.73.2014.CF) zatwierdzająca na analizowanym oraz sąsiednim obszarze (Pola A i B) aktualna powierzchnię złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE”. Jego zasoby w kategorii C₁ wg. stanu na dzień 31.12.2013 r. wynosiły 3 157,97 tys. ton. W 91% jest to piasek o średniej zawartości frakcji <2 mm przydatny dla budownictwa ogólnego i drogowego. Obecnie złożo jest eksploatowane tylko na Polu A zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 17.01.2012 r. znak: ROV.7422.2.122.2011.CF udzielającą koncesję na wydobycie oraz wyznaczającą zasięg oraz powierzchnię obszaru i terenu górniczego. Złożo „MAURZYCE” Pole B stanowi aż 93,6% powierzchni terenu badań.

Główne ograniczenia i utrudnienia to przede wszystkim:

- holocenijskie torfy, namuły organiczne i piaski próchniczne wyspowo występujące we wschodniej części;
- położenie w obrębie bardzo szerokiego terasu zalewowego Bzury, która sama przepływa w odległości ok. 0,7-1,0 km na południe;
- wyznaczone od Bzury obszary o wysokim (raz na 10 lat – Q=10%), średnim (raz na 100 lat – Q=1%) i niskim (raz na 500 lat – Q=0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi – generalnie wschodnia część analizowanego obszaru;
- płytkie występowanie zwierciadła wód we wschodniej części analizowanego obszaru związane z osadami holocenijskimi w obrębie den dolin rzecznych i obniżień;
- mady wykształcone we wschodniej części terenu badań;
- zadrzewienia występujące w północnej części analizowanego obszaru;
- położenie w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury;
- położenie w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001;
- położenie w granicach Obszaru mającego Znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Pradolina Bzury-Neru PLH100006;
- stanowisko archeologiczne udokumentowane w północno-wschodniej części analizowanego obszaru.

Charakter obszaru objętego projektem planu powoduje, że obecnie brak jest zasadniczych problemów w zakresie środowiska. Brak zainwestowania oraz zaniechanie prowadzenia działalności rolniczej, powoduje

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

że w jego obrębie nie występują żadne obiekty oraz nie jest prowadzona działalność znacząco wpływająca na stan środowiska.

Rolniczy charakter gminy, niski stopień urbanizacji terenów sąsiadujących z analizowanym obszarem oraz ranga dróg stanowiących granicę od wschodu powoduje, że na przedmiotowym obszarze stopień zanieczyszczenia powietrza jest nieznaczny.

Główne źródła uciążliwości dla środowiska znajdują się poza terenem badań. Jest to przede wszystkim krajowa nr 92 przebiegająca w odległości ok. 200-400 m na północ od analizowanego obszaru - emisje komunikacyjne, źródło hałasu, ze względu na znaczne obciążenie ruchu samochodowego.⁵⁰ Przebiegająca wzdłuż zachodniej granicy droga gminna może stanowić źródło zakwaszenia i zanieczyszczenia metalami ciężkimi gleb (głównie ołów) oraz spływów powierzchniowych zawierających związki ropopochodne. Sąsiadująca z analizowanym terenem zabudowa zagrodowa stanowi zaś potencjalne źródło uciążliwości zapachowej.

Udokumentowane w obrębie analizowanego obszaru złoża kruszywa naturalnego (piasku) nie posiada ważnej koncesji na wydobycie określającej zasięg oraz powierzchnię obszaru i terenu górniczego. W związku z tym na obszarze badań nie jest prowadzona działalność górnicza stanowiąca znaczne obciążenie dla środowiska.

W przypadku braku realizacji projektu planu środowisko na analizowanym obszarze poddawane będzie działaniu przede wszystkim procesów naturalnych. Istniejący stan środowiska analizowanego terenu nie uległby zmianom w zakresie kubaturowym. Gospodarowanie przestrzenią odbywa się bowiem na podstawie prawa miejscowego - od 2002 r. dla obszaru badań obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - uchwała Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r. Zgodnie z w/w dokumentem analizowany obszar został wyłączony z możliwości urbanizacyjnych. Przeznaczono go pod rolnictwo i leśnictwo z zakazem realizacji zabudowy.

Brak realizacji projektowanego dokumentu przyczyniłby się do tego, iż na analizowanym obszarze nie pojawiałyby się tereny powierzchniowej eksploatacji kopalin. Są to bowiem przedsięwzięcia mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁵¹, a obowiązujące prawo miejscowe - uchwała Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r. zakazuje realizacji takich przedsięwzięć na terenach rolnych.

Nie mniej jednak ze względu na prywatną własność działki należy się liczyć z dużą presją realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Opracowywany projekt planu jest wynikiem zaistniałych potrzeb inwestycyjnych oraz zgodny z ustaleniami obowiązującego Studium..., które przeznaczyło obszar badań do docelowej eksploatacji udokumentowanego złoża kopalin.

Projekt planu miejscowego składa się z części opisowej - tekst planu (projekt uchwały Rady Gminy) oraz graficznej - rysunku planu w skali 1:1000. Wyodrębnia tereny będące przedmiotem przepisów

⁵⁰ Natężenie ruchu drogowego (ŚDR - średni dobowy ruch) w 2010 r. na drodze krajowej nr 92 na odcinku Bedlno - Łowicz wynosiło 5600 pojazdów na dobę (w tym aż 50% stanowiły samochody ciężarowe).

⁵¹ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 817):

- wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha jest przedsięwzięciem zawsze znacząco oddziałyującym na środowisko;
- wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową:
 - ✓ bez względu na powierzchnię obszaru górniczego: 1) jeśli dotyczy torfu lub kredy jeziornej; 2) na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią; 3) na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie mniejszej niż 100 m od nich; 4) na obszarach objętych formami ochrony przyrody; 5) w odległości nie większej niż 250 m od terenów chronionych akustycznie; 6) jeśli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych; 7) jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metoda odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metoda odkrywkową;
 - ✓ z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok; jest przedsięwzięciem potencjalnie znacząco oddziałyującym na środowisko.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

szczegółowych o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, wyznaczone liniami rozgraniczającymi i oznaczone na rysunku planu symbolami, dla których ustalono podstawowe przeznaczenie terenu.

Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów polegają przede wszystkim na dopuszczeniu na niemalże całym analizowanym obszarze (granice udokumentowanego złoża - 93,6% powierzchni terenu badań)) możliwości prowadzenia eksploatacji powierzchniowej kruszywa naturalnego (piasku) oraz na przeznaczeniu zachodnich krańców pod poszerzenie drogi mającej zapewnić obsługę komunikacyjną terenu eksploatacji powierzchniowej. Projekt planu nie wyznacza nowych terenów do urbanizacji.

W projekcie planu określono zasady wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną. Systematyzuje on działalność gospodarczą w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zaopatrzenia w energię elektryczną, gospodarki odpadami oraz określa ogólne warunki korzystania ze środowiska. Do rozwiązań pro środowiskowych należy zaliczyć zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki oraz obowiązek selekcji odpadów. Dopuszczone rozwiązania w zakresie odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych nie należą do bezpiecznych ekologicznie. Stwarzają poważne zagrożenie możliwości wystąpienia skażenia wód.

W Prognozie dokonano oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu planu, m.in. zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska (w tym szczebla wspólnotowego i krajowego), ochrony ustalonej na podstawie przepisów odrębnych, ochrony różnorodności biologicznej oraz ustalonych proporcji terenów o różnych formach użytkowania.

Analizowany obszar położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury, którego aktualne granice zostały wyznaczone rozporządzeniem Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego Nr 18 poz. 113) (rys. 3). Położony jest on na północno-wschodnich krańcach OCHK-u. Aktualnie Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury występuje tylko w obrębie gminy Zduny.

Rozporządzenie powołujące OCHK Doliny Bzury utraciło jednak swoją moc prawną. Dlatego też projekt planu wyznacza jedynie granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury nie określając już jego zasad zagospodarowania.

Ponadto obszar badań leży w obrębie dwóch obszarów sieci NATURA 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska – PLB100001⁵² oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006⁵³. Na terenie gminy Zduny granice obu obszarów Natura 2000 niemal w całości pokrywają się z granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury. Ponadto same obszary Natura 2000 również w znacznym stopniu pokrywają się. Ich współliniowa granica przebiega wzdłuż zachodniej granicy analizowanego obszaru i tuż za jego północną granicą obejmując m.in. kompleks leśny, który stanowi bezpośrednie sąsiedztwo od północy.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 stanowi bardzo ważną ostoję ptaków wodno-błotnych. W jego obrębie występuje, co najmniej 57 gatunków ptaków z Załącznika I „dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE” z czego niemalże połowa (26) to gatunki lęgowe. Ponadto jest to miejsce gniazdowania 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W obrębie obszaru specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 znajduje się obszar „siedliskowy” Pradolina Bzury-Neru PLH100006, który został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Został on wyznaczony w celu zachowania we właściwym stanie 11 typów siedlisk (tabela 1) i 15 gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

⁵² Sklasyfikowany jako OSO w listopadzie 2004 r. na podstawie ówczynie obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

⁵³ Zatwierdzony jako OZW zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358) (2013/741/UE) - Dz. U. UE. L. 350 z 21.12.2013 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Analizowany obszar położony jest na północno-wschodnich krańcach obszarów Natura 2000. Projekt planu podkreśla, iż wszelkie działania, w tym inwestycyjne, na badanym terenie muszą być zgodne z celami ochrony obszarów Natura 2000 oraz z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody.

Należy podkreślić, iż aktualnie zarówno OSO Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 oraz OZW Pradolina Bzury-Neru PLH100006 posiada aktualny plan zadań ochronnych⁵⁴, który określa cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz obszarów ich wdrażania. Wytypowane działania ochronne dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001dotyczą:

- ochrony czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk, polegającej na: opracowaniu i przeprowadzeniu programu informacyjnego dotyczącego sieci Natura 2000, poprawie warunków hydrologicznych na odcinku Neru w pobliżu Dąbia, obligatoryjnym zachowaniu siedlisk gatunków ptaków (stanowiących przedmioty ochrony) położonych na trwałych użytkach zielonych, ekstensywnym użytkowaniu kośnym, kośno-pastwiskowym lub pastwiskowym na trwałych użytkach zielonych, powieszeniu budek lęgowych dla gatunku dudek, zwiększeniu sukcesu lęgowego bielika;
- monitoringu stanu ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych (liczenie gatunków wykonywanym w okresie migracji; kontrola siedlisk, stanowisk, miejsc gniazdowania z częstotliwością określoną indywidualnie dla gatunku).

Wytypowane działania ochronne dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006dotyczą:

- ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, polegającej na organizacji i przeprowadzeniu programu szkoleniowo-informacyjnego dotyczącego sieci Natura 2000, opracowaniu programu gospodarowania wodami zmierzającego do utrzymania właściwych warunków wodnych pozwalających na użytkowanie gospodarcze i zachowanie wartości przyrodniczych siedliska;
- monitoringu stanu przedmiotów oraz realizacji celów działań ochronnych, polegającym na monitoringu stanu ochrony przedmiotu ochrony;
- uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach i uwarunkowaniach ochrony polegające na szczegółowej inwentaryzacji terenowej w obszarze Natura 2000.

Projekt planu uwzględnia zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wodami Bzury o wysokim ($Q=10\%$) i średnim ($Q=1\%$) prawdopodobieństwie wystąpienia i wyznacza je graficznie na rysunku projektu planu. W części tekstowej uchwały akcentuje, iż wszelkie działania, w tym inwestycyjne, na tym terenie muszą być zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego.

Ponadto, ze względu na fakt, iż analizowany obszar położony jest również w zasięgu obszaru o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia zdarzenia ekstremalnego ($Q=0,2\%$), jako oznaczenie informacyjne na rysunku projekt planu wskazuje obszar o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi – raz na 500 lat, jednocześnie ma on największy zasięg w obrębie analizowanego obszaru. Na zalanie narażony jest przeszły teren wydobywania kruszywa naturalnego (piasku) – PE.

Projekt planu nie wyznacza obszarów osuwania się mas ziemnych, które podlegają ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Nie wyznacza również terenów górniczych, bowiem udokumentowane na analizowanym obszarze złoża kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B nie posiada jeszcze koncesji na wydobywanie.

Projekt planu określa zasady ochrony dziedzictwa kulturowego. Projekt planu wyznacza ustalił strefę ochrony archeologicznej od udokumentowanego stanowiska archeologicznego, obejmującą centralną i wschodnią część analizowanego obszaru.

⁵⁴ Przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1421 oraz Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r. poz. 1899 oraz zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz. U. Woj. Łódzkiego z dnia 24 marca 2016 r. poz. 1404).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków projekt planu ustala, iż roboty ziemne lub dokonywanie zmian charakteru dotychczasowej działalności wykonywane w granicach stanowiska archeologicznego należy prowadzić na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a w granicach konserwatorskiej strefy ochrony archeologicznej wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych o charakterze nadzoru.

Projekt planu nie określa zasad ochrony dóbr kultury współczesnej oraz zasad kształtowania krajobrazu, w tym również krajobrazów kulturowych.

Projekt planu nie wyznacza terenów podlegających ochronie akustycznej. Projektowany teren wydobywania kruszywa naturalnego (piasku) w granicach udokumentowanego złoża bowiem nie podlega takiej ochronie, a wręcz przeciwnie sam może stwarzać uciążliwości akustyczne. Dlatego też by zminimalizować ewentualną uciążliwość projektowanego zagospodarowania dla terenów sąsiednich (w tym dla istniejącej zabudowy zagrodowej – najbliższa ok. 40 m na południe od granic obszaru badań) projekt planu ustala, iż na granicy z terenami zabudowy chronionej akustycznie (zabudowa zagrodowa) nie mogą być przekroczone dopuszczalne poziomy emisji hałasu określone w przepisach odrębnych. Oddziaływanie eksploatacji górniczej nie może wykraczać poza granice terenu górniczego.

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi prawne umożliwienie prowadzenia na analizowanym obszarze działalności wydobywczej. Jest to wynik stanu istniejącego w zakresie wydanych przez marszałka województwa decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną złoża kopaliny i tym samym udokumentowania złoża kruszywa naturalnego. Spowoduje to znaczne przekształcanie istniejącego środowiska. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie niemalże całkowitemu zmniejszeniu. Projekt planu minimalną wartość powierzchni biologicznie czynnej wyznaczył na zaledwie 10% powierzchni działki budowlanej. Nie mniej jednak należy podkreślić, iż w myśl ustaleń projektu planu, po zakończeniu eksploatacji powierzchniowej należy obowiązkowo przeprowadzić rekultywację terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W Prognozie poddano ocenie proponowane w projekcie planu warunki zagospodarowania, które wynikają z potrzeb ochrony środowiska m.in. ochrony środowiska, ochrony bioróżnorodności i krajobrazu, ochrony warunków wodnych i gruntowych, ochrony powierzchni ziemi, ochrony powietrza, ochrony klimatu akustycznego oraz warunków przebywania i życia na analizowanym obszarze.

Planowane zmiany zagospodarowania analizowanego obszaru wpłyną na stan środowiska. Analiza przewidywanych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska tj. powietrze, wody, gleba, zasoby naturalne, klimat, świat roślinny i zwierzęcy, krajobraz i zdrowie ludzi, wykazała, iż może nastąpić pogorszenie jakości niektórych komponentów w stosunku do stanu obecnego, szczególnie szaty roślinnej, stanu sanitarnego powietrza. Największe zmiany zajdą w krajobrazie, ukształtowaniu powierzchni ziemi, w profilu glebowym, świecie roślinnym i zwierzęcym, a także w warunkach wodnych oraz przede wszystkim w zasobach naturalnych w wyniku dopuszczenia na analizowanym obszarze możliwości prowadzenia odkrywkowej działalności górniczej.

Wystąpi szereg czynników, które będą w różnym stopniu: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótko-, średnio- i długoterminowym, stałym i chwilowym oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Niemniej jednak projekt planu zawiera szereg zapisów mających na celu ograniczyć uciążliwość tego terenu dla środowiska. Ponadto stan środowiska zależeć będzie od rygorystycznego egzekwowania przez użytkowników terenów zarówno wymogów projektu planu, jak i innych wymogów prawnych z zakresu ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń projektu planu – teren wydobywania kruszywa naturalnego (piasku) w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole B może oddziaływać na obszary Natura 2000. Zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami wydobywanie kopaliny ze złoża metoda odkrywkową jest przedsięwzięciem mogącym zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto ze względu na położenie analizowanego obszaru w granicach sieci Natury 2000 przedsięwzięcie to należy również traktować jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi **Maurzyce na działkach o nr ewid. 310/1, 313 i 317/1**

Dopuszczenie powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego będzie wiązała się zatem ze znaczącym oddziaływaniem na przyrodę i istniejące siedliska analizowanego obszaru. Wart uwagi jest jednak fakt, iż aktualnie część istniejących siedlisk została już zniszczona wraz z realizacją zbiornika wodnego – stawu hodowlanego dla potrzeb rolnictwa o docelowej powierzchni 10 000 m² (powierzchnia lustra wody 9 000 m²). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 12.02.2016 r. znak WPN-III.670.11.2016.DZ nie wniósł jednak sprzeciwu dla tej inwestycji.

W myśl przepisów ustawy *o ochronie przyrody* (art. 33 ust.3 – Dz. U. z 2015. poz. 1651 ze zmianami) planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania, w tym sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, na etapie którego to zostanie określone pełne oddziaływanie na środowisko oraz obszar Natura 2000. Nie mniej jednak należy tutaj podkreślić, iż w chwili obecnej przy obecnie obowiązującym prawie miejscowym – uchwałą Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r. brak jest możliwości prawnej przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla docelowego przedsięwzięcia polegającego na odkrywkowej eksploatacji kruszywa naturalnego (piasku) „MAURZYCE” Pole B. Wynika to z faktu, iż:

- po pierwsze przedsięwzięcie to jest niezgodne z obowiązującym prawem miejscowym, który analizowany obszar przeznaczył pod rolnictwo i leśnictwo z zakazem realizacji zabudowy i działalności gospodarczej;
- po drugie uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia z właściwymi organami w ramach przeprowadzanej oceny oddziaływania na środowisko wymaga przedłożenia wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- po trzecie decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony – warunek spełniony – uchwałą Nr XXXIV/188/2002 Rady Gminy w Zdunach z dnia 25 czerwca 2002 r.

Dlatego też w celu umożliwienia prowadzenia eksploatacji powierzchniowej z udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MAURZYCE” Pole B uchwałą Nr XV/106/16 Rady Gminy Zduny z dnia 28 stycznia 2016 r. zostały podjęte prace nad zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Maurzyce na działkach o nr ewidencyjnych 310/1, 313 i 317/1, czyli dla analizowanego obszaru. A niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko przygotowana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona jest właśnie na jego potrzeby.

Należy jednak podkreślić, iż obecny etap – projekt planu to jedynie wskazanie przeznaczenia terenu. Nie ma jeszcze miejsca przesądzenie, jaka konkretna inwestycja zostanie zrealizowana. Dlatego też na obecnym etapie nie możemy odnieść się do konkretnej możliwej do pojawienia się w obrębie terenu PE działalności górniczej. Zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko analizy odnoszą się do zaproponowanych w projekcie planu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i zagospodarowania przestrzennego. Rozpatrują przede wszystkim zaproponowane przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania. Przy braku informacji chociażby o sposobie prowadzenia eksploatacji górniczej oraz użytej technologii brak jest możliwości określenia pełnego oddziaływania na środowisko.

Ponadto dopuszczone w projekcie planu przedsięwzięcie będzie potrzebowało przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz obowiązkowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dopiero na tym etapie będzie możliwość pełnej oceny na środowisko, bowiem będą informacje o konkretnych rozwiązaniach technologicznych.

Godny uwagi jest fakt, iż projekt planu wskazuje na przeprowadzenie rekultywacji w kierunku wodnym, co jest zasadne już z samego faktu, iż w trakcie eksploatacji złoża zbiornik wodny będzie tworzył się samoczynnie, tak jak w obrębie Pola A. Ponadto analizowany teren położony jest w znacznym stopniu w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi wodami Bzury (zbiornik zbierał będzie wody

powodziowe). Nowopowstały zbiornik będzie tworzył odpowiednie zaplecze przestrzenne dla Skansenu w Maurzycach objętego ochroną konserwatorską.

Jednocześnie podniesie on walory przyrodnicze analizowanego obszaru, co jest niezwykle istotne ze względu na fakt położenia w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury oraz w obszarze Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001 i obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Warto bowiem zauważyć, iż wodny kierunek rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych zazwyczaj stwarza nowe możliwości ekspansji przyrody, szczególnie w obszarach o ubogiej sieci rzecznej, pozbawionych naturalnych zbiorników wodnych. Odpowiednie zagospodarowanie powstałych zbiorników wodnych może przynieść skutek w postaci zwiększenie bioróżnorodności środowiska.

Dopuszczenie możliwości prowadzenia działalności wydobywczej w granicach udokumentowanego złoża „MAURZYCE” z punktu widzenia społeczno-ekonomicznego jest konieczne i uzasadnione. Konieczne jest jednak prowadzenie przemyślanej długoterminowej strategii ochrony i dbałości o środowisko tak, aby rozwój nie pociągał za sobą utraty atrakcyjności tych terenów i nadmiernie nie obciążał środowiska naturalnego.